Brown Book

DAMAGE BOOK

TURKISH OF TODAY

by

İZZET HAMİT ÜN
Assistant - Director of Galatasaray School

GÜVEN BASIMEVİ
Cağaloğlu Yokuşu; No. 14/1
İstanbul, 1944

Foreword

It is a pleasure to introduce to English readers a book which has had a marked success in its French form as «La Langue Turque». It may be fairly said that this book is the first to present in a practical manner a really sound approach to oral and written Turkish.

The adoption of the phonetic alphabet in 1929 greatly simplified the learning of Turkish for foreigners, hitherto discouraged by the Arabic script. The policy of ridding the language of the many words and expressions of Arabic and Persian origin also renders it essential for the English readcr to have a book which is completely up-to-date and does in fact set forth the «Turkish of Today» Other books, now outmoded, teach words and phrases which are no longer current.

This little book admirably blends the direct and the combined methods. From the very first lesson the vocabulary of everyday life is employed. At the same time Bay İzzet Hamit Ün contrives to introduce very skilfully and unobtrusively the essential grammatical rules.

The appearance of this book will, I am sure, be welcomed by many English people at a time when the countries of Great Britain and Turkey are more closely knit by ties of friendship than at any other time in history.

1 February 1944

Jonathan Curling

The Turkish Alphabef

(Türkçe Alfabe)

Turkish pronunciation based on the recently adopted Turkish alphabet is very simple. But some of the vowel sounds have no equivalent in English, and a good teacher is essential if the correct pronunciation is to be acquired.

THE VOWELS:

The vowels are divided into two groups - front vowels (those formed in the front of the mouth) and back vowels (those formed in the back of the mouth).

FRONT VOWELS:

e	Pronounce	as English «e» in «bed»	
i	»	as English «i» in «machine»	
ö	»	as French «eu» in «deux»	(I)
ü	»	as French «u» in «tu»	(I)

(I) There are no corresponding English vowel sounds

BACK VOWELS:

a	Pronounce	as English «a» in «father»	
ı	»	as English «ir» in «fir»	(II)
o	»	as English «au» in «fault»	
u	»	as English «oo» in «stood»	

(II) This vowel sound can only be acquired by practice. It resembles the English «ir» in «fir», but it is said further back in the throat.

This important distinction between the front and back vowels dominates the construction of the Turkish language, as will be explained later.

THE CONSONANTS:

b	Pronounce	as English «b» in «bed»
c	»	as English «j» in «jest»
d	»	as English «d» in «dog»
f	»	as English «f» in «fat«

g	Pronounce	as English	«g»	in «got» (I)
ğ	»			see note below (II)
h	»	aş English	«h»	in «hat»
j	»	as English	«g»	in «barrage»
k	»	as English	«k»	in «key» (I)
l	»	as English	«l»	in «like» (III)
m	»	as English	«m»	in «mother»
n	»	as English	«n»	in «nut»
p	»	as English	«p»	in «pad»
r	»	as English	«r»	in «run»
s	»	as English	«s»	in «send»
ş	»	as English	«sh»	in «shut»
t	»	as English	«t»	in «top»
v	»	as English	«v»	in «very»
y	»	as English	«y»	in «yet»
z	»	as English	«z»	in «zebra»

[I] «g» and «k» are pronounced as though «gi» and «ki» — before certain words of foreign origin in which the letter is followed by «â» or «û» — Ex: Kâr [profit]. pronounced «kiar» and rüzgâr [wind], pronounced «ruzgiar».

[II] «ğ» has no English equivalent. It is pronounced almost as «y» in «yet» if preceded by a front vowel - and prolongs the vowel sound if preceded by a back vowel. Ex: Ağaç [tree] -pronounced «a - atch», iğne [needle] - pronounced «eey - ne».

[III] «l» is pronounced slightly more hardly in Turkish than in English, except when followed by [â] or [û] when it becomes like the normal English «l». Ex; lâzım [necessary], lûzumlu [useful].

Birinci Ders

(First Lesson)

Kalem (pencil), — kitap (book), — defter (copy- book), — kâğıt (paper).

Bu (this), — şu (that), — ne? (what?) — evet (yes).

Bu ne? (What is this?) — Kalem. Şu ne? — Kitap. Bu ne? — defter. Bu nedir? Şu nedir? Şu bir gazetedir (That is a newspaper) [1]. Bu kalem mi? — Evet, kalem. Şu kitap mı? — Evet, kitap. Bu defter mi? [2] Bu kalem midir? — Evet, kalemdir. Şu bir kitap mıdır? Bu bir defter midir? Şu adam İzzet midir? (Is that man İzzet?) Bu adam Mr. Charles mıdır? Şu Ernest midir? Bu John mudur?

Bu kalem midir? — Hayır, kalem değildir, kitaptır (No, it is not a pencil, it is a book). Şu bir kitap mıdır? — Hayır, kitap değildir, fakat bir defterdir (No, it is not a book, but it is a copy - book).

Masa (table), — sandalye (chair), — duvar (wall), — tavan (ceiling), — nerede? (where?) — kutu (box), — kibrit (match).

Kalem nerededir? — Masadadır [3]. Kitap nerededir? Sandalyededir. Ne kanapededir? (What is on the couch?) — Defter kanapededir. Lâmba nerededir? (Where is the lamp?) — Tavandadır. Tablo nerededir? (Where is the picture?) — Duvardadır. İstanbul nerededir? — Türkiyededir. Londra İngilterede midir? — Evet, İngilterededir. Kibrit nerededir? — Kutudadır.

---

1. — (d-r) is the 3rd person singular of the verb To Be. It is joined as a suffix to predicative words and is governed by the important Law of Euphony. (First Law):

If the vowel in the last syllable of the word is (e or i) the vowel in the verb suffix (which is shown by a dash), will be (i) - dir.

If the last vowel is (a or ı), the vowel in the verb-suffix will be (ı) — dır.

If the last vowel is (ö, ü) the vowel in the verb suffix will be (ü) -- dür.

If the last vowel is (o, u) the vowel will be (u) — dur. In other words, the 3rd person singular of the verb (to be) will take the following forms according to the Law of Euphony, just explained, and we shall have (dir, dır, dür, dur).

Words ending with (ç, f, h, k, p, s, ş, t) change the (d) of the verbal suffix into (t) and we have: tir, tır, tür, tur.

2. — The interrogative particle (mi) obeys the same law as (d-r). However, it is never joined to the predicate but written separately. Thus we have: midir, mıdır, müdür, mudur.

3. — (de, da) are locative endings, attached to substantives and pronouns, and correspond to the prepositions, (to, at, in, on, by). Here also the Law of Euphony is applied.

Var (there is, there are), — **Yok** (there is not, there are not), — **Var mı?** (is there, are there?)

Bu odada (in this room) sandalyeler, masalar, kitaplar, kalemler, defterler [4] ve (and) tablolar var. Kutuda ne var? — Kibritler var. Sokakta (in the street) tramvaylar ve otomobiller var mı? — Evet, var. Kanapede kitaplar var mı? — Hayır, yok. İstanbulda camiler var mı? (Are there mosques in İstanbul?) - Evet, var. Liverpoolda camiler var mı? — Hayır, yok. Bu sokakta cami var mı? — Evet, var.

Kapı (door), — pencere (window), — büyük (large, big), — küçük (small), — beyaz (white), — siyah (black), — kırmızı (red), — mavi (blue).

Büyük kitap, küçük defter, kırmızı kalem, beyaz duvar, beyaz kâğıt . Ne büyüktür? — Masa büyüktür. Şu defter büyük müdür? — Hayır, küçüktür. Ne kırmızıdır? — Abajur kırmızıdır (The lampshade is red). Büyük kitap ne renktir? (What colour is the big book?) — Siyahtır. Şu kalem ne renktir? — Mavi ve kırmızıdır. Bu odada pencereler büyük müdür? Kapı büyük müdür? Hangi (which) tablo küçüktür? — Şu. Bu küçük müdür? Hangi kalem mavidir? Yeşil cami Bursadadır (The Green Mosque is at Bursa). Bu odada neler (what objects) siyahtır? — Kitaplar siyahtır.

Bir (one), — iki (two), — üç (three), — dört (four), — beş (five), — altı (six), — yedi (seven), — sekiz (eight), — dokuz (nine), — on (ten), — kaç? (how many?)

İkinci Ders

Second Lesson

Ben (I), sen (you, familiar), — o (he), kim? (who?)

Ben İzzet'im [5]. Sen Ahmet'sin. O Mehmet'tir.

Ben İzzet miyim? — Evet, sen İzzet'sin. Sen Sevinç misin? — Evet, ben Sevinc'im. Ben Sevinç miyim? — Hayır, sen Sevinç de-

---

a. If the vowel in the last syllable of the word is soft: - e, i, ö, ü - the ending of the locative will be (de).

b: If the vowel in the last syllable is hard: - a, ı, o, u - then the locative ending will be (da).

4. — The sign of the plural (ler, or lar) is also attached to the word, obeying the same Law of Euphony as the locative ending (de, da) : - kalemler, kitaplar, defterler.

5. — It is possible to separate a proper noun from its suffix by means of an apostrophe. In that case the spelling of the foreign word is retained.

ğilsin, fakat İzzet'sin. Kim Sevinç'tir? — Benim. Kim İzzet'tir? — Sensin. Kim Sevinç'tir? — Odur. Ben Bay İzzet'im.

Biz (we), — siz (you), — onlar (they), — bunlar (these), — şunlar (those).

Biz Türküz, siz İngilizsiniz, onlar Rustur (Rusturlar).

Siz Türk değilsiniz, fakat İngilizsiniz. Şunlar İtalyan mıdır (mıdırlar)? — Hayır, onlar Fransızdırlar. Biz Türk müyüz? — Evet, siz Türksünüz. Siz Mösyö Jules müsünüz? — Hayır, ben Mösyö Jules değilim, ben John'um [6]. Şu bay kimdir? — O Bay Mehmet'tir. Bu bay kimdir? — Bay Sevinç'tir. Bu bayan kimdir? (Who is this lady?)— O Bayan Sevim'dir.

Öğretmen (teacher), — talebe (pupil), — arkadaş (friend), — burada (here), — şurada, orada (there), — adam (man), — okul (school), — doktor (doctor), — avukat (lawyer), gazeteci (journalist), kapıcı (doorkeeper), — ev (house, home).

Ben öğretmenim, siz talebesiniz. Şu adam kimdir? — Bir arkadaştır.

Burada kim öğretmendir? Siz. Ben talebe miyim? — Hayır, siz talebe değilsiniz (Talebe değilsiniz, fakat öğretmensiniz). Şu bay doktor mudur? — Hayır, o bir avukattır. Siz necisiniz? (What are you, what is your profession?) — Ben gazeteciyim. Şu adam bu evde kapıcı mıdır? — Evet, kapıcıdır. Mr. Henry Londrada mıdır? — Evet, oradadır. Talebeler nerededir? — Okuldadırlar. Burada kimler var? — Biz (biz varız).

Benim, sensin, odur, biziz, sizsiniz, onlardır (lar) — Ben değilim, sen değilsin, o değildir, biz değiliz, siz değilsiniz, onlar değildir (ler). — Ben miyim? Sen misin? O mudur? Biz miyiz? Siz misiniz? Onlar mıdır (lar)?

Benim, senin, onun, bizim, sizin, onların, İzzet'in [7].

Bu kitap benimdir, şu kitap sizindir, şu defter talebenindir.

---

6. — The present tense of the verb to be, as already explained, is attached to the predicate and obeys the Law of Euphony. The euphonic vowel sounds are here replaced by dashes which may be: i, ı, ü, u.

Ben	-m	Biz	-z
Sen	s-n	Siz	s-n-z
O	d-r	Onlar	d-r (ler, lar)

If the predicative word ends with a vowel, the letter (y) is inserted between the last letter of the word and the verb-ending of first person: Ben Amerikalıyım. Biz Parisliyiz.

7. — The genitive or possessive ending is (-n). If the noun ends with a vowel, a buffer (n) is attached and we have (n-n) instead of (-n). The dash is to be replaced again by the euphonic sounds: - i, ı, ü, u. Ex. - Kalemin, kitabın, gözün, Paul'un, Julius'un, kutunun. The possessive personal pronouns of the first person are an exception to this rule. We say: (benim) for (benin), (bizim) for (bizin). The genitive expresses possession. - Bu kimindir? (Whose is this?). More

Bu kutu kimindir? — Bay Sevinc'indir. Bayan bu küçük kalem sizin midir? — Evet, benimdir. Bu kitaplar ve defterler bizim midir? Şunlar kimindir?

Kalemim, kalemin, kalemi, kalemimiz, kaleminiz, kalemleri [8].

Sandalyem, sandalyen, sandelyesi, sandalyemiz, sandalyeniz, sandalyeleri.

Kalemim siyahtır, kaleminiz siyah mıdır? — Hayır, kalemim kırmızıdır.

Kitaplarınız mavi midir? Defteriniz neredeolir? Burada değildir, evdedir. Adım (my name) İzzet'tir. Adınız nedir? -- Adım Henry'dir. Bay, adınız nedir?

Benim defterim, senin defterin, onun defteri, bizim defterimiz, sizin defteriniz, onların defterleri. İzzet'in defteri, öğretmenin sandalyesi [9].

Benim defterim masadadır, sizin defteriniz şu mudur? — Hayır, o benim defterim değildir; o arkadaşımın defteridir. Öğretmenin kitabı [10] ne renktir? Odanın kapısı büyük müdür? Bu odanın

---

often it serves to indicate the compliment of the noun in the genitive; Paul'un kitabı - Paul's book.

8. — The possessive or genitive endings are as follows:

.... -m	(my)	.... -m-z	(our)
.... -n	(your)	.... - n-z	(your)
.... -	(his)	.... leri or ları	(their)
.... s-	(his) if noun ends in a vowel		

Here again the omitted vowels should be replaced by the euphonic vowels (i,ı,ü,u)

Generally Turkish words in the nominative case do not end in the consonants (b, c, d, g) but these are replaced respectively by their corresponding consonants (p,ç,t,k).

Examples: mektep (school), kâğıt (paper), ağaç (tree), parmak (finger). When such words are followed by any vowel sound, they usually modify their consonants again into their respective soft ones: b, c, d, g or ğ. Ex: — kitabım (my book), kâğıdınız (your paper), parmağım (my finger), etc.

Some words always retain the hard consonants. Ex:—saçım (my hair), İzzet'in, etc.

Many Arabic and foreign words, however, retain their original form.

9. — Nouns which take the possessive endings may also be preceded by the possessive adjective pronouns of the same person. Ex: — Benim kalemim, senin kalemin, onun defteri, bizim kitaplarımız, etc.

This form is only used when we want to give stress to the personal pronoun. We have the same expression in English—My own book. In other cases it is considered unnecessary and rather pleonastic to repeat the sense of possession twice. Therefore in every-day language, we should use more commonly: kalemim, evin, babası, etc.

Benim kalem, sizin ev, bizim muallim, etc. are habitual forms used without the possessive endings. The ending of the 3rd pers, however, can never be suppressed.

10. — When two nouns are related in possession, the first noun takes the possessive ending of the 3rd person and the second noun the accusative ending. Ex: — Odanın kapısı (the door of the room), Ahmed'in annesi (Ahmed's mother). The meaning of the first construction is literally (of the room its door). The secohd is more

pencereleri küçük müdür? Kaleminizin rengi mavi midir? O adamın adı nedir?

Benim bir kalemim var [11]. Senin kalemin var, onun kalemi var, bizim kalemimiz var, sizin kaleminiz var, onların kalemleri var. Benim kalemim yok, senin kalemin yok, onun kalemi yok v.b. (ve başkaları: etc). Benim kalemim var mı? Senin kalemin var mı? Onun kalemi var mı? v.b.

İzzet'in kalemi var. Sevinc'in kutusu var. Bu odanın iki kapısı var.

Bay (sizin) kitabınız var mı? — Evet, (benim) kitabım var.

Küçük bayan (sizin) defteriniz var mı? — Hayır, (benim) defterim yok. Arkadaşınızın kalemi var mı?

El (hand), — parmak (finger), — kol (arm), — baş (head), — saç (hair), — göz (eye), — kulak (ear), — ayak (foot), — işte (here, there), — sağ (right), — sol (left).

Bu adamın iki gözü var (vardır). İşte sağ göz, işte sol göz. Bu hangi gözdür? Şu hangi gözdür? Gözleriniz mavi midir? Eller: şu sağ eldir, bu sol eldir. İki elim var. Kaç gözünüz var? — İki gözüm var. Bir elde beş parmak vardır. Şunlar parmaklarımdır. Kaç parmağınız var? Şapka (hat) başımdadır. Saçlarım siyahtır, sizin saçlarınız ne renktir? — Sarıdır (yellow, fair, blond). Kimin saçları siyahtır? Burada kimin gözleri mavidir? — Sizin. Şunlar kulaklardır. Bir adamın kaç kulağı vardır? Bu hangi kulaktır? — Sol kulaktır. Şunlar ayaklardır: sağ ayak, sol ayak. Kaç ayağımız var? Ben ayaktayım, siz ayakta (standing) mısınız? Bu odada kimler ayaktadır? — Bir talebe ve siz ayaktasınız.

Üçüncü ders

Türkçe dersi, — yazı kalemi (pen), — kibrit kutusu, — yazı masası, — yazı odası, — kalem kutusu, — sigara kâğıdı, — türkçe kitabı [12].

akin to English.

11. — The word «var» expresses (existence, and what exists):
Its opposite is «yok» and means, (non-existence). Both of these words are sometimes used as nouns and sometimes as adjectives. They also correspond to the impersonal verbs «there is, there are», and the personal forms of the verb (to have).

In the latter case, the possessed object should always take the possessive ending which corresponds to the person of the verb in English. The possessor the (subject of the verb «to have» in English) will always be in the Genitive case.

To express general statements, we sometimes say (vardır, yoktur) instead of (var, yok).

12. — In Genitive cases, where the construction does not denote possession, the first noun does not take the ending, but is written in the Nominative Absolute Form.

Sigara kâğıdınız var mı? — Hayır, yok. Türkçe kitabınız var mı? — Evet, var; burada masadadır. Oda kapısı büyük müdür?

Kurşun kalem (lead - pencil), — kâğıt para (paper money), — ipek mendil (silk handkerchief), — taş merdiven (stone staircase) [13].

Şu kutuda neler var? — Kurşun kalemler, yazı kalemleri, kalem ucları (nibs) ve bir lâstik (rubber) var. Kibrit kutunuz şuradadır [14].

Yazmak (to write), — okumak (to read), — yapmak (make, do) [15].

Öğretmen kalemi [16] alıyor ve yazı yazıyor. Öğretmen ne yapıyor? — Kalemi alıyor ve yazı yazıyor. Küçük Sevinç, kalemi al ve yazı yaz. Bayan, kalemi alınız ve yazı yazınız. Bay, ne yapıyorsunuz? — Kalemi alıyorum ve yazı yazıyorum. Bayan, ne yapıyorsunuz? Kim yazıyor? — Ben yazıyorum. Öğretmen yazıyor mu? — Evet, yazıyor. Arkadaşınız yazıyor mu? — Hayır, yazmıyor. Ne yazıyorsunuz? — Yazı yazıyorum. Kitap okuyorum. Yazımı okuyunuz. Türkçe okuyor musunuz? Türkçe gazete okuyor musunuz?

Ben yazıyorum, sen yazıyorsun, o yazıyor, biz yazıyoruz, siz yazıyorsunuz, onlar yazıyorlar.

Yazmıyorum, yazmıyorsun, yazmıyor, yazmıyoruz, yazmıyorsunuz, yazmıyorlar.

Ex: — Kibrit kutusu (box of matches). This may be true in many forms of compound nouns, such as: gaz lâmbası (kerosene lamp). Names of places, institutions, official titles, and of books all enter in this category. Ex: — Türkçe öğretmeni, Amerika Sefareti, (American Embassy), Ticaret Odası (Chamber of Commerce), Saray-Burnu (Point of the Saray), Anadolu Kavağı, Rumeli Kavağı, Beyoğlu (Pera).

Usage tolerates «Galatasaray, Kadıköy,» in place of (Galatasarayı, Kadıköyü).

13. — Certain compound nouns denoting objects and used to describe the quality of the object, do not take any ending. Ex: — taş köprü (stone bridge), kurşunkalem (lead-pencil), etc.

14. — In constructions like (kibrit kutusu, yazı masası), the euphonic possessive ending is preceded by an (s) to avoid the adjacency of two vowel sounds of the same nature. It may be called the buffer (s). Ex: — Kibrit kutusu (the box of matches), kibrit kutum (my box of matches), yazı masası (desk), yazı masanız (your desk).

15. — The ending of fthe **present infinitive** is (-mek or -mak) according to the softness or hardness of the last vowel in the verb. Ex: — gitmek (to go), yazmak (to write).

The Imperative: The second person singular of the imperative is the same as the root Ex: — Al (take), koy (put), yaz (write), yap (do, make), oku (read), gel (come) git (go).

The 2nd person plural of the imperative is formed by adding the ending (-n-z), if the root of the verb ends with a consonant, and (y-n-z), if the root ends with a vowel. Ex: — Alınız, koyunuz, yazınız, geliniz, okuyunuz, yapınız, etc.

(The plural imperative is often used for politeness).

The Progressive or Continuous Present (in Turkish, Hal). To form the 3rd pers. singular add-yor to the verb root. Ex: — yaz-) to make (yazıyor). To form the other persons add the endings of the verb «to be»:

Yazıyor muyum? Yazıyor musun? Yazıyor mu? Yazıyor muyuz? Yazıyor musunuz? Yazıyorlar mı?

Almak (to take), koymak (to put).

Kitabı alıyorum, okuyorum, sonra (afterwards, then) masaya [17] koyuyorum. Ne yapıyorsunuz? Bay şu kalemi alınız, adınızı (isminizi) kâğıda yazınız. Ne yapıyorsunuz? — Kalemi alıyorum ve ismimi kâğıda yazıyorum. Soyadınızı (surname) yazınız.

Bay, şu kibritleri alınız ve kutuya koyunuz. Ne yapıyorsunuz? Kitabı masaya koyuyorum. Kitabı sandalyeye koyuyorum. Kırmızı kitap sandalyede mi yoksa (or else) masada mı? — Masada.

Kitabı masadan [18] alıyorum ve sandalyeye koyuyorum. Kitabı nereden alıyorum? — Masadan. Nereye koyuyorum? — Sandalyeye.

Gitmek (to go) [19], — gelmek (to come) — konuşmak (to speak). — saymak (to count).

Siz evinizden buraya geliyorsunuz ve buradan evinize gidiyorsunuz. Bu vapur (ship) İstanbuldan Liverpool'a gidiyor. Bu tren Haydarpaşadan Ankaraya gidiyor. Çocuklar mektebe (okula) gidiyorlar, yazı yazıyorlar ve sayıları sayıyorlar. Bay, birden ona kadar

---

Ben	...... -yor - m (yorum)	Biz	..... -yor-z (yoruz)
Sen	...... -yors - n (yorsun)	Siz	..... -yors-n-z (yorsunuz)
O	...... -yor	Onlar	... -yorlar

The negative form:

To form the negative we must insert the euphonic (mi) before (yor).

Ex: — Gelmiyorum (I am not coming), almıyorum (I am not taking), okumuyorum (I am not reading), görmüyorum (I am not seeing), etc.

The interrogative form:

If (yor) is followed by (mi) we have the interrogative.

Ex: — Geliyor musunuz? (Are you coming?)

It is a general rule to write the last ending separately. When the sentence begins with interrogative words the verb remains in the affirmative. Kim? (who?), ne? (what?), kaç? (how many?), nereye? (where?).

Ex: Kim yazıyor? Ne yapıyorsunuz? Kaç kitap alıyorsunuz? Nereye gidiyorsunuz?

16. — The Accusative or Direct Object is formed by adding an (i) to the noun ending with a consonant, and (yi) if the noun ends with a vowel. Both endings are euphonic.

17. — The Dative Case, the Indirect Object governed by the Preposition (to, at, on and in after «motion»). The Dative is formed by adding (-e or a) to a noun after a consonant, and (-ye or -ya), after a vowel. (2nd Law of Euphony), as (-ler or -lar). Ex: — Kaleme, kitaba, masaya, kutuya. İstanbula, Galataya, Ankaraya, buraya (here), nereye? (where to?), kime? (to whom?), neye? (why, for what?).

The difference between the Dative and the Locative is this, that the Dative answers the question (where?) (nereye?), while the Locative denotes an action in a place (nerede?).

18. — The Ablative (Indirect Object governed by the prepositions, »from, or by).

The ending of the Ablative is (-den or -dan), according to the 2nd Law of Euphony. Ex: — Ankaradan geliyor, (He is coming from Ankara); İzmirden geliyor; Çocuk pencereden bakıyor (The child is looking from or through the window).

19. — When the root of the verb ends with (t). the (d) softens into (d) when it is

(up to) sayınız. Ne yapıyorsunuz? — Ben ondan yirmiye kadar sayıyorum: On bir, on iki....... on dokuz, yirmi.

Otuz (thirty), — kırk (forty), — elli (fifty), — altmış (sixty), — yetmiş (seventy), — seksen (eighty), — doksan (ninety), — yüz (hundred), — bin (thousand).

Bir lirada kaç kuruş var? - Yüz kuruş vardır. Şu sayıları okuyunuz: Bin dokuz yüz kırk dört (1944) — Bin yedi yüz seksen dokuz (1789) — Bin dört yüz doksan iki (1492).

Biz burada ne yapıyoruz? — Okuyoruz, yazı yazıyoruz, sayıları (numbers) sayıyoruz ve konuşuyoruz. Arkadaşınız Türkçe konuşuyor mu? Nerede Fransızca konuşuyorlar? [20] Pariste. Londrada nece konuşuyorlar? — İngilizce. Gazeteniz Almanca mıdır? — Hayır, İtalyancadır. Türkçe konuşuyor musunuz? — Evet, biraz (a little) konuşuyorum. Arkadaşınız biraz Türkçe konuşuyor mu? — Hayır, hiç (not at all) konuşmuyor.

Elbiseler (clothes), — ceket (coat), yelek (waistcoat), — pantolon (trousers), — palto (overcoat), — şapka (hat), — eldivenler (gloves), — kunduralar (shoes), — mendil (handkerchief) — boyunbağ (necktie), — yaka (collar), — baston (walking - stick), — cep (pocket), - yakalık (shirt collar).

Elbiseleriniz nelerdir? — Ceket, yelek, pantolon v.b. Mendiliniz nerededir? — Cebimdedir. Ne renktir? — Beyazdır. İpek midir? — Evet, ipektir. Hangi cebinizdedir, sağ cebinizde mi yoksa sol cebinizde mi? Yakanız (yakalığınız) kaç numaradır? — Kırk numaradır? Elleriniz ceplerinizde midir? Şapkanız ne renktir? — Siyahtır. Benim şapkam külrengidir (grey). Sigaranın külü (ash) tabladadır (ash - tray). Kostümünüz (elbiseniz) kahverengidir (brown). Bu odada masalar, sandalyeler kahverengidir. Boyunbağınız kırmızı ve beyazdır. Fransız renkleri mavi, beyaz ve kırmızıdır. Kunduralarım (fotinlerim) sarı mıdır? Bayan eldivenleriniz ne renktir? — Kahverengidir. Eldivenlerimi cebime koyuyorum. Bay, mendilinizi cebinize koyunuz. Ne yapıyorsunuz? Sevincin paltosu ne renktir? Şapkamın rengi siyahtır. Ceplerinizde ne var? — Ceplerimde param, mendilim, not defterim ve kâğıtlarım var. Arkadaşımın kalemi yok, yazmıyor. Bay, bu kalemi alınız ve dersi defterinize yazınız. Ne yazıyorsunuz?

Dördüncü Ders

Vermek (to give)

Ögretmen kalemini (her, his pencil) alıyor ve cebine (in his, her

followed by a vowel. Ex: — gidiyor (he is going), işidiyor (he is listening), etc.

20. — The Passive Voice in Turkish is sometimes expressed in the form of the

pocket) [21] koyuyor. Öğretmen ne yapıyor? kibrit kutusunu alıyorum ve ceketimin cebine koyuyorum. Ne yapıyorum? Bay, not defterinizi bana [22] veriniz. Talebe not defterini ögretmene veriyor. Kime veriyor? Neyi veriyor? Not defterini mi veriyor? — Evet, onu veriyor. Bay Sevinç, arkadaşınızın kitabını alınız ve okuyunuz. Ne yapıyorsunuz? — Arkadaşımın kitabını alıyorum ve okuyorum. Bay, yazı kaleminizi bana veriniz. Ne yapıyorsunuz? — Yazı kalemimi size veriyorum. Bu çocuk nerede okuyor?

Soru, sual (question), — cevap (answer), — sormak (to ask), — cevap vermek (to answer), — demek (say, mean), — söylemek (say, tell), — kelime (word).

Biz burada ne yapıyoruz? — Türkçe dersi yapıyoruz. Öğretmen ne yapıyor? — Bana sualler [23] soruyor. Siz ne yapıyorsunuz? — Ben sualinize cevap veriyorum. Bay, sualime cevap veriniz: Siz kimsiniz? — Ben Bay Doğan'ım. Arkadaşınızın adı nedir? — Charles'dır. Bay Doğan, bana bir İngilizce kelime söyleyiniz.

Öğretmen ne diyor? [24] — Bir soru soruyor. Kime soruyor? — Bana soruyor. Siz ne yapıyorsunuz? — Ben öğretmenin sorusuna cevap veriyorum. Bay, Fransızca «table» ne demektir? (what does word «table» mean in French?)

Bay Doğan, İngilizcede «Yes» ne demektir? — İngilizcede «Yes» evet demektir.

Kitaplar masanın üstündedir (masadadır). Defterler sandalyenin üzerindedir. Defterler masanın üştündedir. (Defterler masadadır). Kibritler kutunun içindedir (kutudadır). Kitaplar neredendir? Defterler neredendir? Kibritler neredendir? Bay, kitabınızı masanın üzerine koyunuz.

Ne yapıyorsunuz? — Arkadaşımın küçük kâğıdını kitabın içine koyuyorum.

3rd person plural of the Active, the subject of which is understood as «people, they». Ex: — Ankarada Türkçe konuşuyorlar (Turkish is spoken in Ankara, or They speak Turkish in Ankara).

21. — The buffer (n) is inserted it all cases of the 3rd person possessive case when declined. Ex: — Evine (to his house).

22. Declension of fhe Personal Pronouns:

Nominative	; Ben	Sen	O	Biz	Siz	Onlar
Genetive	; Benim	Senin	Onun	Bizim	Sizin	Onların
Accusative	; Beni	Seni	Onu	Bizi	Sizi	Onları
Dative	: Bana	Sana	Ona	Bize	Size	Onlara
Ablative	; Benden	Senden	Ondan	Bizden	Sizden	Onlardan
Locative	: Bende	Sende	Onda	Bizde	Sizde	Onlarda

23. — Some words of Arabic or foreign origin take soft suffixes in spite of the fact that the last syllable contains a hard vowel as (a). Ex: — sual (question), sualler (questions), harf (letter of alphabet), harfler (letters), etc.

24. — The root of verb «demek» to (tell), becomes (di) in the Present Progressive: Ben diyorum, sen diyorsun, o diyor, etc.

Ahmet sağımdadır, Mehmet solumdadır, siz önümdesiniz (in front of me). Bay Doğan nerededir? — Sağımdadır. Sevinç nerededir? — Solunuzda. Siz neredesiniz? — Önünüzdeyim. Duvar arkamdadır (behind me). Duvar arkanızda mıdır? — Hayır, sağımdadır. Masa odanın ortasındadır (in the middle of). Lâmba tavanın ortasındadır. Kitap masanın ortasında mıdır?

Masanın altında (under, beneath) ne var? — Bir sepet (basket) var. Sepetin içinde neler var? — Kâğıtlar var. Masa odanın neresindedir? — Ortasındadır. Lâmba tavanın neresindedir? — Ortasındadır. Öğretmen pencerenin önünde midir? Kim kapının arkasındadır? Masanın altında ne var? Lâstik yanımdadır (by, beside). Yanınızda kim var? Kanapenin altında sandalye var mı?

Sağ, — sol, — üst, — alt, — ön, — arka, — orta, — yan, — iç.

Ne ile (with what) yazı yazıyorsunuz? Kalemle. Ne ile okuyorsunuz? — Gözlerimle. Okulda talebeler kalemle deftere yazı yazıyorlar, tebeşirle (with chalk) tahtaya (on the black - board) yazı yazıyorlar. Evinizden buraya tramvayla mı geliyorsunuz? Ellerle ne yapıyorsunuz? — Yazı yazıyorum [25]

Açmak (to open), — kapamak (to shut), — girmek (to come in), — çıkmak (to go out), — inmek (descend), — oturmak (to sit, live, reside), — ayağa kalkmak (to stand up).

Bir adam kapıyı açıyor, odaya giriyor, bir sandalyeye oturuyor, yazı yazıyor, sonra ayağa kalkıyor, dışarı (outside) çıkıyor, kapıyı kapıyor [26], aşağıya (downstairs) iniyor. Bay, ayağa kalkınız, tebeşiri alınız, tahtaya adınızı yazınız. Ne yapıyorsunuz? Ben kapıyı kapıyorum, pencereleri açıyorum. Ben ayakta mıyım? — Hayır, sandalyede oturuyorsunuz. Kimler kanapede oturuyorlar? Dışarda kim var? — Hizmetçi (servant) var. Ne yapıyor? — Kapıyı açıyor. Aşağıda kim var? — Kapıcı var. Ne yapıyor? Dersten sonra [27] ne yapıyorsunuz? — Aşağıya iniyorum, sokağa çıkıyorum ve evime gidiyorum. kim yukarı çıkıyor (go upstairs)? — Bir talebe. Kapıcı yukarıda mı, yoksa aşağıda mıdır? Öğretmen içeride midir, yoksa dışarıda mıdır? Bay Sevinç içeriye giriyor, Bayan Melek dışarıya çıkıyor. Baylar ayağa kalkınız, öğretmeniniz içeriye giriyor.

Beşinci Ders

Saat (hour, watch, clock) — Bu odada bir duvar saati var. Saa-

---

25. — (le, la) are the euphonic prepositional suffixes meaning (with), and obey the 2nd Law of Euphony. When a noun ends with a vowel the preposition (ile) is written separately. Ex: — kalemle, kitapla, kutu ile, etc.

26. — When roots of verbs end with (e) or (a), all verbal endings, beginning with (y), (with the exception of the imperative endings), change the (e) into (i), and the (a) into (ı). Ex: — Kapıyor, söyliyor, başlıyor, (he is beginning), söyleyiniz (say).

27. — The words (sonra - after), and (evel - before) govern the ablative: Ex: —

tiniz var mı? — Evet, bir kol saatim var. Öğretmenin cep saati var. Saat kaç? — Saat iki.

Bir saat altmış dakikadır (dakka). Otuz dakika yarım saattir. On beş dakika bir çeyrek saattir. Doksan dakika bir buçuk saattir.

Bir buçuk lira kaç kuruştur? — Yüz elli kuruştur. Yarım lira kaç kuruştur? — Elli kuruştur. Bir kuruş kaç paradır? — Kırk paradır. Şimdi saat kaç? — Saat ikiyi on geçiyor (Ten past two). Bay, sizin saatiniz kaç? (what time do you make it?) — Benim saatim ikiyi çeyrek geçiyor. Duvar saatine bakınız ve bana söyleyiniz, şimdi (now) saat kaçtır? — Şimdi saat ikiyi yirmi beş geçiyor (iki buçuğa beş var). Salonun saati üçü çalıyor (strikes). Saat üçü beş geçiyor. Saat üçe beş var (it is five to three). Saat dört. Saat dört buçuk.

Derslerinizi saat beşte alıyorsunuz. Dersiniz saat beşte başlıyor (begin) ve altıda bitiyor (end, finish). Dersiniz kaçıncı [28] sahifede (sayfada) başlıyor? — 25 inci sahifede başlıyor. Dersiniz kaçıncı derstir? — Beşinci derstir. İstanbulda birinci mevki (class) tramvaylar kırmızıdır, ikinci mevki arabalar (car, carriage) yeşil renktir. Bay, saatiniz kaçtır? — Saatim beşe çeyrek var. Bay sizinki (29) kaç? — Benimki beşe yirmi var. Salonunki kaç? — Salonunki beşe çeyrek var. Arkadaşınızınki kaç? — Onunki tam beş. Bu saatlerin hangisi doğru (right), hangileri (30) yanlıştır (wrong)? — Benimki doğrudur, sizinkiler yanlıştır.

Cep saati duvar saatinden daha küçüktür. [31] Duvar saati cep

---

benden sonra, sizden evvel. When the noun is modified by an Adjective of Number or by any Determinative Adjective, the noun remains in the Nominative Case. Ex: ' İki saat sonra (two hours later), Bir kaç sene evvel (A few years ago).

28. — Kaçıncı? (Which?) denotes Quantity. We add (inci) to form Ordinal numbers. The (i) in the suffix obeys the Ist Law of Euphony. Ex: — birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü, beşinci, altıncı, yedinci, sekizinci, dokuzuncu, onuncu, yirminci, otuzuncu, ... sonuncu, (the last).

29. — We form the Personal Possessive Pronouns by adding the non-euphonic suffix (ki) to the Genitive. Ex: — benimki (mine), seninki (yours), onunki (his, hers, its), bizimki (ours), sizinki (yours-pl.), onların (theirs); (Plural) benimkiler, seninkiler, onunkiler, bizimkiler, etc.

The same suffix is added to the Genitive of Nouns, and we have: İzzetinki (that which belongs to Izzet), Doğanınkiler (those belonging to Doğan).

30. — Descriptive Adjectives, Determinative Adjectives, and Numeral Nouns may take the Possessive Suffix. Ex: — Hangisi uzundur? (Which one is long?), burada bir kırmızı kalem ve bir mavi kalem var, kırmızısı uzundur, mavisi kısadır, (There is one red pencil, and one blue pencil here; the red one is long, the blue one is short). Bu dört kitaptan üçü siyahtır (Of these four books, three are black).

31. — Degrees of Comparison: — The Comparative degree of adjectives is formed by placing the adverbial word (daha) or (az) before the positive Adjective. Ex: — daha güzel (more beautiful - prettier), az büyük (less big). (Daha) expresses superiority, meaning (more), and (az) expresses inferiority, meaning (less).

It must be borne in mind, however, that this form is only used when the compared object or person is not mentioned in the same statement. In the contrary case,

;aatinden daha büyüktür. Kalemim kaleminizden (daha) uzundur (long). Kapı pencereden (daha) büyüktür. Kimin kalemi kalemimden (benimkinden) uzundur? — Arkadaşımınki (my friend's). Kitabım kitabınız kadar büyüktür. Burada kimin kalemi en [32] uzundur? Bu masanın üzerinde en büyük kitap ne renktir? — Siyahır. Ne kitabıdır? — Bir lûgattır (it is a dictionary). Şu kalem uzun değildir, fakat kısadır. En kısa kalem ne renktir? — Mavidir.

Benim bir liram var, sizin on liranız var, Bay Sevinc'in beş lirası var, Bayan Sevim'in beş lirası var.

Benim sizden (daha) az param var. Sizin benden (daha) çok aranız var. Bayan Sevim'in Bay Sevinç kadar parası var. Bizim 21 iramız var. Burada en çok kimin parası var? — Sizin. Bayan Seim'in kimin kadar [33] parası var? — Bay Sevinç kadar. Arkadaşınız Türkçeyi bir Türk kadar iyi konuşuyor (your friend speaks 'urkish as well as a Turk).

Lâmba yüksektir (high), fakat tavan daha yüksektir. Bu oda geniştir (wide, large), fakat salon daha geniştir.

Beyazın aksi (contrary) siyahtır. Büyüğün aksi küçüktür. Genişin aksi dardır. Koridor dardır. Yükseğin aksi alçaktır. Uzunun aksi kısadır. Londra uzaktır (far), fakat Tokyo daha uzaktır. Eviniz okuldan uzak mıdır? — Hayır, yakındır. Nerede oturuyorsunuz (where do you live?) — Nişantaşında oturuyorum. Uzağın aksi yakındır. Beyazın aksi nedir? Minare yüksek midir?

Altıncı Ders

Görmek (to see), — işitmek (to hear), — koklamak (smell), — atmak (to taste) [34].

---

he compared person or object is put in the Ablative Case. This noun precedes the adjective and (daha), may or may not be used. Ex: — Sevinç benden (daha) büyüktür. Translated literally - «Sevinç from me (more) big is» - (Sevinç is bigger than I).

Kadar (as.... as), is used to form comparisons of equal quality and value. Ex:— Sevinç Doğan kadar büyüktür (Sevinç is as old (big) as Doğan).

32. — The Superlative Degree: — This degree of the adjective is formed by placing (en-the most) before the Positive adjective. Ex: — En büyük kitap (the largest book). The adjective may be affected by the possessive suffix. Ex — En büyüğü. Kitapların en büyüğü (the largest of the books).

33. — The words kadar (as... as, or as much as), için (for), gibi (as, like), ile (with) govern the Nominative with Nouns, and Genitive with Personal and Demonstrative Pronouns. Ex: — benim kadar (as much as I), sizin gibi (like you), onunla (with him, her, it), bizim için (for us).

34. — As (yor) is the ending of the Progressive or Continuous Present Tense, (-r), on the other hand, is the 3rd personal ending of the Habitual or Aorist (in Turkish - Muzari). This form of the verb limits the habitual action to the immediate present without any hint as to its duration in present time.

When the root of the verb ends with a vowel, the letter (r) alone is added. Ex: — kapamak-kapar (he shuts), okumak-okur (he reads), başlamak-başlar (he begins), koklamak-koklar (he smells), etc.

Gözlerle ne yaparız? — Görürüz. Kulaklarla ne yaparız? — İşidiriz. Burada neleri görüyorsunuz? — Kitapları, kalemleri, kutuları görüyorum. Gözlerinizi kapayınız, şimdi beni görüyor musunuz? — Hayır, görmüyorum. Kulaklarla işidiriz. Yanımızdaki (next) odada konuşuyorlar, işidiyor musunuz? — Evet, işidiyorum. Bir bayan gazete okuyor. Çok yavaş (in a low voice) söyliyorsunuz, işitmiyorum.

Sesleri (voices) kulaklarla işidiriz. Bay, dersinizi yüksek sesle (loudly, aloud) okuyunuz. Burunla (with the nose) koklarız. Ne koklarız? Çiçekleri (flowers). İşte size birkaç (some) çiçek: Gül (rose), menekşe (violet), karanfil (carnation), krizantem (chrysanthemun), v. b.

Bay, bana birkaç çiçek söyleyiniz. Gülün kokusu hoştur (the rose has an agreeable smell). Arkadaşım gözlükle daha iyi görür. Öğretmenin gözlüğü var. İyi işitmiyorum, yüksek sesle okuyunuz, Vazodaki çiçekler iyi kokuyor (the flowers in the vase smell good).

Dil (tongue) ağızdadır (is in the mouth). Dille konuşuruz ve tadarız.

Limon ekşidir (sour), sirke (vinegar) ekşi midir? Şeker (sugar) ekşi değildir, fakat tatlıdır (sweet). Neler ekşidir? Ne ile görürüz? Ne ile işidiriz? Ne ile koklarız? Ne ile tadarız? Ne ile konuşuruz? Ne ile yazarız? Nereye yazarız?

When the root ends with a consonant, an (e) is generally inserted in soft verbs and an (a) in hard verbs. It will be noticed that when the last vowel is (o, u), an (u) is inserted. The are many exceptions to this rule, however, where some verbs take (i or ı). Here is a table showing the verbal endings along with those of the verb to be.

Ben	- r-m	Biz	-r-z
Sen	- rs-n	Siz	- rs-n-z
O	- r	Onlar	- r (ler- lar)

Ex: — Giderim - gidersin - gider - gideriz - gidersiniz - giderler.

Yaparım - yaparsın - yapar - yaparız - yaparsınız - yaparlar.

Görürüm - görürsün - görür - görürüz - görürsünüz - görürler.

The Interrogative Form: Ex: —

Gelir miyim? gelir misin? gelir mi? gelir miyiz? gelir misiniz? gelirler mi?

Yapar mıyım? yapar mısın? yapar mı? yapar mıyız? yapar mısınız? yaparlar mı?

In view of the fact that the vowel endings are so irregular, the 3rd pers. Singular of the aorist of all verbs studied so far is listed below:

Yapmak (yapar), okumak (okur), almak (alır), koymak (koyar), açmak (açar), kapamak (kapar), yazmak (yazar), konuşmak (konuşur), vermek (verir), demek (der), söylemek (söyler), sormak (sorar), gitmek (gider), gelmek (gelir), girmek (girer), çıkmak (çıkar), oturmak (oturur), kalmak (kalır), kalkmak (kalkar) işitmek (işidir), görmek (görür), koklamak (koklar), tatmak (tadar), yemek (yer), içmek

Çocuklar okulda okurlar, yazarlar, sayarlar. Ankarada türkçe konuşurlar. Derste öğretmen talebelere sual sorar. Talebeler ona cevap verirler.

Yemek (to eat), — içmek (to drink)₃ — kesmek (to cut), — sevmek (to love), — anlamak (to understand).

Ağız da neler va: ? — Dil ve d:ş!er (teeth) var. ir adamın kaç dişi vardır. Dişlerle ne yaparız?— Yemek yeriz. [35] Ne yersiniz? Ekmek (bread) et (meat), sebze (vegetables), yemiş (fruit) yerim. Nerede yemek yersiniz? — Yemek odasında yemek yeriz.

İşte size birkaç sebze (zerzevat): Fasulye (beans), patates (potatoes), lâhana (cabbage) v.b. En çok hangi sebzeyi seversiniz? Şimdi bezelye (peas) var mı?

İşte size birkaç yemiş: Armut (pear), elma (apple), üzüm (grapes), kavun (melon), kiraz (cherry), v.b. En çok hangi yemişi seversiniz? Şimdi portakal (orange) var mı? Kavunun kokosu hoş mudur? Armudun tadı nasıldır (how do pears taste)? Limon bir yemiş (meyva) midir? Çok sebze yer misiniz? Şeker, limon ve su (water) ile ne yaparız? — Limonata yaparız. Yemek odasında bir büyük masa vardır, o masanın adı sofradır. Sofra ne demektir? Sofrada ne ile su içeriz? — Bir bardakla (with a glass). Bardakla su, şarap (wine), bira (beer) içerim. Almanlar çok bira içerler mi? — Evet, onlar çok bira içerler. Kaç renk şarap vardır? Kahveyi bardakla mı içersiniz? — Hayır, bir fincanla (cup) içerim. Alaturka (in the Turkish way) kahveyi sever misiniz? Bir büyük fincanla ne içersiniz? —Çay (tea) ve süt (milk) içerim [36] Çocuklar sütü severler mi? Limonlu [37] çayı sever misiniz? Çay fincanı kahve fincanından daha büyük müdür? Nerede yemek yersiniz? (where do you take your meals?) Bir sofranın üzerinde neler vardır? — Tabaklar (plates), kaşıklar (spoons), çatallar (forks), bıçaklar (knives), bardaklar vardır. Kaşıkla ne yaparsınız? — Çorba (soup) içerim. Çatalla ne yer-

---

(içer), kesmek (keser), anlamak (anlar), sevmek (sever), geçmek (geçer), çalmak (çalar), inmek (iner), saymak (sayar), etc.

35. — Verbs like (yazmak, yemek, girmek, inmek, çıkmak, kalkmak) when used alone without object may take another word to complete its meaning. Thus we say.

Yazı yazmak (To write -writing), yemek yemek (to eat -food-), içeri (ye) girmek (to go inside), dışarı (ya) çıkmak (to go out), aşağı (ya) inmek (to go down -stairs), yukarı (ya) çıkmak (to go up-stairs), ayağa kalkmak (to stand up).

36. — The terms (su içmek, ekmek yemek, şarap içmek etc.) express the partitive form and the direct objects preceding the verbs remain in the nominative absolute case.

37. — The suffix (li) is added to nouns to form adjectives changing the final (i) according to the first Law of Euphony.

Ex: şekerli: sugared, limonlu: of lemon (or with lemon), etli fasulye: beans with meat, sütlü kahve: coffee with milk.

The same suffix serves to indicate the country or city of which one is native. Ex: — Parisli (Parisian), Londralı (Londoner), Amerikalı (American).

siniz? — Et ve zerzevat (sebze) yerim. Eti ne ile kesersiniz? — Bir bıçakla. Ekmeği ne ile kesersiniz? Sofrada tabak önünüzde, kaşık ve bıçak sağınızda, çatal solunuzdadır. Alaturka sofrada yemek bir sahanın içinde ve sofranın ortasındadır, bir büyük kaşıkla yemeği sahandan alırız ve tabaklarımıza koyarız. Yemekten sonra kahve, sigara içeriz. Siz çok sigara içer misiniz?

Yedinci Ders

— Kaleminizi bana verir misiniz (veriniz) [38].
— Buyurun (buyurunuz).
— Teşekkür ederim (thank you).
— Bir şey değil (Don't mention it).

Bayan, lûtfen (please) kaleminizi verir misiniz?

İyi anlamıyorum, daha yavaş söyler misiniz? Bay, dersinizi okur musunuz? Öğretmen, lûtfen sualinizi tekrar eder misiniz (repeat)? Lûtfen şu pencereyi açar mısınız? Lûtfen kapıyı kapar mısınız? Bay, birkaç meyva ismi söyler misiniz?

Araplar şarap içmez (ler) [39]. Almanlar çok patates yerler. İranîler çok çay içerler mi? Siz sigara içer misiniz? — Hayır, ben sigara içmem. Arkadaşım şekerli kahve içmez, fakat sade kahve (without sugar) içer. Az şekerli kahve içer mi?

Müslümanlar domuz eti (pork) yemez. Çocuklar sigara ve içki (alcoholic drink) içmezler . Çocuklar şeker (sweets, candy) severler. Siz de (also, too) sever misiniz? — Hayır, sevmem. Roman okur musunuz? — Hayır, vaktim yoktur, okumam. Sinemaya gider misiniz? Tiyatroya gider misiniz? Sesli sinema, sessiz [40] sinemadan iyi midir? Bu yemek tuzlu mudur? Tuzsuz çorba içer misiniz? Öğretmen gözlüksüz iyi görür mü? — Hayır, görmez. Güzel şeyleri sever misiniz? Resim (picture, painting) ve musiki se-

---

38. — In polite forms we use the interrogative 2nd pers. pl. of aorist to replace the infinitive.

Ex: Kaleminizi verir misiniz? (Would you please give me your pencil?)

39. — «Me» and «ma» are the negative particles which are suffixed to the root of the verb.

Ex: Gelmek (to come), gelmemek (not to come), almak (to take), almamak (not to take), yaz (write), yazma (de not write), geliyor (he is coming), gelmiyor (he is not coming). [See §26].

The negative present of the aorist is irregularly formed by adding -m, -z s- n, -z, -y. z, -z s- n- z, z l-r) to the negative particle, (me or ma).

Ex: Gelmem, gelmezsin, gelmez, gelmeyiz, gelmezsiniz, gelmezler.
Almam, almazsın, almaz, almayız, almazsınız, almazlar.

40. — The euphonic noun suffixes (siz, sız, süz, suz) mean without, - less.

Ex: Tuzsuz (saltless, without salt), parasız (without money, penniless), limonsuz (without lemon, short of lemon).

ver misiniz? — Evet, severim. Gazetede kimin resmini görüyorsunuz? — İnönünün. Duvardaki resimler kimindir? — İnönünün ve Atatürkündür.

Çiçekler iyi kokar (smell). En iyi hangisi kokar? Gül karanfilden daha iyi kokar mı? Bu oda fena (bad) kokuyor, pencereleri açar mısınız? Su kokar mı? Papağan (parrot) konuşur mu?

Yirmi dört saat bir gündür. Günlerin isimleri şunlardır: Pazartesi (Monday), salı (Tuesday), çarşamba (Wednesday), perşembe (Thursday), cuma (Friday), cumartesi (Saturday), pazar (Sunday)

Bugün (to-day) perşembedir. Dün (yesterday) çarşamba idi. Yarın (tomorrow) cuma olacak (will be). Bugün nedir? Dün ne idi? Yarın ne olacak?

Bir haftada yedi gün vardır. Haftada kaç gün türkçe dersi alıyorsunuz. Ne günleri ders alıyorsunuz? — Cumartesi, pazartesi ve çarşamba günleri. Çocuklar her gün okula giderler mi?

Haftada altı gün çalışırız (work). bir gün dinleniriz (rest) (41). Pazar günü istirahat ederiz (dinleniriz).

Hıristiyanlar pazar günü çalışmazlar. Türkler cumartesi günleri öğleden sonra ve pazar günleri bütün gün çalışırlar mı? Museviler yahudiler) cumartesi günleri çalışmazlar. Ne yaparlar? — İstirahat ederler. İstanbulda okullar, dükkânlar (shops), mağazalar (stores) pazar günleri kapalıdır, başka (other) günler açıktır (open). Londrada okullar bayram (religious or national holiday) günleri açık mıdır? — Hayır, kapalıdır.

Şimdi saatiniz kaçtır? — Beşe çeyrek var. Gelecek dersiniz (your next lesson) ne günüdür? — Cumartesi. Saat kaçta?

Sağ elimde bir kurşunkalem var. Sol elimde bir şey (anything) var mı? — Hayır, hiçbir şey yok. Bay, bana bir şey mi söyliyorsunuz? — Hayır, ben (hiçbir şey) bir şey söylemiyorum, fakat arkadaşım şu çiçeğin ismini soruyor. Pencerenin önünde bir kimse (anyone, someone) var mı? — Evet, bir talebe var. Kapının arkasında kim var? (Hiçbir kimse) kimse yok. Bu odada kaç kişi var (How many people)? — Üç kişi var. Ne soruyorsunuz? — Hiç (hiçbir şey). Bu çiceğin ismini kim biliyor (know)? — (Hiçbir kimse) kimse bilmiyor. O bir lâledir (it is a tulip).

Kalem siyahtır, kitap da (also, too) siyahtır, kalem ve kitap aynı (same) renktir. Elbiselerimiz aynı renk midir? — Hayır, başka baş-

41. — The auxiliary verb (etmek) is used with foreign words (mostly of Arabic origin) to form a compound verb in Turkish.

Ex: Teşekkür etmek (to thank), istirahat etmek (to rest), not etmek (to make a note of), prezante etmek (to introduce someone), telefon etmek (to call up on the telephone) etc.

ka renktir, benimki (mine) kahverengi ve sizinki (yours) siyahtır. Burada neler aynı renktir? — Tavan ve duvarlar (tavanla duvarlar). Masa ve sandalyeler (masa ile sandalyeler). Bu iki kalem aynı renk midir? Hayır, biri (the one) kırmızı, ötekisi (the other) mavidir.

Küçük hikâye (tale, story): Nasreddin Hoca bir gün bir köye (village) gider. Bir adam ona sorar: «Hoca bugün nedir?» Hoca cevap verir: «Ben köyünüze daha bugün geliyorum, günlerinizin isimlesini daha (as yet) bilmiyorum, sen onu bir yerliye (native) sor (42).

Sekizinci Ders

Otuz veya (or) otuz bir gün bir aydır. On iki ay (month) bir yıldır. Bir yılda on iki ay vardır. Ayların isimleri şunlardır: İkincikânun (January), şubat (February) mart (March), nisan (April), mayıs (May), haziran (June), temmuz (July). ağustos (August), eylûl (September), birinciteşrin (October), ikinciteşrin (November), birincikânun (December).

Şimdi hangi aydayız? — Şimdi nisan ayındayız. Geçen ay marttı (43). Gelecek ay mayıs olacak.

Bugün ayın kaçıdır? — On dördüdür. Dün ayın kaçı idi? — Dün ayın on üçü idi. Yarın ayın kaçı olacak? — On beşi olacak. Bay, bugün ayın kaçıdır? Bilmiyor musunuz? Duvarda takvim (calendar) var, bakınız ve bana söyleyiniz. Geçen hafta (last week) perşembe günü ayın kaçı idi? Bir senede (yılda) kaç gün var? Bir senede kaç hafta var? — Elli iki hafta var. Hangi aylar otuz gündür? — İkincikânun, mart, mayıs v.b. Bütün aylar otuzar (44) gün müdür? Şubat kaç gündür? — Yirmi sekiz gündür. Bazı aylar (some months) otuz gündür.

Bütün (all) aylar otuz gün müdür? — Hayır, bazıları (some of them) otuz, bazıları otuz bir gündür, yalnız şubat yirmi sekiz gündür. Her dört yılda bir (every four years) şubat yirmi dokuz gündür. Senenin (yılın) en kısa ayı hangisidir? Şimdi hangi yıldayız? — 1944 teyiz.

---

42. — In narrative style the aorist or the historic present is used in place of the past.

43. — **The imperfect of the verb To be:** When the predicate ends with a consonant we add the following endings: -dim, -din, -di, -dik, -diniz, -diler. Here again the -i- is euphonic, obeying the first law.

Ex: büyüktüm, büyüktün, büyüktü (I was big etc.), güzeldi, sıcaktı, soğuktu.

If the predicative word ends with a vowel then it is followed by: idim, idin, idi, idik, idiniz, idiler, written separately.

Ex: Dün salı idi (yesterday was Tuesday). Hava iyi idi (The weather was fine)

Negative: Ben değildim, sen değildin, o değildi. etc.

Interrogative: Ben mi idim? Sen mi idin? o mu idi? etc.

44. — The distributive number is formed by means of adding the euphonic er or

Bir yılda dört mevsim vardır: İlkbahar (spring), yaz (Summer), sonbahar (Autumn), kış (Winter). Bayan, kış aylarını söyler misiniz? Şimdi hangi mevsimdeyiz? — Yaz mevsimindeyiz. En çok hangi mevsimi seversiniz? — İlkbaharı (baharı). Bu mevsim ne zaman (when) başlar? — 22 Martta başlar. Ne zaman (ne vakit) biter? Ağustos bir kış ayı mıdır? — Hayır, bir yaz ayıdır. İstanbulda senenin en sıcak (hottest) ayı hangisidir? — Temmuzdur. Ya en soğuk ayı? (And the coldest month?) — İkincikânun. Yıl ne zaman başlar? — İkincikânunda. Ne zaman biter? Kış aylarını tekrar eder misiniz?

Kışın (in winter) hava soğuktur (is cold). Yazın hava soğuk değil, fakat sıcaktır. İlkbaharda hava güzeldir (in spring the weather is fine). Kışın kar yağar (it snows), ilkbaharda yağmur yağar (it rains). Kar ne renktir? — Beyazdır. Ne zaman kar yağar? — Kışın. Ne zaman yağmur yağar? — Yazın.

Kışın hava soğuktur, soba (stove) yakarız (light). Bu evde soba yok, fakat kalorifer var. Hangisi (which) daha iyidir?

Güneş göktedir (The sun is in the sky). Gök mavidir. Gökte neler var? — Güneş, ay (moon), yıldızlar (stars) ve bulutlar var. Şimdi gökte bulut görüyor musunuz? — Hayır görmüyorum. Bugün hava açıktır. Dün hava kapalı idi, gökte çok bulut vardı (there were). Gün sabahla (morning) başlar, (begin), ve akşamla biter. Güneş ne zaman doğar? — Sabahleyin doğar (it rises). Güneş ne zaman batar (set)? — Akşam (evening). Şimdi güneş saat kaçta batıyor? — Saat yedide. Şimdi güneş saat kaçta doğuyor? — Saat altıda. Kışın güneş erken (early) batar ve geç (late) doğar. Kışın günler kısa ve geceler uzundur. Gündüzün (during the day - time) hava aydınlıktır. Gece hava karanlıktır. Kitap okumak ve görmek için lâmba yakarız. Ne zaman hava aydınlıktır? (When is it light?) — Gündüzün. Ayı ve yıldızları ne zaman görürüz?

Kışın üşürüz (are cold) ve kalın elbiseler giyeriz. Yazın ince (thin) elbiseler giyeriz. İncenin aksi kalındır. Şu kitabın çok sahifesi var. Şu kitap kalındır. Sigara kâğıdı ince midir?

---

ar to a number ending with a consonant and şer or şar to a number ending with a vowel (2nd Law of Euphony).

Ex: Birer (one each), ikişer (two each), üçer, dörder, beşer, altışar, yedişer, sekizer, dokuzar, onar.

NOTE: When these distributive numbers are repeated they express an order or rank just as in English.

Ex: Birer birer (one by one), ikixer ikixer (two by two), etc.

Bu portakalları kaçar kuruşa aldınız? (How much did yu pay for each of these oranges?) (kaçar - how much each). Yedişer kuruşa (seven piastresa piece).

The word (az) may also take this ending: azar azar (little by little).

Dün ne yaptınız? (45) Dün yazı yazdım, kitap okudum, İstanbula gittim. Dün beni gördünüz mü?— Hayır görmedim. Dün akşam sinemaya gittiniz mi? — Evet gittim. Arkadaşınız da gitti mi? — Evet, beraber (together) gittik. Dün çocuklar okula gittiler mi? — Hayır, gitmediler, dün pazardı ve okul kapalı idi. Dün hava çok güzeldi nereye gittiniz? — Boğaziçine (Bosphorus) gittik. Büyükadaya gitmediniz mi? — Hayır, gitmedik. Bu sabah ne yediniz? — Bir fincan çay içtim ve iki yumurta (egg) yedim. Bu sabah size kim geldi? — Hiç bir kimse gelmedi. Dün Londradaki arkadaşınızdan mektup (letter) aldınız mı? — Hayır, almadım. Yemeklerinizi saat kaçta yersiniz? — Şabahleyin saat sekizde kahvaltı ederim (I have my breakfast), saat birde öğle yemeği (lunch) yerim ve saat sekizde akşam yemeği (dinner) yerim. Şabah gazetelerini okudunuz mu? — Hayır, daha (yet) okumadım. Arkadaşınızın mektubuna cevap yazdınız mı? — Hayır, daha yazmadım. Dün akşam tiyatroya gittiniz mi? — Gittim. Hangi piyes vardı? Şapkanızı kaça aldınız? — Altı liraya -satın- aldım (buy).

Dokuzuncu Ders

Bu sabah gazetede okudum. İngiliz elçisi (ambassador) Londraya gitmiş. (46) Bay Ertürk'ü görüyor musunuz? — Hayır, son günlerde görmedim, o Ankaraya gitmiş. Kim söyledi? — Dün bir arkadaşımı gördüm, o söyledi. Ona mektup mu yazmış? — Evet, mektup yazmış?

Öğrenmek (to learn) — Unutmak (to forget) — Anlatmak (to explain, to tell).

Bana bir Nasreddin Hoca hikâyesi anlatır mısınız? Nasreddin Hoca bir gün bir köye gitmiş, orada adamın biri (47) ona sormuş: «Hoca, bugün nedir?» Hoca cevap vermiş: «Ben bu köye daha bugün geldim, sizin günlerinizi daha bilmiyorum, sen bunu bir yerli-

---

45. — The determinate past expresses in Turkish an action witnessed by the speaker or of whose completion he is certain. The endings are the same as those of the simple past of the verb **to be**,

Ex: Geldim, geldin, geldi, geldik, geldiniz, geldiler. Okudum, okudun, okudu, okuduk, okudunuz, okudular. Gördüm; söyledim, konuştum.

The negative form: gelmedim, gelmedin, gelmedi, gelmedik, gelmediniz, gelmediler. Almadım, okumadım, konuşmadım, etc.

The interrogative form:

The ending of the interrogative is placed after the affirmative past in all persons.

Ex: Geldim mi? Geldin mi? Geldi mi? Geldik mi? Geldiniz mi? Geldiler mi?

46. — **The indeterminate past** (in Turkish mazii nakli): This is a peculiar form to the Turkish language and is distinguished from other forms of the past in that

ye (native) sor.» Bu hikâyeyi size kim anlattı? Ne zaman anlattı.

Arkadaşınız bu hikâyeyi biliyor mu? — Unutmuş. (He has forgotten). Adımı unuttunuz mu? — Hayır, unutmadım. Adınız İzzet Ün'dür. Arkadaşınız Amerikada neler görmüş? — Çok yüksek binaar (buildings), uzun köprüler, elektrikli şimendiferler, v.b. görmüş. Arkadaşınız türkçeyi nerede öğrenmiş? — On beş sene Adanada oturmuş, orada öğrenmiş.

Giymek, (wear, put on).

Bu sene Şişlide oturuyorsunuz, geçen sene de (also) orada mı (48) oturuyordunuz? — Hayır, geçen sene Şişlide oturmuyordum, fakat Fatihte oturuyordum. Geçen sene çok sigara içiyordunuz, fakat görüyorum şimdi az içiyorsunuz. Ben de çok sigara içerdim, fakat şimdi hiç içmiyorum. Eskiden (formerly) Türkler fes giyerlerdi. Eskiden Türk bayanları çarşaf giyerlerdi. Ben çok roman okurdum. Fakat şimdi vaktim yok (I have no time) okumuyorum. Siz de roman okur mu idiniz? — Hayır, okumazdım. Arkadaşınız yeni bir roman yazıyormuş doğru mu? — Evet, doğru, o şimdi yeni (new) bir roman yazıyor. Siz de yeni bir piyes yazıyor muşsunuz, doğru mu? — Kim söylemiş? — Bay Öztürk söyledi. Nereden öğrenmiş? — Bilmem. Yeninin aksi nedir? — Eskidir. Dün akşam Bayan İnciyi tiyatroda gördüm. Hangi elbisesini giymişti? — İpek ve açık mavi (light

---

it is used when the speaker did not witness the action and speaks only from hearsay. However, (like the English present perfect) it does not uphold this distinction always. The ending of the 3rd person singular of this form is: miş, mış, müş, muş, according to the first Law of Euphony. The person take the same endings as -yor-.

Ex: Gelmişim, gelmişsin, gelmiş, gelmişiz, gelmişsiniz, gelmişler; almış; okumuş; görmüş etc.

In translation into English we may use the present perfect with the expression: It means that; it is said that; I heard that, in mind.

Ex: Arkadaşınız gelmiş (I think that your friend has come).

Negative: Gelmemişim, almamışım, okumamışım etc.

Interrogative: Gelmiş miyim? gelmiş misin? gelmiş mi. etc.

We may add -dir- to this past for emphasis.

Ex: Söylemişimdir (I must have said it).

47. — Bir adam, bir İngiliz (in an indefinite sense) may also be expressed as: Adamın biri, İngilizin biri.

48. — **The imperfect** (Hikâye in Tukish) corresponds to the continuous progressive past in English and is formed by adding the past endings (d-m, d-n, d-, etc.) to the two presents.

Ex: Geliyordum (I was coming).

Negative: Gelmiyordum, gelmiyordun, gelmiyordu, etc.

Interrogative: Geliyor mu idim? geliyor mu idin?

Gelirdim, gelirdin, gelirdi etc. correspond to the habitual past meaning: I used to come, you used to come, he used to come etc.

If, in this case -di- is replaced by -miş- the dubitative form (corresponding to the past perfect) is obtained.

blue) renk bir tuvalet giymişti. Dün sinemaya gittiniz mi? — Hayır, gitmedim, aynı filmi geçen sene Ankarada görmüştüm (49).

Birkaç hayvan (animal) ismi söyler misiniz? — At (horse), eşek (donkey, ass), koyun (sheep), inek (cow), keçi (goat), köpek (dog), kedi (cat), v.b. Hangi hayvan bize süt verir? — Koyun. Başka hangi hayvanların südünü içeriz? — İneğin, keçinin. Hangi hayvan bize yumurta verir? — Tavuk. At eşekten büyük müdür? — Evet, daha büyüktür. Atın kaç ayağı vardır? — Dört tane. Onlarla ne yapar? — Yürür (walk). Tavuğun da dört ayağı var mıdır? — Hayır, onun iki ayağı vardır. At güzel bir hayvandır. Eşek güzel midir? — Hayır, çirkindir (ugly). Güzelin aksi nedir? — Çirkin. Çirkin şeyleri sever misiniz (like)? — Hayır, sevmem. Ata biner misiniz? (Do you ride a horse?) Çocuklar eşeğe binmeyi severler mi? Siz de eşeğe biner miydiniz? — Evinızde kedi var mıdır? Kedi sobanın yanında ne yapıyor? Uyuyor (sleep). Dün gece iyi uyudunuz mu? Hangi odada uyuruz? — Yatak odasında. Yemek odasında ne yaparız? — Yemek yeriz.

Onuncu Ders

Bir konuşma (A conversation)

— Nereye gidiyorsunuz?

— Ankaraya gidiyorum.

— Orada ne yapacaksınız? (50)

— Bir çok işlerim var, önce (at first) Ticaret Odasına gidip (51)

---

49. — The Pluperfect or Past Perfect is formed by adding (d-m, d-n, etc.) to the 3rd person singular of the indeterminate past. Ex: — gitmiştim (I had gone), görmemiştim (I had not seen), etc. Notice that the (d) is changed into (t) after (ş).

50. — The Future Tense (In Turkish - istikbâl).

The 3rd pers. sing. of the future tense is formed by adding the euphonic particles (-cek, cak) to the modified imperative which takes the vowels (e) or (a) according to euphony. The other persons are formed by adjoining the suffixes of the verb to 'be. Thh (k) in the first persons is modified to (ğ). Thus we have: geleceğim, geleceksin, gelecek, geleceğiz, geleceksiniz, gelecekler.

Alacağım, alacaksın, alacak, alacağız, alacaksınız, alacaklar; okuyacağım, söyliyeceksin. (In the ltter case we add (ya) or (ye), instead of (e, a) because the root ends with a vowel.)

Negative: gelmiyeceğim, gelmiyeceksin, gelmiyecek, gelmiyeceğiz, etc.
almıyacağım, almıyacaksın, almıyacak, almıyacağız, etc.

Interrogative: gelecek miyim? gelecek misin? gelecek mi?, etc.

To express a promise the Aorist Present is used in preference to the Future. Ex: — Yarın size gelirim (I will come to you tomorrow).

The Aorist may also be used in place of the Future, in Conditional sentences or in contemplated or planned action, Thus we say: Cuma günü hava iyi olursa, Boğaziçine gideriz. (Should the weather be good on Friday, we shall walk to the Bosphorus).

51. — When two verbs of the same number, person, and tense are joined by (ve),

bir önemli (important) işimi takibedeceğim (look after, see to). Sonra sefarethanemize (embassy) uğrıyacağım (pass by).

— Sefarette bir işiniz mi var?

— Evet, sefirle - elçi ile - (ambassador) bir iş hakkında görüşeceğim (see and talk).

— Hangi otele ineceksiniz?

— Ankara Palasa ineceğim.

— Ankarada çok kalacak mısınız?

— Bir hafta kadar (about).

Bay Güven'i görecek misiniz?

— Görmek istiyorum (want), fakat dün kendisinden (from him) bir mektup aldım, iki haftadanberi (since) Adanada bulunuyormuş (is found).

Acaba (52) niçin Adanaya gitmiş?

Mektubunda babasının hastalığından bahsediyor (mention), zannederim (think, believe) onun için.

Babasını tanır mısınız (know)?

— Şimdi sizden ayrılmağa (to part with) mecburum (obliged). Bir arkadaşım yazıhanemde (office) beni bekliyor (wait), size iyi yolculuk (journey) dilerim (wish).

Teşekkür ederim.

HİKÂYELER

Bir adam Naşrettin Hocaya der ki: «Hoca, sen her şeyi bilirşin, çok rica ederim benim istikbalim (future) ne olacak, söyler misin?» Hoca o adamın eline bakıp der ki: «Oğlum (my son), sen tam beş sene çok sıkıntı çekeceksin (to be in trouble). Adam sorar: «Peki sonra zengin mi (rich) olacağım?» Hoca şu cevabı verir: «Hayır, fakat sıkıntıya alışacaksın (accustomed)».

§

---

a verbal phrase or Gerundive has (-p) as a suffix which is attached to the root by one of the euphonic vowels (i, ı, ü, u). And when roots end with a vowel, they take (y) before the euphonic vowels.

Ex: — Alıp gitti. (for) (aldı ve gitti). Okuyup yazmak, (for) (okumak ve yazmak). Görüp söyliyecek (for) (görecek ve söyliyecek). etc.

When three verbs of the same number, person, and tense are joined by (ve), the first is put in the form of the gerundive, the second in the 3rd person singular, and only the last retains the personal ending of the verb. Ex: — Yarın Büyükadaya gidip bir gazinoda saz dinler ve akşam son vapurla döneriz. (Tomorrow we shall go to Principo, listen to music in a casino, and return by the last boat in the evening.)

52. — (Acaba) corresponds to the expression (I wonder) in English. Acaba saat kaçtır? (I wonder what tims it is) Acaba bunu kim kırdı? (I wonder who broke this), Acaba niçin mektuplarıma cevap vermiyor? (I wonder why he does not answer my letters?)

Nasrettin Hocanın güzel bir kuzusu varmış. Bir gün köyün delikanlıları (the youth) ona derler ki: «Hoca, yarın dünyanın the world) sonu, şu kuzuyu kes dolduralım, kırda (country) hep beraber (all together) yiyelim.» Hoca kabul eder ve kuzu dolması yemek için kıra giderler. Hoca kuzuyu keserken (53) delikanlılar da ormana gidip odun (wood) keserler. Hoca delikanlıların elbiseleriyle ateş yakar (to light fire). Gençler (the young men) dönüşte (on their return) elbiselerini ateşte görünce bağırırlar (to shout cry): «Hoca ne yaptın?» O şu cevabı verir: «Yarın dünyanın sonu değil mi, bundan sonra elbiseyi ne yapacaksınız? Haydi oturunuz da kuzuyu yiyelim.» (54).

On birinci ders

Niçin? (why?) çünkü (because) (55).

Ben kapıyı açabilirim. Bir küçük çocuk kapıyı açabilir mi? — Hayır, açamaz. Kim açabilir? Kim açamaz? Lâmbayı söndürüyorum (to put out). gazeteyi okuyabilir misiniz? — Hayır, okuyamam. Kiçin? — Çünkü lâmbayı söndürdünüz, şimdi oda karanlıktır (dark). Bay Ertürk, lâmbayı yakınız. Şimdi kitap okuyabilir miyim? — Evet, okuyabilirsiniz. Öğretmen gözlüksüz okuyabilır mi? — Okuyamaz. Kalemsiz yazı yazabilir misiniz? — Yazamam. Tuzsuz çorbayı içebilir misiniz? — İçemem. Duvara yazı yazabil r miyiz? — Evet, yazabiliriz. Niçin yazmıyoruz? — Çünkü duvara yazı yazmak istemeyiz (to want). Arkadaşınız çok yavaş okuyor, ben anlıyamıyorum; Bay, yüksek sesle okuyunuz. Lûgati cebinize koyabilir misiniz? — Hayır, koyamam. Niçin? — Çünkü lûgat büyüktür ve cebim küçük-

---

53. — The Verbal Phrase or Gerundive with (....ken). This suffix of the verb expresses secondary action during the time in which the principal action is completed. (.....ken) is not euphonic and is therefore joined to the 3rd pers. sing. of the Aorist, and to the same person of the Past Indeterminate (Present Perfect). Ex: — severken (as I love, as you or he loves or loved).

54. — The first person plural of the imperative expressing exhortation, is formed by having the modified (i.e. by adding 'e' or 'a' after consonants and 'ye' or 'ya' after vowels) root followed by the euphonic ending (l.m). Ex: — Gidelim (let's go), yapalım (let us do), bakalım (let's see), okuyalım (let us read), etc.

55. — The Potential verb (-bilmek). This verb (bilmek) which expresses ability and possibility is joined to the modified roots as stated above. Ex: — Gelebiliyorum (I can come), gelebiliyorsun, gelebiliyor, gelebiliyoruz, gelebiliyorsunuz, gelebiliyorlar, Alabiliyorum, alabiliyorsun. Okuyabilirim, okuyabildim, okuyabileceğim, etc.

The Negative which denotes impossibility is formed by adding (-me or -ma) to the modified root of the verb. Ex: — gelemem, gelemezsin, gelemiyorum, alamazsın, alamıyorsun, gelemez, gelemiyor, gelemiyecek, v.b.

tür. Bu kitabın son derslerini şimdiden (already, from now) anlıyabilir misiniz? — Hayır, daha anlıyamam. Hangimiz daha iyi türkçe konuşuyor? Siz türkçeyi bir Türk kadar iyi telâffuz edebiliyorsusuz (to pronounce). Telâffuzunuz çok iyidir. Ben fransızcayı sizin kadar iyi telâffuz edebiliyor muyum? Yarın okula gelebilir mis — Hayır, gelemem, çünkü yarın çok işlerim var. Sade kahve içebilir misiniz? Limonsuz çay içebilir misiniz? Bana sayıları sayabilir misiniz? Adımı söyliyebiiir misiniz? Şu çiçeğin ismini söyliyebilir misiniz ? Bütün suallerime cevam verebildiniz mi? — Evet, hepsine (56) cevap verebildim. Evinize giderken kitapçıya uğrayıp gazetelerimi alabilir misiniz? — Alabilirim — Teşekkür ederim. — Bir şey değil. Kibriti kırabilir misiniz (to break)? — Evet kırabilirim. Camı (glass) kırabilir misiniz? — Evet, kırabilirim, fakat kırmak istemem. Bu masayı kim kırmış? — Bilmem. Acaba küçük Özen mı?

On ikinci ders

Derse çok geç geliyorsunuz, erken gelmelisiniz (57). Fena yazıyorsunuz, iyi yazmalısınız. Fena telâffuz ediyorsunuz, iyi telâffuz etmelisiniz. Yaşamak (live) için yemek yemeli, yemek yemek için yaşamamalı. Bir çocuk sigara ve içki içmemeli (dir). Hava soğuktur, pencereyi kapamalıyız. Dersten sonra sınıfın pencerelerini açmalı mıyız? Bu akşam arkadaşımın mektubuna karşılık (cevap) yazmalıyım. Bir çocuk okuyup yazmak öğrenmek için nereye gitmelidir? — Okula gitmelidir. Bir hasta çok yemek yemeli midir? — Hayır, yememelidir. Yatak odasında sigara içmeli mi? Tramvayda bayanlara ve ihtiyarlara (old men) yer (place, seat) vermelimi? Arkadaşınız az çalışıyor, daha çok çalışmalı.

Bir çocuk terbiyeli (polite) olmalı. Terbiyesiz çocukları kimse sevmez. Çabuk öğrenebilmek için bir kimse dikkatli (careful) olmalı. Arkadaşınız pek (very) dikkatsiz, bunun için pek yavaş öğreniyor. Öğretmen ders verirken talebe dikkat etmeli. Sınıfta çalışkan talebe dikkat eder, tembel talebe dikkat etmez. Çalışkanın aksi tembeldir.

Kitabı cebinize koyabilir misiniz? — Eğer (if) küçükse ko-

56. — The Indefinite Adjective (all) is (bütün) in Turkish. The Indefinite Pronoun (all) is translated as (hepsi), which takes the buffer (n) when declined.

57. — The Potential which denotes necessity or obligation, takes the euphonic (-meli or -malı) at the end of the root.

Affirmative: gelmeliyim (I ought to come), gelmelisin, gelmeli, gelmeliyiz, gelmelisiniz, gelmeliler: Yapmalıyım, yapmalısın, v.b.

Negative: gelmemeliyim, gelmemelisin. .... almamalıyım, almamalısın, v.b.

Interrogative: gelmeli miyim? gelmeli misin? gelmeli mi? almalı mı?

(Gelmeliydim) signifies, (I had to come), or (I ought to have come).

yabilirim, fakat büyükse koyamam. Her (every, each) çocuk çabuk öğrenebilir mi? — Eğer dikkatli ise çabuk öğrenebilir, fakat dikkatli değilse öğrenemez. Bir kimse lokantada yemek yiyebilir mi? — Eğer parası varsa yiyebilir, fakat parası yoksa yiyemez (58).

Eğer bir çocuk dikkat ederse çabuk öğrenir mi? — Evet öğrenir. (Eğer) dikkat etmezse çabuk öğrenebilir mi? — Hayır, öğrenemez. Eğer çok çabuk konuşursam sözlerimi anlıyabilir misiniz? — Hayır, anlıyamam. Eğer pazar günü hava iyi olursa nereye gideceksiniz? — Boğaziçine gideceğiz. Eğer hava kapalı ise ne olur (what happens ?) — Yağmur yağar. Kışın kalın elbiseler giymezseniz ne olur? — Üşürüm (catch cold) ve hasta olurum.

Arkadaşınız çok çabuk konuşuyor, sözlerini anlamıyorum. Eğer biraz yavaş konuşursa anlıyabilirim. Eğer çok çabuk konuşursam sözlerimi anlıyabilir misiniz? — Hayır, anlıyamam. Eğer hava fena ise sokağa çıkmak ister misiniz? — İstemem.

Eğer paranız yoksa lokantada yemek yiyebilir misiniz? — Hayır yiyemem. Eğer çorba çok sıcaksa içebilir misiniz? — Hayır içemem. Eğer öğretmen gözlüğünü takmazsa kitap okuyabilir mi? Eğer bir adamın adresini unutmuşsanız ona mektup yazabilir misiniz? Pazar günü bankadan para alabilir misiniz? — Hayır, alamayız. Niçin? — Çünkü o gün bankalar kapalıdır. Dükkânlar ve mağazalar da kapalı mıdır? — Evet, onlar da (also) kapalıdır. Sinemada iyi görebilmek için (in order to) perdeye (curtain, screen) yakın oturmazsınız, fakat uzak bir koltuğa (arm-chair) oturursunuz. Yakının aksi uzak-

58. — The word (eğer-if) must be followed by the conditional ending. And a special tense is reserved for this in the conjugation of verbs.

The Present conditional of the Verb To Be. — The 3rd pers. sing. is formed by adding the particle (se or sa) to the predicative word. If the attributive or predicative word ends with a soft sound it takes (se), and if the ending sound is hard, it takes (sa), and has the equivalent of (If it is or 'be') in English. If the predicative word ends with a vowel, we ought to say (ise) instead. Ex: — İyi ise (if he (she, it) is or be good), büyükse, uzaksa, küçükse, kısa ise, v.b.

The other persons are obtained by adding the following tense endings to the conditional particle: (se, sa, ise).

ben	se, sa, ise -m	biz	se, sa, ise - k
sen	,, ,, ,, -n	siz	,, ,, - n-z
o	,, ,, ,,	onlar	- ler or lar se, sa

If the present, past or future tenses are preceded by the word (if), those endings undergo a change or modification in their endings. Then they are conjugated by adding the present of the verb to be-with (if)-to their 3rd pers. sing. Ex: — Gelirsem (Should I come), gelirsen, gelirse, gelirsek, gelirseniz, gelirlerse.

Negative: gelmezsem, gelmezsen, gelmezse, gelmezsek, gelmezseniz, gelmezlerse.

Past: geldisem, geldisen, geldise, geldisek, geldiseniz, v.b. (geldimse, geldinse, etc. are also in use in every-day language). alırsam, aldı isem, alacaksam, almadı isem, gördü iseniz.

The word (eğer) is optional in use. The conditional form is maintained by the modified conditional ending.

tır (far). Tiyatroda iyi işidebilmek için sahneye (stage) yakın mı yoksa (or else) uzak mı oturmalısınız? Uzaktan mı, yoksa yakından mı iyi görürsünüz? — Uzaktan. Kolay bir suale cevap verebilirsiniz. Kolayın (easy) aksi zor yahut (or else) güçtür. Eğer bir soruyu anlamazsanız (understand) cevap verebilir misiniz? Eğer tren yerine (instead of) tayyareye (air-plane) binerseniz daha çabuk mu gidersiniz? — Tabiî (of course). Eğer Bursaya giderseniz Yeşil camii görmelisiniz. Eğer Ankaraya gidersem nereleri görmeliyim? Eğer hasta iseniz sokağa çıkmamalısınız. Çaya şeker koymazsanız içebilir misiniz? Buradan Karaköy köprüsüne kaç dakikada gidebilirsiniz. Eğer vaktiniz varsa bu cümleleri (sentence) bir daha okuyalım. Maatteessüf (unfortunately) vaktim yok, fakat akşam evde okurum. —Eğer bir cümleyi tyi anlamazsanız altını çiziniz ve gelecek ders bana sorunuz. Bir kimse geç yatarsa, ertesi gün (the next day) erken kalkabilir mi? — Hayır, kalkamaz. Bir talebe erken mi yoksa geç mi kalkmalıdır? Evin hangi odasında uyusunuz (sleep)? — Yatak odasında. Hangi odada çalışırsınız? Niçin kalemi kırabilirsiniz ve masayı kıramazsınız? — Çünkü kalem incedir, masa kalındır. İncenin (thin) aksi kalındır. Bardağı masaya vurursanız (knock against) ne olur? — Bardağı kırarım.

On üçüncü ders

Dün çarşıdan aldığım (59) ipek mendil şudur. Bugün okuduğunuz ders on üçüncü derstir. Ertürk'ün okuduğu kitap türkçedir. Sevinc'in yazdığı mektubu okudum. Şu küçük çocukların söyledikleri şarkıyı (song) biliyor musunuz? Anlamadığınız bir suale (soruya) cevap verebilir misiniz? — Hayır, cevap veremem. Evvelce gördüğünüz bir filmi tekrar görmek ister misiniz? Eskiden okuduğunuz bir kitabı tekrar okumak ister misiniz? Londraya gönderdiğiniz mek-

---

59. — The Relative Verbal Phrase or Relative Gerundive.

Relative Clauses in English, beginning with relative pronouns, correspond to the Turkish relative verbal phrase studied in this lesson. They are formed by adding the possessive suffixes to the 1st pers. pl. of the Determinative Past (d.k). Ex: —

Geldiğim, geldiğin, geldiği, geldiğimiz, geldiğiniz, geldikleri. Aldığım, aldığın, aldığı, (which he took), aldığımız, aldığınız, aldıkları........ Notice that the (k) is softend into (ğ) when followed by a wovel.

Negative: gelmediğim, gelmediğin, gelmediği, ... etc.

Those verbal phrases are placed before their antecedents. The word order is just the reverse as that in English; and because the verbal forms take the possessive endings, the subject which precedes the verb is also put in the Genitive Case. Ex: — Sevim'in okuduğu roman Türkçedir. (The novel which Sevim is reading is in Turkish).

The Relative Conjunctions (while, when), obey the same form in Turkish. Ex:— Ben Ankaraya gittiğim zaman (vakit), arkadaşınız orada değildi. (When I went to Ankara your friend was not there).

tubun cevabını kaç günde alabilirsiniz? Unuttuğunuz bir kelimeyi (word) nerede ararsınız (look for)? — Lûgatte ararım. Burada konuştuğumuz dil (tongue, language) Türkçedir. Evinizde konuştuğunuz dil Türkçe midir? Telefonda bahsettiğiniz adam kimdir? Şimdiye kadar okuduğunuz dersler kolay mı idi? Oturduğunuz sokağın ismi nedir? — Cami sokağıdır. İçinde yemek yediğimiz odanın ismi nedir? İçinde uyuduğumuz oda yatak odasıdır. İçinde çalıştığımız odanın ismi nedir? Okulda çocukların ders yaptıkları odanın ismi nedir? — Sınıftır. Geçen pazar sinemada gördüğünüz filmin adı ne idi? Öğretmenin sorduğu sualleri anlıyor musunuz? Bay Özcanın nerede oturduğunu biliyor musunuz? Söylediklerimi (60) anlıyor musunuz?

Sizin şimdi okuduğunuz kitabı ben geçen sene Ankarada okumuştum. Sizin dün burada gördüğünüz filmi ben geçen sene Londrada görmüştüm. Geçen hafta gönderdiğiniz (send) mektuba karşılık aldınız mı? — Hayır, daha almadım. Masanın üstüne koyduğunuz kitap kimindir? — Benimdir.

Dün bir az rahatsız (indisposed, feeling ill) olduğumdan (olduğum için) ders alamadım. Hasta olduğumuz zaman bir doktor çağırırız. Hava soğuk olduğu zaman sobayı yakarız. Ne zaman palto giyeriz? Hava kapalı olduğu zaman ne olur? — Yağmur yağar. Bir kelimeyi unuttuğunuz zaman ne yaparsınız? — Lûgate bakarım. Dün gece yattığınız zaman saat kaçtı? — Gece yarısı idi. Okuldan çıktığınız zaman kaç yaşında (how old were you?) idiniz? — On dokuz yaşında idim. Karanlık (dark) bir odaya girdiğiniz zaman önce -evvelâ- ne yaparsınız? — Lâmbayı yakarım. Acele (urgent) bir işiniz olduğu zaman mektup mu gönderirsiniz, yoksa telgraf mı çekersiniz? — O zaman (then) telgraf çekerim (to wire). Telefonda görüştüğünüz zaman ilk söylediğiniz söz nedir? — Allodur. Telefonda görüşmek istediğiniz adamın telefon numarasını unutmuşsanız ne yaparsınız? — Rehberde (guide - book) ararım. Kışın hava soğuk olduğu zaman sık sık (very often) hasta oluruz, soğuk alırız. Hasta olduğunuz zaman sokağa çıkar mısınız? Bir şapka satın almak istediğiniz zaman nereye gidersiniz? — Bir şapkacıya giderim,

---

The same verbal phrase is used to indicate a causal clause. Ex: — Dün rahatsız olduğumdan dersimi alamadım. (As I was not feeling well yesterday I could not take my lesson).

60. — The Relative Verbal Phrase in Turkish takes noun-endings in the noun that precedes it, as well as in the verb. Ex. — Öğretmenin ne dediğini anlamıyorum (I do not understand what the teacher says). Literally— öğretmenin (of the teacher) ne (what) dediğini (his saying) anlamıyorum (I do not understand). The relative noun clause, in this case, may be put in the plural form as well. Ex. — Bursada gördüklerinizi anlatır mısınız? (Would you tell us of the 'things' you saw at Bursa?).

Et satan (61) kasaptır. Meyva (yemiş) satan manav (yemişçi), sebze, satan zerzevatçıdır. Çok söyliyen adama geveze derler. Çabuk öğrenen adama zeki (akıllı) derler. Çalışmıyan çocuğa tembel derler. Okulda ders veren öğretmen, ders alan talebedir, Bu mektubu bana yazan bir arkadaşımdır. Derler ki çok gezen, çok bilir. Kurbağa (frog) karada ve suda yaşıyan bir hayvandır. Şalonda bekliyen adam kimdir? Telefonla beni arıyan kimdı? Köpeğe benziyen (looking alike) bir hayvan biliyor musunuz? Türkıyede en çok camii olan şehir hangisidir? Kitabınızın kabına bakınız, bu kitabı basan (printed) hangi basımevidir (matbaa)? Okuduğunuz romanı yazan kimdir? Derler ki gelen gideni aratır.

On dördüncü ders

Sabahleyin yıkanırım (62), taranırım (comb), giyinirim. İyi haberlere sevinirim (rejoice at). İçinde bulunduğumuz oda salondur. Bu kutu iyi kapanmıyor.

Köpekler koklaşırlar (63). O bayla tanışırız. Bu akşam vapur iskelesinde (boat - landing) buluşalım. Sokakta niçin bağrışıyorlar?

Elbisenizi hangi terziye diktirdiniz (have them sewn) (64). Bu bayram elbise yaptıracak mısınız? Bu adam okumak yazmak bilmez,

61. — Reflexive verbs in Turkish denote that the action of the verb is done by the subject himself. This verb is formed by adding an **n** to the radical.

Ex: Yıkamak (to wash), yıkanmak (to wash oneself).

NOTE: The reflexive verb is often confused with me passive voice. The reflexive is also formed by using the word **kendi** (oneself), in the required form before the verb. Thus: Ben kendim yazdım (I myself wrote it).

63. — Reciprocal verbs take **ş** at the end of the radical. (First Law of Euphony).

Ex: Tanımak (to recognize); Tanışmak (to get acquainted with one another). Buluşmak (to meet together), bakışmak (to look at each other), görüşmek (to see each other, to talk over), mektuplaşmak, gülüşmek, koşuşmak, bağrışmak, anlaşmak, etc.

The reciprocal verb is also formed with **birbiri**.

Ex: Birbirine tesadüf etmek (to meet on another); birbirlerine yardım ediyorlar (they help one another).

64. — The suffix of the causative verb is the euphonic **d.r** which is placed at the end of monosyllabic and polysyllabic radicals with the exception of polysyllabic roots ending with **r** or **l** or with a vowel. In the latter case the causative is **t**.

Ex: Yemek (to eat), yedirmek (to feed); yapmak (to do), yaptırmak (to make do, to have... done); kazanmak (to gain), kazandırmak (to cause -another- to gain) ağlamak (to weep), ağlatmak (to make weep), okumak (to read), okutmak (to make read); söyletmek; bağırtmak; koşturmak; buldurmak; sevdirmek; koydurmak.

Some causatives are irregular: içirmek (to make drink); bitirmek (to finish); düşürmek (to drop, to let fall), şişirmek (to puff up, to inflate); duyurmak (to let hear); kaçırmak (to let escape, to miss, to let go); geçirmek (to make pass); yatırmak

mektuplarını başkalarına okutur ve yazdırır. Anlamadığınız bir suali tekrar ettirirsiniz. Annesi (mother) çocuğu uyutuyor. Otelde sabahleyin sizi kim uyandırır? — Otelin garsonu uyandırır. Bir küçük çocuğun istediğini yapmazsanız onu ağlatırsınız. Bir küçük çocuğa kim yemek yedirir? — Annesi. Tuhaf (funny, strange) sözlerinizle herkesi güldürüyorsunuz.

Fransızcada «Paris» kelimesi nasıl okunur? Nasıl telâffuz edilir? (35) Adınızın bütün harfleri okunur mu? Limonata nasıl yapılır? Hangi memleketlerde aslana tesadüf edilir -raslanılır-? Ankaraya tayyare -uçak- (aeroplane) ile de gidilir mi?

Açmak (to open), açılmak, açtırmak, açtırtmak.

Almak (to take), alınmak, aldırmak, aldırtmak.

Anlamak (to understand), anlatmak, anlaşmak, anlaşılmak.

Aramak (to look for), aranmak, aranılmak, aratmak, arattırmak, araştırmak.

Atmak (throw), atılmak, attırmak, atışmak.

Ayırmak (to separate), ayırtmak, ayrılmak.

Bağırmak (to shou), bağrılmak, bağırtmak, bağrışmak.

Bakmak (to look), bakınmak, bakılmak, baktırmak, bakışmak.

Başlamak (to begin, to start), başlanmak, başlatmak, başlattırmak.

Beğenmek (to like, admire), beğenilmek, beğendirmek.

Bilmek (to know), bilinmek, bildırmek, bildirtmek.

Bulmak (to find), bulunmak, buluşmak, bulundurmak.

Çalmak (to steal), çalınmak, çaldırmak.

(to put, to bed); çıkarmak (to take out, up); akıtmak (to let flow); korkutmak (to frighten); getirmek (to bring) v. b.

Sometimes the causative is redoubled in the same verb and the successive suffixes are: **d-rt** or **tt-r**. Ex: yaptırtmak. okutturmak. verdirtmek, etc.

The causative suffix may combine with those of the reflexive and the reciprocal verbs. The causative suffix in this case always follows the reflexive or reciprocal suffixes.

Ex: Bulmak. bulunmak, bulundurmak: görmek. görüşmek. görüştürmek.

65. — The passive voice takes -l at the end of the root when the letter is a consonant (excepting the consonant l) and it takes -n after vowels and the consonant l.

Ex: yazmak (to write), yazılmak (to be written); yemek (to eat). yenmek (to be eaten), satmak (to sell), satılmak (to be sold) v. b.

NOTE: When the radical ends with a vowel, the suffix of the passive has the same form as that of the reflexive verb. In order to avoid any confusion of meaning that might occur, the passive suffix may be redoubled. Ex: yenilmek (to be defeated), denilmek, istenilmek, etc.

The passive suffix may combine with that of the causative and takes place after the latter. Ex: yaptırılmak: yazdırılmak. Buradan geçilmez (No passage here); tramvaylarda sigara içilmez (smoking is forbidden in trolley-cars). Such passive forms in Turkish are not translated literally. but put into convenient English as the object requires conciseness and precision.

Çekmek (to draw, pull), çekinmek, çekilmek, çektirmek, çekişmek.

Çıkmak (to go out), çıkılmak, çıkarmak, çıkarılmak, çıkartmak.

Demek (to mean, say), denmek, denilmek, dedirtmek.

Durmak (to stop), durdurmak, durulmak.

Etmek, edilmek, ettirmek.

Geçmek (to pass), geçirmek, geçilmek.

Gezmek (to take a walk), gezinmek gezdirmek, gezilmek.

Giymek (to wear), giyinmek, giyilmek, giydirmek.

Görmek (to see), görülmek, görünmek, gördürmek, görüşmek, görüştürmek.

Gülmek (to laugh), gülünmek, güldürmek, gülüşmek.

Hazırlamak (to get ready, prepare), hazırlanmak, hazırlatmak.

İşitmek (to hear), işidilmek, işittirmek.

Kapamak (to shut), kapanmak, kapatmak.

Kesmek (to cut), kesilmek; kestirmek.

Korkmak (to be afraid), korkutmak, korkulmak.

Koymak (to put), koyulmak, koydurmak.

Okumak (to read), okutmak, okunmak.

Olmak (to be, become), olunmak, oldurmak.

Oynamak (to stay), oynanmak, oynatmak, oynaşmak, oynattırmak.

Sarmak (to wrap, wind), sarılmak, sardırmak.

Seçmek (choose), seçilmek, seçtirmek.

Sevmek (to be fond of, love), sevilmek, sevinmek, sevdirmek, sevişmek.

Söylemek (to say, tell), söylenmek, söyletmek, söyleşmek.

Sormak (to ask), sorulmak, sordurmak, soruşturmak.

Tanımak (to recognize), tanılmak, tanınmak, tanışmak, tanıtmak

Taşımak (to carry), taşınmak, taşıtmak.

Temizlemek (to cleanse), temizlenmek, temizletmek.

Tutmak (to hold), tutunmak, tutulmak, tutuşmak.

Unutmak (to forget), unutulmak, unutturmak.

Vurmak (ot strike), vurulmak, vuruşmak, vurdurmak.

Vermek (to give), verilmek, verdirmek.

Yakalamak (to catch), yakalanmak, yakalatmak.

Yakmak (to light), yakılmak, yaktırmak.

Yapmak (to make, do), yapılmak, yapınmak, yaptırmak, yaptırtmak.

Yatmak (to lie down), yatılmak, yatırmak.

Yazmak (to write), yazdırmak, yazılmak.

Yemek (to eat), yenilmek, yenmek, yedirmek.

Yıkamak (to wash), yıkanmak, yıkatmak.

Bay Üstün ailesi

Bay Üstün ve Bayan Üstün İstanbulda Fatihte bir apartımanda oturuyorlar. Daireleri üçüncü kattadır. Apartıman cadde üstündedir. Beş odası vardır: İki yatak odası, bir salon, bir yemek odası ve bir sandık odası. Bu ailenin dört çocuğu vardır. İkisi erkek, ikisi kızdır. Oğullarınının adları Çetin ve Kaya'dır. Kızları Zerrin ve İffet'tir. En büyükleri Çetin'dir. En küçükleri ise (as to) İffet'tir. Bay Üstün ticaretle meşguldür. Çetin ve biraderi (erkek kardeşi) Kaya her gün okula giderler. Zerrin Kaya'dan büyüktür, onun ablasıdır. Zerrin ağabeyi Çetinden iki yaş küçüktür, fakat Kaya'dan üç yaş büyüktür. Çetin on altı yaşındadır. Küçük İffet daha beş yaşındadır. O daha okula gitmiyor. Zerrin ona evde alfabe öğretiyor, ama (but) o dersi sevmiyor, oyuncaklarını tercih ediyor (prefer). İffet ablasını çok sever, ondan hiç ayrılmaz. Küçük ağbeyi Kaya okuldan gelince onunla da oynar. En çok sevdigi oyuncakları (toys) yatınca gözleri kapanan bebeği (doll) ile kendisi kadar büyük ayısıdır. Uyurken bile (even) onları yanından ayırmaz. Bu sevimli, kıvırcık (curly) saçlı küçük kızı kardeşleri çok severler. Çetin ciddî (serious), çalışkan ve terbiyeli bir çocuktur. Biraderi onun kadar çalışmaz. O biraz yaramazdır.

Bay Üstün Bayan Üstün'ün nesidir? — Eşidir. — Bu aile nerede oturuyor? — İstanbulda Fatihte. Sizin oturduğunuz ev Beyoğlunda mıdır? Oturduğunuz apartımanda kaç daire var? Sizinki kaçıncı katta? Denizi görüyor musunuz? Ne vakitten beri bu evde oturuyorsunnz? Evli misiniz? — Hayır, bekârım. Biraderiniz evli midir? Kaç çocuğu vardır? Kaç yaşındasınız? Bay Üstün'ün oğlu kaç yaşındadır? Ticaretle meşgul olan bir kimseye ne derler? — Tüccar derler. Acaba ne ticaretiyle meşgul? Siz de tüccar mısınız? Niçin ticaret yapmıyorsunuz? Ticaret yapabilmek için bir kimsenin nesi olmalı? Çocukların hangileri okula gidiyor? Zerrin okula gidiyor mu? Hususî otomobiliniz var mı? Hususî sekreteriniz var mı? İffetin saçları nasıldır? Sizinkiler de kıvırcık mıdır? Bir kedi yavrusu (kitten) sevimli midir? Ağabeyiniz var mı? Bana birkaç oyuncak ismi söyler misiniz? Kız çocukların en çok sevdikleri oyuncak nedir? Ayı nasıl bir hayvandır? — Vahşidir. Güzel midir, yoksa çirkin midir? Kaya nasıl bir çocuktur? Çetin de onun gibi midir? Yaramazları severler mi? Çalışkanın aksi nedir? — Tembel. Terbiyelinin aksini biliyor musunuz? — Terbiyesizdir. İffet okuyup yazmak biliyor mu? Ablası ona ne öğretiyor?

On beşinci ders

Hırsız (thief) pencereyi kırarak içeriye girmiş ve bütün kıymet-

li (precious, valuable) eşyaları alarak (67) kaçmış. Bu vapur bütün iskelelere uğrıyarak (touch, pass by) Kavaklara kadar gidecek. Çocuk ağlıyarak geldi. Kedi eti kaparak - kapıp - kaçtı (67). Bastonunu alarak - alıp - gitti.

Hırsız içeriye nasıl girmiş? — Camı (glass - pane) kırarak. Çocuk nasıl geldi, gülerek mi, yoksa ağlıyarak mı? İlk defa olarak mı böyle bir şey işidiyorsunuz?

İnsanlar söyleşe söyleşe, hayvanlar koklaşa koklaşa anlaşırlar (68). Doya doya (very indulgently) hava aldım. Askerler şarkı söyliye söyliye geçtiler. O bu işi bile bile (knowingly, on purpose) yapmıştır. İnsan demiri döve döve demirci olur.

«Yeni ay girince eski ayı ne yaparlar?» diye (69) Nasrettin Hocaya sormuşlar. O da «Küçük küçük keserler yıldız yaparlar» diye cevap vermiş.

Timurlenk Nasrettin Hocaya: «Dünyanın sonu ne vakit» diye sormuş. Hoca şu cevabı vermiş: «Cehennem (hell) ve cennet (paradise) dolunca».

Bir insan yemek yemeden (yemeksizin) ve su içmeden (içmeksizin) yaşıyabilir mi (70). Bir çocuk okula gitmeksizin (gitmeden) okuyup yazmak öğrenebilir mi?

66. — Roots of verbs taking -rek or -rak form the verbal phrase corresponding to the present participle in English. The roots are modified and take e or a before the participle ending. This form in Turkish expresses a state or manner of action and answers the question How? (nasıl?). Ex: Bana bakarak gülüyordu (Looking at me he was laughing). Şarabı su ile karıştırarak içti (he drank the wine mixing it with water).

67. — This verbal form may also be used correlatively with successive verbs of the same tense. (see paragraph 51). Ex: Hemen eczaneye koşup bir ilâç alarak hastaya verdi. (He at once ran to the chemist, brought a medicine and gave it to the patient).

NOTE: The verbal phrase of the verb (olmak) is met in with the following expressions: Hususî olarak (privately, in a private or special way), fazla olarak (more, moreover, in addition to), ilk defa olarak (for the first time).

68. — The verbal phrase, formed by redoubling the modified root, is much, used for emphasis. It has the meaning of «by dint of», «by mere force», etc Ex: Seve seve çalışmak (to work diligently, with fondness, zealously); Güle güle gelmek (to come laughingly, with joy, to be welcome); Sora sora Kâbe bulunur (The Kaaba is found by dint of enquiry, by mere asking). İnsan demiri döve döve demirci olur. (By dint of striking iron, a man becomes a blacksmith).

69. — In quoted speeches (diye) is introduced after the quotation. (Diye) is the diminutive of (diyerek). Ex: — Nasrettin Hoca, «Parayı veren düdüğü çalar», diye pazardan satın aldığı düdüğü çocuğa verdi (Nasreddin Hodja gave boy the whistle which he bought from the bazaar, telling him,» He who gives the money blows the whistle».)

70. — There are two verbal phrases with suffixes meaning «without, or-less» in Turkish.

The first is formed by adding (s-z-n) to the infinitive. Ex: — Bir kelime söy-

Türkleri tanıdıkça (71) onlar hakkındaki eski yanlış fikirlerimi tashih ediyorum. - düzeltiyorum - (to correct). Sizi gördükçe size benziyen bir arkadaşımı hatırlıyorum (to remember).

Sizi görünce (72) tanıdım. Sizi görür görmez (73) tanıdım. Postacı gelir gelmez mektuplarımı getiriniz. Çocuk yatağa yatar yatmaz uyudu. Ben sizi görmiyeli çok değişmişsiniz (74). Büyük harb (war) biteli kaç sene oluyor? İşimi bitirdikten sonra sokağa çıkacağım.

LOKANTADA

Yemek yemek için bir lokantaya gidersiniz, bir masa seçip oturursunuz. Garson size bir liste getirir. Listede (menu) yemek isimlerini okur ve yiyeceğiniz yemekleri şeçersiniz (choose). İşte size bir liste:

---

lemeksizin çıkıp gitti (He went out without uttering a word, or speechless.)

The second is formed by adding (-meden or -madan) to the root. (2nd Law of Euphony). Ex: — Sualimi anlamadan cevap verebilir misiniz? (Can you answer my question without (before) understanding it?). Bir malı görmeden satın alır mısınız? (Do you purchase any commodity before (or without) examining it?)

NOTE: (Durmadan) means (unceasingly, without any stop).

71. — The verbal phrase formed with (-çe or -ça), and introduced at the end of the 1st pers. plural of the Indicative Past. is translated into English as «as long as», or (all the time that.......». Ex. — Bu sokaktan geçtikçe çocukluğumu hatırlarım (All the time that I pass through this street I recall my childhood.) Güldükçe güller açılır, ağladıkça inciler dökülür (All the time she laughs roses bloom, and when she cries pearls drop.) This corresponds to a clause of time and purpose in English.

NOTE: (Oldukça) is the gerundive of (olmak), and means «quite, enough, too», in English. It modifies adjectives and verbs, and has for synonym (epey. or epeyce). Ex: — Oldukça zengindir. (He is quite rich). Arkadaşınız oldukça Türkçe konuşuyor.

NOTE: (Gittikçe), gerundive of «gitmek», has the meaning of the repeated adjective in the comparative degree in English. Ex: — Havalar gittikçe soğuyor (The weather is getting colder and colder.)

72. — The Verbal Phrase formed by the suffix (.nce or .nce), attached to the root, has the meaning of (when or as). It also corresponds to the clause of time, concession, or purpose. The dash should be replaced by any of these euphonic vowels (i, ı, ü, u), and the suffix itself is governed by the 2nd law of euphony. Ex: — Sizi görünce tanıdım. (I recognized you as I saw you. (When the root ends with a vowel, (y) is inserted.)

NOTE: (Gelince) is the gerundive of (gelmek), meaning «as to, coming to», and has (ise) for a synonym. Ex: — Bana gelince — As to me (ben'se). This gerundive followed by (kadar) means «till, or until». Ex: — Ben gelinceye kadar beklemelisiniz. — You should wait till I come.

73. — The present affirmative 3rd pers. sing., and negative of the Aorist, written successively have almost the same meaning as the preceding gerundive. Ex: — Sizi görür görmez tanıdım. — I recognized you as soon as I saw you.

74. — The suffix (li or lı), added to the modified root, forms a verbal phrase which corresponds to the Adverbial Clause of Time in English, introduced by «since» or «ago». Ex: — Ben İstanbula geleli altı ay oluyor. — I came to İstanbul six months

Çerezler (Hors d'oeuvres): Yeşil salata, domatesli hıyar (cucumber) salatası, kırmızı turp (radish), yeşil zeytin, beyin (brains) salatası.

Çorbalar: İşkembe (tripe), mercimek (lentil), şehriye (vermicelli), pirinç (rice) çorbaları. Et şuyu, tavuk suyu.

Kızartmalar (roast meat) : Koyun kızartması, koyun kapaması, piliç kızartması, kuzu kapaması.

Haşlama ve sövüşler (Stewed meat): Koyun haşlaması, tavuk haşlaması, beyin haşlaması, tavuk sövüşü.

Isgara, kebap ve köfteler (Grilled meat and balls): Yoğurtlu kebap, şiş kebabı, şiş köftesi, kuzu dolması (stuffed lamb), kuzu fırını, döner kebap, tas kebabı, orman kebabı, kâğıt kebabı.

Pilâv, börek ve makarnalar: Pilâv, iç pilâv, dönerli pilâv, Acem pilâvı. Sigara böreği, su böreği, tepsi böreği, puf böregi, peynirli börek, kıymalı börek. Peynirli makarna, salçalı makarna, fırın makarnası.

Dolmalar : Kabak dolması, biber dolması, yaprak (vine - leaf) dolması. Domates, lâhana, patlıcan dolmaları.

Etli sebzeler: Türlü (mixed vegetables), etli nohut, etli fasulye, etli bezelye, etli bamya, terbiyeli kereviz (celery), etli bakla (broad - bean), etli enginar (artichoke), karnabar (cauliflower), etli pırasa (leek).

Balıklar: Kalkan (turbot) tavası, levrek (bass) pilâkisi, kılıç (swordfish) balığı şiş kebabı, kılıç fırını, barbunya (red gurnet) ısgarası, kefal (mullet) pilâkisi, lüfer ısgarası, uskumru (mackerel) dolması.

Zeytinyağlılar (Dishes with olive oil): Enginarlı bakla, imam bayıldı, patlıcan kızartması; yaprak dolması, fasulye pilâkisi, fasulyd piyazı, barbunya fasulyesi.

Tatlılar: Sütlaç (rice with milk), mahallebi, tavukgöğsü, aşure, yassı kadayıf, tel kadayıf, kaymaklı ekmek kadayıfı, baklava, revani, tulumba tatlısı, dilber dudağı, hanım parmağı.

Kompostolar : Kayısı (apricot), elma, portakal, erik (plum), çilek (strawberry), vişne (Morello - cherry), armut kompostoları.

Meyvalar : Kavun, karpuz, kiraz, muz, şeftali, üzüm.

Listeyi gözden geçirdikten sonra garsonu çağırıp istediğiniz yemekleri ısmarlarsınız. Yukardaki listede hangi yemekleri seçtiniz? — Önce -evvelâ- (at first) bir sebze çorbası içeceğim, sonra bir piliç kızartması yiyecegim, ondan sonra sebze olarak bir türlü istiyeceğim, nihayet (lastly) Çavuş üzümü getirteceğim. — Afiyet olsun (good appetite); bana gelince (as to myself) ben bir kuzu kızartması getirteceğim, eğer balıklar taze (fresh) ise lüfer ısgarasını tercih ederim (prefer), sebzelerden enginar istiyeceğim, şimdi turfandadır (early vegetables), en son ben de sizin gibi üzüm yiyeceğim.

Salçalı yemekler hoşunuza gider mi? — Hayır efendim, salçalı yemekler hoşuma gitmez -Salçalı yemeklerden hoşlanmam-. Alaturka yemekler hoşunuza gidiyor mu? İstanbul tarafında bana temiz bir lokanta tavsiye eder misiniz (recommend)? İmam bayıldı nefis (rich, succulent) bir yemek midir? — Bilmiyorum, daha bu yemekten hiç yemedim. Yemekten sonra sade kahve mi içersiniz? — Hayır, az şekerli kahve içerim. İştahınız (appetite) yoksa yemek yer misiniz? — Hayır yiyemem. Tutsuz çorbanın tadı nasıldır? Etin yağlısını tercih ederim? Yemek hazır olunca hizmetçi kız bayana ne der? — «Yemeğe buyurunuz» der. Yemekte misafirlerinize ne dersiniz? — «Buyurun» (help yourself) derim. Garsona para vermek için ne dersiniz? — «Garson, hesap» derim. İngilizler ne derler? — Onlar «Bill» derler. İstanbulda garsonlar ne kadar bahşiş (tip) alırlar? — Yüzde on.

TÜRKİYE HAKKINDA BİLGİLER

Türkiye, Karadenizle Akdeniz (Mediterranean) arasında yarımada (peninsula) şeklinde Asyanın Batıya (West) doğru uzanan kısmı üzerindedir. Avrupada Balkan yarımadasının Güney - Doğu (S - E) köşesi de (corner) Türkiyenindir.

Sınırları (its frontiers), Kuzeyde Karadeniz ve Güney Kafkasya dağları; Güneyde Akdenizle Şam (Damascus) ve Irak çölleri (desert); Doğuda İran yaylası (plateau); Batıda Adalar denizi (Aegean Sea) ve Meriç Türkiyenin sınırları üzerinde bulunurlar.

Türkiyenin Batıda Yunanistan (Greece), Kuzey - Batıda Bulgaristan, Kuzey - Doğuda Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliğindeki Gürcistan (Georgia), Ermenistan ve Azerbaycan; Doğuda İran; Güneyde Irak ve Suriye ile sınırları vardır. Adalar denizinde Türkiyeye pek yakın On iki adayı işgal altında tutan İtalya ile de komşudur (bordering).

Türkiyenin yüzölçümü (776,000) kilometre karedir. Türkiyenin toprakları Fransa, Almanya ve İtalyadan daha büyük ve hemen hemen (nearly) Romanya, Bulgaristan, Yunanistan ve Yugoslavya devletlerinin topraklarının tutarı (total) kadardır.

Türkiyede dağ (mountain), yayla gibi yüksek yerler fazla olup alçak ovalar (plain) azdır. Türkiyenin en büyük parçası olan Anadolu yarımdası denizden ortalama (average) 1.200 metre yüksek bir yayla (plateau) dır. Biri Kuzeyde, ötekisi Güneyde deniz boyunca (all along) uzanan (stretch) sıradağlar (mountain-range) Anadoluyu çerçevelerler (encircle). Güneydekine Toros dağları denir. Tepesi (summit) karlı Ağrı dağı, Türkiyenin en yüksek noktasıdır. Bu dağın yüksekliği 5.200 metredir.

Karadeniz kıyısı dik (steep) olup pek az girinti ve çıkıntısı

vardır. Bu kıyıda ada yoktur; limanlar da iyi değildir. Bir çok büyük nehirler (river) Karadenize pek çok tatlı su getirdiklerinden bu denizin suyu pek tuzlu değildir. Boğaziçi bu denizi Marmara deniziyle birleştirir (join). Kışın Karadenizde çok fırtına olur. Marmara ile Akdenizin bir kısım kıyılarında pek çok yarımada, koy (creek), körfez (gulf, bay) ve burun (cape) vardır. Limanlar iyidir, en önemlisi - mühimmi - (important) İzmirdir. Birçok adalar birer dalga kıran (breakwater) gibi kıyıya yakındırlar, meselâ Midilli, Sakız (Chio), Sisam, Rados (Rhodes). Çanakkale boğazı Marmarayı Adalar deniziyle birleştirir.

Genel olarak (generally) Türkiyenin iklimi ortadır (mild). Türkiyenin en soğuk yerleri Kars ve Erzurumdur; kışın buralarda barometre sıfırın altında (below zero) 13 dereceye kadar düşer. En sıcak yer ise Adana olup temmuz ayında barometre ortalama 29 derece gösterir.

Doğu Anadolunun en büyük nehri Fırat (Euphrates) olup 2.200 kilometre uzunluğu olan bu nehrin yarısına yakın kısmı Türkiye içinde akar. Dicle (Tigris) nin kaynağı (source) da Türkiyede olup bu akarsu da Türkiyenin önemli bir nehridir. Anadolunun bazı nehirleri ortadaki göllere dökülürler. Kızılırmak, Sakarya, Yeşilırmak Orta Anadoludan doğarlar ve Karadenize dökülürler. Toros ve Amanos dağları arasında akan Seyhan ve Ceyhan nehirleri yarımadanın Güneyindedirler. Trakyayı sulıyan (to water) Meriçtir. İzmir vilâyetindeki Menderes ve Gediz Türkiyenin en zengin topraklarını sularlar. Türkiyenin en büyük gölleri Doğudaki Van gölü ve ortadaki Tuz gölüdür.

On altıncı ders

Yazınız benimkinden daha güzeldir (75). Kedimin adı Şirindir.

---

ago (or) It is six months since I came to İstanbul.

NOTE: This suffix may be stretched under the form of (-liden beri) or (liden beri). In this case, the verb can take the form of the relative as well.

75. — The suffix (-ki) correspans to the relative pronouns (Who. which. or that is and being) in English.

It is joined to the following words or expressions:

First: To Nouns and Pronouns in the Genitive Case. Ex: Benimki (mine), İzzetinki (İzzet's).

(See paragraph 29).

Second: To Nouns and Pronouns in the Locative Case. Ex: — Masadaki kitap — The book on the table, or (which is) on the table. Elinizdeki mendil — The handkerchief which is in your hand. Duvardaki levha — The blackboard (which is) on the wall. Türkiyedeki yabancılar — The foreigners (who are) in Turkey. Bendeki, sizdeki, etc.

Third: It is also added to Adverbs of Place and Time. Ex. — Bugünkü gazeteler.

Sizinkinin adı nedir? — Benim kedim yoktur, fakat kardeşiminki Pamuktur. — Niçin adını pamuk koymuş? — Tüyleri (hair) beyaz olduğu için. Önünüzdeki kitap Türkçe midir? — Evet, Türkçedir; Reşat Nurinin son romanı. Reşat Nuri kimdir? — Tanınmış bir Türk romancısıdır. — Bu romanı okuduktan sonra bana verir misiniz? — Hayhay (why, of course) (76). Bu sabahki gazeteleri okudunuz mu? — Hayır, okumadım; mühim bir havadis -haber- var mı? — Evet, bir büyük yangınla (fire) bir otomobil kazasından bahsediyor. Şu karşımızdaki bina (building) nedir? — Postanedir. — Ya onun yanındaki? — Bir eczane (chemist's).

Bu mektubu kendiniz mi yazdınız? — Evet, kendim yazdım (77). Bana birkaç Türkçe atalar sözü (proverbs) söyler misiniz? — İşte size birkaç güzel atalar sözü: Her koyun kendi bacağından (leg) asılır. Her horoz (cock) kendi çöplüğünde öter. Her yokuşun (slope, ascent) bir inişi vardır. Kendi düşen ağlamaz.

Niçin kendi kaleminizle yzzmıyorsunuz? — Kalemim kırıldı da onun için.

İSTANBULUN GÖRÜLECEK BİNALARI

İstanbula geldiğinizden beri hangi camileri ziyaret ettiniz - gezdiniz - ? — En meşhurlarını gezdim. — Hangilerini? — İstanbula geldiğimin ertesi günü Süleymaniye camiini gezdim, cidden (really) bir şaheser (masterpiece). — Kaçıncı yüzyılda - asırda - yapıldığını biliyor musunuz? — Rehberimde (guidebook) okudum XVI. (On

— Today's papers. Dünkü fırtına — Yesterday's storm. Karşıki dükkân — The shop (which is) across. Evvelki gün — The day before yesterday. Yarınki vazifeniz — Your task (or duty) for tomorrow. Atalar sözü. Bugünkü yumurta yarınki tavuktan iyidir. — Proverb: Today's egg is better than tomorrow's hen. In English: A bird in the hand is worth two in the bush.

76. — The affirmative adverb (hayhay) means (O.K. yes. of course, gladly, willingly). It simply stresses the desire to accept or do something for somebody. (Olur), means (O.K., it is alright, it will be done. I would do it, etc.). (Olmaz), is the negative and opposite of (olur), and means (it can't be, it is inconvenient, it is forbidden, I wouldn't. I wouldn't like, etc.).

77. — The word (kendi) with the pronominal suffixes forms the Reflexive Pronouns. Ex. — Kendim, kendin kendi, (or kendisi), kendimiz, kendiniz, kendileri.

In the declension these reflexive pronouns take the buffer (n) before a suffix. Ex. — O başkasını düşünmez, yalnız, kendini (kendisini) düşünür. This pronoun, is used emphatically or objectively. When used objectively, the pronoun like the English Reflexive Pronoun, may be repeated. Ex. — Kendini yikamak (yıkanmak) — To wash himself (oneself). Kendi kendine (kendisine) söylüyor — He is speaking to himself. The pronoun «kendisi», is often used for the personal pronoun in the 3rd pers. singular. It is also used as an adjective, meaning «own», and, as in English, it precedes the noun it modifies. Ex. — Kendi kalemim — my own pen or pencil. Kendi kaleminiz, etc.

altıncı) yüzyılın ortasında. Rehber, camii yapan mimarın (architect) adını yazıyor mu? — Hayır, kimmiş? — Koca Sinan. — Anladım, trenimiz Edirneden geçerken o şehirde gördüğümüz güzel camii yapan mimar değil mi? — Tamam, o. — Bin dört yüz yıldan beri dünyanın en meşhur binalarından biri olan Ayasofyayı da şüphesiz görmüşsünüzdür; Bizanstan kalma başka bir bina gördünüz mü? — Henüz (yet) gidip görmedim, fakat Kariye camiinin mozaiklerinin pek sanatkârane -artistik- olduğunu işittim; ilk fırsatta (opportunity) gidip göreceğim. — En güzel çinileri (faience, chinaware) olan camii biliyor musunuz? — Evet, biliyorum; hattâ (even) o camii iki defa ziyaret ettim. Rüstem Paşa camii değil mi? — Evet, o camidir. Daha nefis çiniler görmek isterseniz, Bursadaki Yeşil camii gezmelisiniz. İstanbulun en eski camii hangisidir? — Eyüpteki olup Haliç (Golden Horn) kıyısında bir büyük camidir. Frenklerin (occidentals) niçin - neden - bu körfeze «Altın boynuz» dediklerini bilir misiniz? Eğer bilmiyorsanız anlatayım (78). — Lûtfedersiniz (if you please). — Yüksekten bakıldığı zaman Halicin şekli - biçimi- bir boynuza benzediği için ve yağmur yağdığı zaman Kâğıthane deresinin (Sweet Waters of Europe) çamurlu suları bu körfeze sarı bir renk verdiği için. — İstanbulda birçok güzel çeşmelere rasgeliyornm, en güzeli hangisidir? — Ayasofyanın arkasındaki Ahmet III çeşmesidir; tavsiye ederim (recommend) bir gün gidip görünüz. — Ayasofya müzesini ziyaret ettiğim gün onu da görmüştüm ve güzelliğine hayran olmuştum (admire). — Taksim meydanındaki «Cumhuriyet» anıdını (monument) yapan sanatkârın adı nedir? — İtalyan heykeltıraşı Kanonikadır. — Bu anıtta kimleri görüyoruz? — En

78. — The Subjunctive expression wish and subordinate action comes under the form of the (iltizami) in Turkish. It is formed by adding the endings of the present of the verb to be to the modified root. — Ex. - - Geleyim, gelesin, gele, geleyiz, gelesiniz, geleler. It will be noticed that (y) is inserted in the first persons.

NOTE: When the root ends with (e, or, a), (ye, or ya) is often suppressed in pronunciation. Ex. — Söyleyim, for (söyleyeyim), başlayım, for (başlayayım).

In every day conversation the first person singular, (yapım, görim, etc.). are used instead of (yapayım, göreyim).

However, in ordinary speech only the first person singular is used; the forms of this subjunctive are obsolete, and are replaced by th corresponding persons of the Imperative. Ex. — Gelsin -let him (her, it) come; yapsın -let him do. Gelsinler -let them come, yapsınlar -let them make or do. Gelelim -let us come; yapalım -let us do or make.

Important Note. — This subjunctive form is used in Turkish in isolated statements where they are given in the interrogative forms to demand permission or to draw the attention and appreciation of the person spoken to. Ex. — Kapıyı açayım mı? (açim mi?) — May I open the door? or Would you like me to open the door? Kapıyı kapayım mı? — Shall (can may) I shut the door?

başta Türkiyeye istiklâlini kazandıran Atatürkü, yanındaki kahramanlar bugünkü cumhur reisi İsmet İnönü ile Mareşal Fevzi Çakmak'ı — Topkapı sarayını birlikte gezebilmekliğimiz için bir gün tayin eder misiniz (fix)? — Hayhay, önümüzdeki - gelecek - perşembe günü maalmemnuniye (with pleasure, willingly) size refakat edebilirim (accompany). — Dolmabahçe sarayına niçin -neden- bu ismi vermişler, öğrenebilir miyim? — Çünkü bahçenin bulunduğu yer evvelce - eskiden - denizmiş, toprakla (earth) doldurmuşlar. Bu sarayın yeni adı «Cumhuriyet sarayı» dır. Sultan Hamidin oturduğu Yıldız sarayını gördünüz mü? — Henüz - daha - görmedim.

İSTANBULDA GÖRÜLECEK YERLER

İstanbul bütün tabii -doğal- (natural, picturesque) güzellikleri bir araya toplamış (assemble) bir şehirdir. İstanbul kadar güzel başka bir şehir biliyor musunuz? Londra şehri de güzel midir? Odanızın pencerelerinden nereleri görünüyor? — Boğaziçinin Rumeli kıyısı (European coast).

Ders yapmakta olduğumuz (79) odanın pencerelerinden nereleri görüyorsunnz? — Adaları ve Marmara denizini. — Evinizin manzarası güzel midir? — Çok güzeldir. İki büyük balkonumuz var: Ön balkondan kâğıthane sırtları, arka balkondan da Haliç görünmektedir. — Boğazın karşı kıyısında nerelere gittiniz? — Bu kıyıdaki köylerin çoğunu bilirim, çünkü geçen yıl yaz mevsimini Kandillide geçirdim. — Bildiğiniz yerlerin adlarını söyler misiniz? —Beylerbeyi, Çengelköyü, Anadoluhisarı, Çubuklu, Paşabahçe, Beykoz, Anadolukavağı. — En çok hoşunuza giden yerler hangileridir? —Beykozu çok severim, birkaç kere civarda gezintiler yaptım. Meşhur Taşdelen suyunun kaynağına kadar gittim. — Bu yaz mevsimini nerede geçiriyorsunuz? — Büyükadada bir yazlık ev - sayfiye- (summer-resort) kiraladım (hire). — Adadan memnun musunuz? — Çok memnunum, çamlar (pine) altında geziniyorum, denize giriyorum, hiç sıkılmıyorum (to be bored), çok iyi vakit geçiriyorum. — Yüzmek biliyor musunuz? — Evet, çok iyi yüzerim. — Hiç Çamlıcaya gittiniz miz — Bir defa gittim. — İstanbul halkı (populace) Adalar ve Boğaziçinden maada (except, besides) yazın nereleri tercih eder? — İstanbula yakın Erenköy, Göztepe, Suadiye taraflarını ve bilhassa -hele- (above all) Yalova ve Bursa kaplıcalarını. — Niçin Yalovaya «Zümrüt Yalova» derler? — Zümrüt (emerald) gibi yeşillikler içinde oldugu için. — Arzu ederseniz (desire) dersten

79. — This is another form of the present progressive. It is formed by the infinitive in the locative followed by the present of the verb to be. Ex. — Ben sevmekteyim. — I am loving. Sen sevmektesin. o sevmektedir, biz sevmekteyiz. etc.

sonra birlikte Modaya gidelim, bir gazinoda oturup hava alalım; orada gurubu seyrettikten sonra (to watch) gece, ay ışığında - mehtapta- (moonlight) vapurla İstanbula döneriz. — Maatteessüf (unfortunately), bu davetinizi (invitation) kabul edemiyeceğim (accept). Bir arkadaşıma davetli olduğum için gelemiyeceğim, beni mazur görünüz (excuse me), bir başka gün gideriz.

HASTA OLUNCA

Soğuk havada kendinizi korumazsanız (protect), meselâ sokağa paltosuz çıkarsanız, cereyanda (draught) oturursanız, terli iken su içerseniz, fazla yemek yerseniz hasta olursunuz. Siz şimdi hasta mısınız? — Allaha şükür (thanks God), hasta değilim, fakat afiyetteyim (healty, well). Kışın soğuk almamak için ne yaparsınız? — Kendimi soğuktan korurum. Bir kimse ham (unripe) meyva yerse ne olur? — Karnı ağırır (stomach - ache) -midesini bozar-. — Hasta olduğunuz zaman bir doktor çağırtırsınız. Doktor -hekim- gelince sizi muayene eder (examine), nabzınıza bakar (feels the pulse), dilinizi görür, bir termometre ile ateşinizi (fever) anlar. Size birçok sualler sorduktan sonra bir reçete (prescription) yazar. Siz onu bir hizmetçi ile eczaneye gönderirsiniz, orada eczacı ilâcı (medicine) yapar. İlâçlar hap (pill); toz (powder), melhem (pomade) veya şurup (syrup) halındedir (in the form of). Hapı su ile yutarsınız. Tozu ile karıştırıp (mix) içersiniz. Melhemi -merhem- yaraya (wound) sürersiniz. Niçin çocuklara şurup verirler? — Çünkü onlar acı (bitter) ilâçları içmek istemezler, halbuki (whereas) şurup tatlıdır. Bu çocuk öksürüyor (cough), ona ne vermeli? — Öksürük şurubu vermeli. Bir insan sıtma (malaria) olunca ne almalı? — Kinin -sulfato- almalı. Siz hiç sıtmaya tutuldunuz mu (have you had)? Nezleye (cold) de tutulmadınız mı? Kışın sık sık nezleye tutulur muyuz -nezle olur muyuz- ? Nezle olmamak için ne yapmalı?

Dişiniz ağrırsa bir dişçiye gidersiniz. O dişinizi ya (or) çıkarır, ya doldurur.

Eğer mideniz bozuksa doktor size bir müshil (purgative) verir. İngiliz tuzu bir müshildir. Hasta her şey yemez, çünkü doktor ona perhiz (diet) tavsiye eder. Hasta yoğurt yiyebilir mi ? — Evet, yiyebilir. Ağır (serious) bir hastayı hastaneye (hospital) yatırırlar. Ağır bir hastalık geçirdiniz mi? — Evet, tifo oldum. — Çok oluyor mu? — İki sene var (iki sene oluyor).

Bir hastayı iyi olduktan sonra gördüğünüz zaman ona ne dersiniz? — «Geçmiş olsun» derim. Sızi bir müddetten beri (since sometime) göremiyordum; acaba hasta mı idiniz -miydiniz- ? — Evet, biraz rahatsızdım. — Neniz vardı? — Soğuk almıştım.

Arkadaşınız niçin okula gelmiyor? — Biraz rahatsız - keyifsiz - da ondan.

İşte size birkaç hastalık isimleri: Nezle, sıtma, tifo, grip, kızamık (measles), sarılık (jaundice), çiçek (small pox), kaba kulak (mumps). Bir hastalık bir kimseden başkasına geçerse ona bulaşık hastalık derler. Kolera bulaşık bir hastalıktır.

Bayan Gülteni göremiyorum, acaba rahatsız mı? — Evet, kızcağız (82) tifoya tutulmuş. Tifo bir bulaşık hastalık mıdır? Tehlikeli (dangerous) midir? Kalp (heart) hastalığı da tehlikeli midir? Bir adamın kalbi durursa ne olur? — Ölür (he dies). Şu atalar sözünü bana anlatınız: Güneş girmiyen yere hekım girer.

TERZİ DÜKKÂNINDA

Elbiseniz eskimişse ne yaparsınız? — Bir yenisini yaptırırım. Elbisenizi kime dıktirirsiniz? — Bır terziye (tailor) diktiririm. Size kaç metreden elbise çıkıyor? — Üç buçuk metre yetişiyor (suffice). Yazın hangi renkleri tercih edersiniz? — Açık renkleri. Niçin kışın kalın elbiseler giyersiniz? — Üşümemek için. — Üşürseniz ne olur? — Hasta olurum. -Hastalanırım- . Yün kumaş sıcak tutar mı? Yün nedir? — Koyunun tüyüdür. — Kuş tüyü ile ne yaparlar? — Yastık (pillow) yaparlar. Şiltenin (mattress) içinde de kuş tüyü var mıdır? — Hayır, şilteyi pamukla doldururlar. Daha başka nelerle kumaş dokurlar (weave)? — İpek, keten (linen) ve pamukla. Boyunbağınız ipekten midir - ipek midir - ? Kaleminiz nedendir? Saatiniz nedendir? — Altından (gold) -altın-dır. Boyunbağ iğneniz (pin) var mı? Taşı nedendir? Kimler mücevher (jewel) severler? — Bayanlar. Şu kadınının (woman) parmağında ne görüyorsunuz? — Bir yüzük görüyorum. Taşı ne renk? — Kırmızı. Bu taşın adını biliyor musunuz? — Evet, o bir yakuttur (ruby). Şu bayanın boynunda ne var?. — Bir gerdanlık (neck-lace) var. — Nedendir? — İnci (pearl). — İnci hangi hayvanın içinde bulunur? — İstiridyenin (oyster). — Başka mücevherler biliyor musunuz? Bilezik (bracelet) nereye takılır? — Kola. Elmas (diamond) ve pırlanta (brilliant) pahalı mıdır? Kim mücevher satar? — Kuyumcu (82). Pahalının aksi

80. — The words (bura, şura, ora, nere, içeri, dışarı, yukarı, aşağı, ara) are sometimes used as nouns and sometimes as adverbs of place. Ex. — Buranın havası — The weather here (literally - of here). Dünyanın neresine gidilse — Wherever one goes in the world. Odanın içerisi — The inside of the room. Nereniz ağrıyor? — Where do you suffer? or What ails you? — Buram ağrıyor — I have got a pain here. Burası neresidir? — What place is this? Buralarda o isimde bir adam tanımıyorum — I don't know anybody round about here by that name. Dışarısı daha soğuk. — It is colder outside. İçerisi sıcak. — It is warm inside.

81. — Diminutives. The suffix (c-k) is joined to nouns according to the second law ofEuphony. Ex. — «Elcik» (a small hand). «Odacık» (a small room). The longer form (-ceğiz) or (cağız) are used to denote tenderness or affection. Ex. — Adamcağız — poor man, or the little man. Kızcağız — The lassy. Bebek (doll, baby) — bebecik (tiny baby).

ucuzdur. Eğer bir şeyi az para ile satın alırsanız o şey ucuzdur.

Terzi beğendiğiniz kumaştan size elbiselik keser, ölçünü (measure) alır. Birkaç gün sonra (83) terzinin dükkânına uğrarsınız, bu sefer -defa- terzi elbiseyi prova (fitting) eder. Ismarlama (to order) elbise niçin hazır elbiseden daha iyidir? — Çünkü hazır elbise vücuduma (body) uymaz; ya kolları kısadır, ya boyu uzundur ve yahut da çok boldur (loose). Bolun aksi nedir? — Dardır. Uzunun aksi nedir? Resmî (official) elbise nasıl olur? Bir aileye çaya davetli iseniz nasıl bir elbise giyersiniz? Bayanların balolarda giydikleri tuvalet nedendir? — İpekten. İpek kumaşlar ucuz mudur? — Hayır, çok pahalıdır. Yazın kalın elbiseler giyerseniz ne olur? — Terlerim (perspire). Askerlerin elbiseleri -üniformaları- ne renktir? — Hakidir. Ceketinizin kaç düğmesi var? — Üç tane. Soğuk havada paltonuzun düğmelerinizi ilikler misiniz (to button)? Serin (cool) havada palto mu yoksa pardesü mü giyersiniz? Bayanlar modayı takibederler mi? Şimdi uzun eteklerin (skirt) modası geçmiş midir? Siz de modayı takibeder misiniz? Seyahat - yolculuk - esnasında (during) nasıl bir elbise giyersiniz? Baston kullanır mısınız? Şemsiyeniz (umbrella) var mıdır? — Hayır, şemsiyem yok, fakat bir yağmurluğum (rain- coat) var. Güneşli bir havada bayanlar ne yaparlar? — Şemsiyelerini açarlar.

Terzi kumaşı ne ile keser? — Bir makasla. — Ne ile diker? —İğne ve iplikle (thread). Elbisenin astarı (lining) ipek midir? Kumaş astardan pahalı mıdır? Şu atalar sözünü bana anlatınız: Astarı yüzünden (right side) pahalı.

Some adjectives take this suffix as well. They should be translated by having the having the adverb (quite) modifving an adjective. The suffix (-ce or -ce) is added to the adjective obeying the 2nd law of Euphony. And according to the intonation it may express the diminutive, as (a little, enough, quite) or the augmentative, as (much, too). Ex. — Güzelce — quite pretty. Uzunca — long enough. İyice — a little good, better, etc.

82. — Adjectives of taste and colour take the suffixes (-msi or -mtırak) meaning «somewhat» or (-ish) as a suffix. Ex: Kırmızı - kırmızımsı - kırmızımtırak (red, reddish); beyaz - beyazımsı - beyazımtırak (white - whitish). Sarı - sarımsı - sarımtırak (yellow yellowish). Acı (bitter), acımtırak. Ekşi (sour), ekşimsi, ekşimtırak. Tatlı (sweet), tatlımsı.

83. — The word «bir», may be the indefinite article (a, an), or the adjective of number (one), and it is used in many phrases. Ex. — Bana bir sigara lûtfeder misiniz? (Would you kindly give me a cigarette?)

In statements of negation, it stresses the negation. Ex. — Bir türlü anlamıyor. — He does not possibly understand. He wouldn't understand. «Hepsi bir», (it is all the same). «Bir varmış bir yokmuş», (Once upon the time). «Birden», (all of a sudden, all together). «Birden bire», (suddenly). «Bire bir», (competent, infallible). «Bir an evvel», (as soon as possible). «Bir kere», (once). «Bir defa», (one time), «Bir az», (a little). «Birbiri» «the one the other, each other). «Birçok» (many). «Birkaç» (a few). «Birtakım» (certain). «Biri - birisi» (one, someone, somebody). «Birlikte» (together). «Bir daha» (once more, or newly, again) — with the negation it means, (never). «İkide birde», (now and then). «Bir de» (what more, and what). «Öbürü» (the other one).

NASRETTİN HOCA HİKÂYELERİ

Bir gün köylünün biri Nasrettin Hocaya bir tavşan hediye eder. Hoca pek memuun olup köylüye iyi bir yemek çıkarır. Bir hafta sonra aynı köylü gene gelir. Hoca tanıyamaz. «Geçenlerde size tavşan getiren adamım.» der. Hoca hatırlar, «buyurunuz» der ve çorba çıkarıp «Tavşan suyundan çorbaya buyurun» diye güler. Birkaç gün sonra üç dört köylü daha gelip misafir olmak isterler. Hoca onlara da kim olduklarını sorar: «Tavşan getiren köylünün komşularıyız» cevabını alır ve onlara da yemek çıkarır. Aradan birkaç gün geçer, gene birkaç kişi kapısını çalar. Nasrettin bunlara da «Siz kimlersiniz?» diye sorar ve bu sefer «Biz geçenlerde size tavşan hediye etmiş olan köylünün komşusunun komşularıyız.» cevabını alınca: «Hoş geldiniz ağalar.» diyip hemen önlerine bir tas su koyar. Köylüler tasa hayretle bakıp: «Hoca bu nedir?» diyince, Nasrettin: «Tavşanın suyunun suyudur.» karşılığını vermiştir.

§

Hoca bir gün hamama gider. Hamamcılar ona bir eski peştamal, bir eski havlu verip fazla bir önem vermezler, Hoca bir şey demez, yıkanır, fakat çıkarken masanın üstüne bir altın bırakır. Hamamcılar saşırırlar, yerlere kadar eğilerek teşekkür ederler ve Hocayı kapıya kadar ağırlarlar. O bir hafta sonra gene aynı hamama gelir. Bu sefer hamamcılar sokak kapısından karşılarlar, bir huşusî oda açarlar, sırmalı havlular, ipekli peştamallar çıkarırlar, koltuklarına girer kurna başına götürüp ona çok iyi hizmet ederler. Hoca gene bir şey demeyip çıkarken masanın üstüne bir kuruş bırakır. Hamamcılar şaşırırlar, kızarlar, paranın azlığından şikâyet ederler. Hoca dönüp der ki: «Bunda şaşılacak bir şey yok. Bugün verdiğim para geçen haftaki hamam parasıdır, geçen sefer aldığınız para ise bugünkü hizmetinizin parasıdır.

§

Bir gün Hoca Timurlenkle sarayda oturup konuşurken Timurlenge bir pırlanta ayna hediye ederler. Timurlenk aynaya bakınca ağlamaya başlar. Hoca da aynı zamanda ağlamaya koyulur. Bir müddet sonra Timurlenk susar, fakat Hoca hıçkırmaya devam eder. Timurlenk der ki: «Hoca, ben çok çirkin olduğumu görerek ağladım. Sen de beni sevdiğin için beraber ağladın, teşekkür ederim. Ama ben sustum, sen de sus, yetişir.» Nasrettin Hoca hemen Timurlengin sözünü kesip şu cevabı verir: «Siz bir an aynaya bakıp çirkin yüzünüzü gördünüz, bir saat ağladınız, halbuki ben sizi bütün gün görüyorum, tabii ben daha uzun ağlamalıyım.»

§

Hoca pazara giderken mahalle çocukları düdük ısmarlamışlar. Hoca hepsine: «Peki, peki» dermiş. İçlerinden yalnız biri: «Şu parayı al da bana bir düdük getir.» demiş. Çocuklar akşam üstü Hocanın yolunu beklemişler. Köye döner dönmez: «Hoca efendi hani düdüklerimiz?» diye bağrışmağa başlamışlar. Hoca para veren çocuğa bir düdük uzatıp öteki çocuklara: «Parayı veren düdüğü çalar.» demiştir.

ATA SÖZLERİ (Proverbs)

Ucuz alan pahalı alır.
(Whoever buys cheap, buys expensively.)

●

Bir ağızdan çıkan bin dile yayılır.
(What issues from one mouth is spread by a thousand tongues.)

●

Ölüyü gören hastalığa razı olur.
(He who sees a corpse, will only consent to be ill.)

●

Allahtan korkmıyandan kork.
(Fear the man who fears not God.)

●

Eli bağlı olanı kim olsa döver.
(Anyone may strike him whose hands are tied.)

●

Misafir umduğunu değil, bulduğunu yer.
(The guest eats what he finds, not what he expects.)

●

Rüzgâr esmiyince yaprak kımıldamaz.
(The leaf does not stir unless the wind blows.)

●

Hem ziyaret, hem ticaret.
(A visit and a business call in one .)

●

Kapının kanadı kesenin ağzıdır.
(The door - panel is the mouth of the purse.) - The more you go out, the more you spend. -

●

Kılıç kınını kesmez.
(The sword does not cut its scabbard.)

●

Yalan söyliyen unutkan olmamalı.
(He who lies should not be forgetful.)

●

Zenginin malı, fakirin evlâdı var.
(The rich have money, the poor have children.)

●

Vurursan acıt, yedirirsen doyur.
(If you hit, hit to hurt hard, if you give food, give enough).

●

İşin yoksa şahit ol, paran çoksa kefil ol.
(If you have no work, be a witness, if you have much money, be a surety.)

●

Gönül kimi severse güzel odur.
(Whatever the heart loves is beautiful.)

●

Dün yumurtadan çıktı, bugün kabuğunu beğenmiyor.
(He was hatched from the egg yesterday, today he disapproves of his shell.)

●

Süt içerken ağzı yandı, yoğurdu üflüyor.
(He burned his mouth drinking milk, now he blows even sour milk.)

●

Kömürcü evine giren yüzü kara çıkar.
(Whoever enters the coalman's house, comes out with a black face.)

●

Lokma çiğnenmiyince yutulmaz.
(The mouthful cannot be swallowed unles it is chewed.)

●

At çalındıktan sonra ahırın kapısını kapar.
(He is closing the stable door after the horse has been stolen.)

Ak akçe kara gün içindir.
(Silver money is for dark days.)

●

Bugünkü işini yarına bırakma.
(Don't put off till tomorrow what you can do today.)

●

Üzüm üzüme baka baka kararır.
(Grapes grow ripe by watching other grapes.)

●

Yalancının evi yanmış, kimse inanmamış.
(When the house of the liar is burned down, no one believes it.)

EĞLENCELER

Bütün hafta yorulan bir insan -adam- dinlenme günü eğlenmek ister. Bütün yıl dersleriyle meşgul olmuş olan bir çocuğun yazın açık havada gezmeye ihtiyacı (need) vardır. Eğlenceler pek çok olup her zevke (taste) göre olanı vardır. İstanbul gibi büyük bir şehirde eğlence yerleri pek çoktur. Tiyatrolardan başlıyalım: İstanbuldaki tiyatroların en iyisi Şehir Tiyatrosudur. Mükemmel bir telâffuz işitmek, hoş vakit geçirmek istiyenler bu tiyatroya giderler. Sahneyi salondan ayıran perde oyun (performance) başlıyınca açılır. Oyundan sonra şu tenkitleri (criticism) işidiriz: Oyun fena değildi. V.... rolünü başardı (succeed). Doğrusu (to tell the truth) M.... bu akşam rolünü hiç beceremedi. Bu akşamki kadar kalabalık görmedim, iğne atsanız yere düşmiyecekti. Müellif -piyesi yazan- çok alkışlandı (was applauded).

Ankara ve İstanbul konservatuvarları sık sık konserler verirler. Türkler musikiyi çok sevdiklerinden kışın kapalı yerlerde ve yazın bahçelerde her vakit bir musiki heyeti bulunur. Alaturka musiki taraftarları (partisans) pek çoktur. İnce saz dinlediniz mi? Alaturka saz âletleri (musical instruments) şunlardır: Ut, keman, kanun, tef, kemençe, ney. Güzel sesli hanendeler -okuyucular- (singer) şarkı söylerler. İstiklâl marşını dinlediniz mi? Musiki ruhun (soul) gıdasıdır (food) derler. Bu şarkı çok hoşuma gitti; gerek güftesini (word) ve gerekse bestesini (composition) elde etmek isterim. Acaba plâğı (record) var mı?

Yazın umumî bahçelerde türlü varyete numaraları gösterilir: hünerler (skill, cunning), cambazlıklar (acrobatics), şarkılar, danslar v.b.

Dünyanın her tarafında olduğu gibi sinema olağanüstü -fevkalâde- rağbet görmektedir. Memlekette sesli, milli -ulusal. filimler de çev-

rilmektedir. Amerikanın sinema yıldızlarını tanımıyan kalmamıştır.

Meşhur Karagöz Ramazan günlerine mahsustur, fakat sinemanın müthiş (terrible) rekabeti (rivalry) karşısında tarihe (history) karışmak üzeredir. Çocuklar Karagöz oyununu çok severler.

İstanbul müzeleri çok zengindir. Birçok Batı ve Doğu eserleri müzeleri doldurmaktadır. Türk, Arap, İran ve Bizans medeniyetlerine -uygarlklarına- ait bu eserlerden en meşhurları arasında çini koleksiyonlarını, Büyük İskenderin lâhdini (sarcophagus) sayabiliriz.

Her yıl Ankarada ve İstanbulda resim sergileri (exhibition) açılır. En meşhuru ağustos ayında Galatasarayda açılanı olup burada memleketin en tanınmış ressamları resimlerini teşhir ederler (exhibit).

Bütün gençlik sporu sever. Her pazar futbol maçlarına koşan mekteplileri, tenis oynamaya giden şık gençleri, hararetli hararetli münakaşalar (discuss) yapan boks meraklılarını (devotees) görürüz. Yazın plâjlarda yüzme yarışları (competitions) yapılır. İyi yüzücüler Boğaziçinin bir kıyısından ötekisine geçerler. İlk ve sonbaharlar at koşuları mevsimleridir. Birçok tabii güzellikleri olan İstanbulun tatil aylarında eşi bulunmaz (unequal) mesirelerinde pek büyük bir faaliyet -etkinlik- (activity) görülür. Boğaziçinin serin kıyıları, gölgeli koruları çok kalabalık olur. Kibar tabaka bilhassa Adalar, Yalova, Büyükdere ile Florya, Altınkum ve Suadiye plâjlarını tercih eder. Pierre Loti'nin romanlarında bahsettiği Kâğıthane ve Göksü âlemleri (gay parties) artık tarihe karışmıştır.

Boğaziçinde oturanların bir küçük zevki de balık tutmaktır.

Kışın, Bursada Uludağda kayak (ski) eğlencelerine Ankaradan ve İstanbuldan birçok meraklılar iştirak eder. Aynı mevsimde Yeşilköy ve Beykoz taraflarında, bıldırıcın (quail), yaban kazı ve yaban domuzu avlamak avcıların başlıca zevkidir.

Kışın salon eğlenceleri geç vakitlere kadar bizi uykusuz bırakır. Dışarda kuşbaşı (in flakes) kar yağarken kaloriferli bir salonda masa başına geçip saatlerce tavla, iskambil (poker, bakara, bridge), domino, şatranç (chess) oyunları oynarız. Bazı kimseler de kitap meraklısı olur ve uzun kış gecelerini roman okumakla geçirirler. Pul ve kartpostal merakı da bazı kimselerde bir iptilâ -tutku- (passion) halini alır.

VÜCUDUMUZ

İnsanın vücudu üç kısımdır: Baş, gövde (trunk) ve âzalar (limbs).

Başta kafatası ile yüz vardır. Kafatası (cranium), içinde beynin bulunduğu kemik (bone) bir kutudur. Kafatası saçlarla örtülüdür. Saçı olmıyana kel (bald) derler, onlar takma saç -peruka- takarlar. Saçlarım uzayınca bir perukâra gidip kestiririm. Yüze baktığımız zaman şunları görürüz: Alın (forehead), gözler, burun, ağız, çene, yanaklar, şakaklar (temples) ve dudaklar.

Gözün başlıca kısmı gözbebeği (pupil) dir. Gözü koruyan kenarları kirpiklerle (eye-lashes) çevrilmiş göz kapaklarıdır (eye-lids). Daha üstte kaşları görürüz. Kızınca kaşlarımızı çatarız (frown). Zavallı körler (the blind) görmezler. Gözleri iyi görmiyenler gözlük takarlar. İnsan ihtiyarladıkça uzaktan mı, yoksa yakından mı daha iyi görür? İhtiyarın aksi gençtir.

Ağız iki dudakla (lip) açılır ve kapanır. Bayanlar dudaklarını boyarlar. Ağzın içinde dişler vardır, her çene kemiğinde on altı diş bulunur. Dişlerle yemekleri çiğneriz. Eğer dişimiz ağrırsa onu ya çektiririz, yahut da doldurturuz (have filled).

Dil ve damakla (palate) yiyecekleri tadarız. Daha geride boğaz ve küçük dil (uvula) bulunur. Konuşamıyanlara dilsiz (dumb) derler. Ne betbahtlık (misfortune) değil mi?

İnsan büyüyünce sakalı (beard) ve bıyığı (moustaches) çıkar. Çok kimse sakalını ve bıyığını tıraş eder veya ettirir. Berber (barber) bir ustura (razor) ile tıraş eder. Bıyığı ve sakalı çıkmıyana köse derler.

Kulakları iyi işitmiyenlere sağır (deaf) derler. Kızlar kulaklarına küpe (ear-rings) takarlar. Çocuklar yaramazlık edince kulaklarını çekerler.

Başla gövdeyi ayıran boyundur. Boynun önü boğaz, arkası ensedir.

Gövde şunları içinde bulundurur: omuzlar (shoulder), göğüs (chest), sırt (back), ve karın.

Göğsün içinde kalp -yürek- (heart) ve ciğerler (lungs) vardır.

Karında ise mide (stomach), karaciğer (liver) ve barsaklar (intestines) bulunur.

TİCARET (Commerce)

Gelecek yıl okulu bitirmiş olacağım ve o zaman bir büyük ticaret evinde çalışmaya başlıyacağım. Ticarethane - ticaret evi - sahibinin benden memnun olacağını ümidediyorum. Daha sonra ticaret bilgilerimi artırmak için bir kâtip -sekreter- lik, veznedarlık, muhasiplik veya seyyar komisyonculuk işi bulmaya çalışacağım. Yetecek kadar para biriktirdikten sonra kendim ticarete başlıyacağım. Ticaret yapan kimselere tüccar derler, bunlar mal satın alıp satarlar. Çok mal satın alıp satanlara ve onları depolarında saklıyanlara toptancı, az mal satın alıp onları mağazalarında veya dükkânlarında satanlara perakendeci derler. Bir dükkândan mal satın alan adama müşteri (customer) veya alıcı derler.

Seyyar -gezici- komisyoncular ellerinde örnekler -nümuneler- (samples) şehirleri, hattâ yabancı memleketleri gezerler ve malları teklif ederler. Müşteriler nümunelerden seçerler ve sipariş verirler (to order). Bu seyyar memurlar aylıklarından başka - maada -

yol parası ve bazan da satış üzerinden yüzde alırlar.

Alıcının hesabını yapabilmesi için mal sevk olunurken (forwarded) faturası da gönderilir.

Ticaret kanunu (law) her tüccarı iki defter tutmaya mecbur eder: Yevmiye defteri (day book) ve defteri kebir (ledger). Muhaberat (correspondence) için ticaret evlerinde yazı makinesi kullanılır, Daktilo kız mektupları yazar. Her yıl bir bilânço yapılır. Ticarethanenin alacağı ve borcu olabilir. Bazan bir tüccar borçlarını ödiyemez ve iflâs (bankrupt) eder.

İyi bir işte para kazanılır. Fena bir muamelede (transaction) ise para kaybedilir -zarar edilir-. Kâr -kazanç- ın aksi zarardır.

Şu atalar sözünü anlatınız: Korkak bezirgân ne kâr eder ne de ziyan.

Şehrinizin havagazı imalâthanesi (factory) bir adamın mıdır? — Hayır, o bir şirkettir. Büyük bir işi yalnız başınıza yapamazsanız ne ararsınız? — Ortaklar (partners) ararım. Birkaç şirket ismi söyler misiniz? — Şeker şirketi, Kömür şirketi.

Bir ticari muameleyi deftere geçiren memura kâtip derler. Satıcı veya tezgâhtar, müşteri ile konuşup ona malı satan memurdur. Ticarethanenin parası kimin elinden geçer? — Veznedarın. Veznedar paranın üstünü verirken müşteriye ne der? — «Teşekkür ederim» der.

Sizin çok muhabereniz olur mu? — Evet, çok mektup alır ve onlara cevap -karşılık- yazarım. Bir malı sevk etmeden önce ne yaparlar? — Paket ederler -ambalajını yaparlar-. Gece mağazayı kim muhafaza eder? — Bekçi.

Türkiyede ne yetişir? — Tütün, üzüm, incir, zeytin, afyon, fındık, v.b. Amerika Birleşik Devletleri (U.S.A.) çok buğday yetiştirir mi? Buğday neye yarar? - Ekmek yapmağa yarar. Türkiyede kömür madeni var mıdır? — Evet, Zonguldakta maden kömürü -taş kömürü- çıkarırlar. Beyaz kömür ne demektir? İngilterede zengin demir madenleri var mıdır? Türkiyede başka hangi madenler vardır? — Bakır, gümüş, krom madenleri vardır.

Birkaç ham madde (raw material) söyler misiniz? — Yün, pamuk, demir, v.b. Türkiyede ipekli kumaşlar yapan fabrikalar hangi şehirdedir?— Bursadadırlar. Türkiyede kâğıt fabrikası var mıdır?

Türkiye neler ithal (import) eder? Makine idhal eder mi? İngiltereden ne ithal eder? Türkiyeden ihraç olunan (export) başlıca maddeler nelerdir? Türkiye İngiltereye ne ihraç eder? Birleşik Krallık neresidir?

Bir mal memlekete girmeden önce gümrük resmi (customs duty) alınır. Yabancı memleketlerden gelen mallar gümrüklerde muayene olunur (examine). Bir malın bedelini (total sum) nasıl tediye edersiniz (pay)? — Ya peşin (cash), ya vade ile (dated bills).

Veresiye (on credit) satın aldığınız bir mal için para yerine ne verirsiniz? — Bir poliça -bono- (draft, policy) veya emre muharrer senet (bill payable to order) imzalar veririm.

Eğer bir ticarethane ile muameleniz varsa alacağınız parayı -alacağınızı- defterinizde o firmanın hesabının matlûbuna mı yoksa zimmetine mi geçirirsiniz (to debit)? O ticarethanenin tediyatını (payments) nereye kaydedersiniz?

İş Bankasının sermayesi (capital) ne kadardır? Bankalar ne yaparlar? — Para ikraz (lend) ve istikraz (borrow) ederler. Bir bankaya yatırılan para ne getirir? — Faiz getirir. Bankadan para çekmek için ne yazarsınız? — Bir çek yazarım (Bir çek çekerim). Bankalar daha ne yaparlar? — Ticari senetleri (commercial drafts) kırarlar -tahsil ederler- (collect). İhtiyacınız olmıyan bir parayı ne yaparsınız? — Bir bankaya yatırırım.

Yüzde beşten 500 lira ayda kaç lira faiz getirir? Bir bonoyu ciro etmek (endorse) için ne yaparsınız? Faiz getiren paraya ne derler? Bir ticarethanenin ismini nerede okursunuz? — Levhasında (sign). Bir mağaza mallarını nerede teşhir eder (expose)? — Camekânında (shop window). Bir malı reklâm etmek için gazetelere ne koydurursunuz? — İlân koydururum.

AĞUSTOSBÖCEĞİ İLE KARINCA

(The grasshopper and the ant)

Karıncayı tanırsınız,
Minimini bir hayvandır;
Fakat gayet çalışkandır,
Gayet tutumludur; yalnız.
Pek hodkâmdır; bu bir kusur.
Hodkâm olan zalim olur
Bir gün ağustos böceği,
Tembel tembel ötüp durmak
Neticesi aç kalarak,
Karıncadan göreceği
Bürudete bakmaz, gider
Bir lokma şey rica eder.
Der ki: - Acıyınız bize
Çoluk çocuk evde açız;
İanenize muhtacız...
Karınca bir yüreksize
Lâyık huşunetle, sorar:
Aç mısınız? Ya o kadar
Uzun, güzel günler oldu
O günlerde ne yaptınız?
Böcek inler: - Açız! Açız!
Bakın benzim nasıl soldu.
O günlerde gülen öten
Sazla, sözle eğlenen ben
Bugün bakın ne haldeyim!
Vallah açız; billâh açız;
Halimize acıyınız.
Karınca eğlenir: - Beyim
Şimdi de raksedin; ne var?
Yazın çalan, kışın oynar.

Tevfik Fikret

FOREIGN WORDS USED FREELY IN TURKISH

Abone, Adaptasyon, Adapte etmek, Afiş, Agrandisman, Akort etmek, Aktör, Artist, Alafranga, Alaminüt, Albüm, Alkolik, Amatör, Ambalaj, Ambale olmak, Ampul, Analiz, Anarşi, Anfiteatr, Angaje olmak, Anket, Anonim, Anormal, Antant, Antre, Antrêneman, Antrenör, Antrepo, Apolet, Aristokrat, Arşiv, Asfalt, Asistan, Ataşemiliter, Artist, Artistik, Asansör, Atlet, Atelye, Avans, Avantaj, Avantürye, Atlas, Anten, Armatür,

Asit, Atmosfer, Atom, Alkol, Anatomi, Astronomi, Aluvyon, Alternator, Aritmetik, Aksiyon, Antiseptik.

Bagaj, Balo, Banker, Banliyö, Bar, Baraj, Baraka, Barbar, Barem, Baro, Barometre, Basküil, Bej, Bere, Biblo, Bilet, Bisiklet, Blöf, Boksör, Bombardıman, Bomba, Bono, Bordro, Borsa, Boykotaj, Bravo, Bronşit, Bronz, Broşür, Buket, Bukle, Bütçe, Büfe, Büro, Büst, Bakteri, Barometre, Baz.

Ceket, Centilmen, Ciro, Cokey, Çimento, Çinko, Çukolata.

Damacana, Dans etmek, Dansör, Dansöz, Dantel, Dejenere, Dekolte, Dekor, Delege, Demode, Depo, Depozito, Despot, Dezenfekte etmek, Diktatör, Diploma, Diplomat, Direktif, Diskalifiye etmek, Disiplin, Doktrin, Doz, Duş, Duvayen, Düello, Düzine.

Ekip, Eksper, Ekspres, Ekstra, Egzersiz, Elâstik, Eleman, Elit, Empermeabl, Emperyalist, Empoze etmek, Enerji, Enerjik, Enjeksiyon, Enstantane, Enteresan, Enternasyonal, Entrika, Esans, Eskrim, Estetik, Eşarp, Etajer, Etiket, Etüv, Ekran, Elektrik, Ekvator.

Fabrikatör, Familya, Fanatik, Fantezi, Feminist, Fermjüp, Figüran, File, Filozof, Filtre, Fiş, Fondan, Formül, Fotograf, Fötr, Fren, Friksiyon, Fosil, Faz, Fizik.

Galeri, Garaj, Garanti, Gardrop, Garnitür, Gaz, Gişe, Gramer, Grev, Gri, Grup, Grafik, Geometri, Gliserin, Granit.

Hamak, Hangar, Hoparlör, Heterogen, Hipotenüs, Homogen.

İdeal, İskarpin, İskelet, İstasyon, İstatistik, İsterik, İpotez, İdentik, İpotetik, İstep.

Jaket, Jandarma, Jest, Jimnastik, Jübile, Jüri.

Kabine, Kambiyo, Kamp, Kampana, Kapris, Kaptan, Kaput, Karakter, Karantina, Karikatür, Karne, Kartvizit, Kasket, Kaşkol, Kavalye, Klâsik, Klâsör, Klişe, Kulüp, Komiser, Kompres, Komprime, Konferans, Konfor, Konserve, Konsültasyon, Kontrato, Kontrplak, Kooperatif, Kopye, Kordela, Kordon, Koridor, Kozmopolit, Kredi, Kritik, Kroki, Kruvazör, Kumanda etmek, Kumandan, Kumpanya, Kupon, Kuzen, Kuzin, Kübik, Kültür, Kür, Kürdan, Küvet, Kaval, Kalker, Kalori, Kapsül, Karakteristik, Konik, Konkav, Konveks, Kronometre, Kosinüs, Krater.

Lâik, Lâvabo, Lâvanta, Lenfatik, Lider, Likidasyon, Likör, Lokal, Losyon, Lüks, Lâv, Limit.

Madalya, Magazin, Makiyaj, Manevra, Manej, Mani, Manifatura, Manken, Manşon, Marka, Marş, Masaj, Maske, Matine, Mayo, Mersi, Metot, Mikrop, Milis, Minyatür, Mobilya, Model, Monokl, Monoton, Mozayık, Maksimum, Minimum, Motor, Mikrofon, Meteor, Meteoroloji.

Normal, Not, Noter, Numara, Nüans.

Oval, Okaziyon, Omlet, Operasyon, Operatör, Orijinal, Orkestra, Otobüs, Otomatik, Oksit, Observatuvar, Obligasyon, Organ, Organizma.

Paket, Palto, Pandantif, Pandomima, Pansiyon, Pansıman, Paraşüt, Paravana, Parazit, Pardösü, Park, Parola, Parti, Partisan, Pasaj, Patron, Paviyon, Pelerin, Peruka, Peylzaj, Piyanist, Piyes, Plaj, Plâtin, Politika, Pompa, Porsiyon, Portatif, Portföy, Portmanto, Portre, Poz, Pratik, Prensip, Profesiyonel, Profil, Program, Proje, Projektör, Propaganda, Protesto etmek, Prova etmek, Pudra, Putrel, Paralel, Paragraf. Piramit, Parabol, Piston, Plâstik, Potansiyel, Pozitif, Prensip, Prim, Presbit, Prisma, Problem.

Radyo, Randevu, Randıman, Rapor, Ray, Reaksiyon, Referans, Reklâm, Rekor, Rekolta, Rötuş, Rövanş, Reverans, Riske etmek, Ropdöşambr, Rol, Romatizma, Rozet, Rötar, Refleks.

Sansür, Sembol, Sempati, Seremoni, Seri, Servis, Sivil, Skandal, Sosiyete, Sipekülasiyon, Suflör, Sumen, Suvare, Sürpriz, Sembol, Sinüs, Sistem, Serum, Sempati, Silindir, Sentez.

Şema, Şans, Şantaj, Şarlatan, Şato, Şezlong, Şifre, Şoson.

Teknik, Terör, Tez, Tip, Trampete, Transit, Tuvalet, Tropikal, Teorem, Teori, Terim, Ton, Türbin. Uvertür, Ültimatom, Üniforma, Vagon, Vals, Valiz, Vantilatör, Viraj, Vitrin, Vize Volkan.

VOCABULARY

Turkish - English

A

Abla — Elder sister.

Acaba — I wonder.

Acele — Urgent.

Acı — Bitter.

Acıtmak — To hurt.

Aç — Famished. **Karnım** — I am hungry

Açık — Open.

Açmak — To open.

Adam — Man.

Âdet — Custom, habit.

Afiyette olmak — Feel welwell. **Afiyet olsun:** Good appetite.

Ağabey — Elder brother.

Ağır — Heavy.

Ağırlamak — To honour.

Ağız — Mouth.

Ağlamak — To cry, to weep.

Ağrımak — To ache. **Başım ağrıyor:** I have a headache.

Ağustos — August.

Ahır — Stable.

Aile — Family.

Ait — Pertaining to. **-Olmak:** Belong.

Ak — White.

Akçe — Ancient Coin.

Akdeniz — The Mediterranean Sea.

Akıl — Intelligence. **-li:** intelligent.

Akmak — To flow.

Aksi — The contrary of.

Akşam — Evening. **—yemeği:** dinner.

Alaturka — (In the Turkish way).

Alçak — Low.

Âlem — Pleasure trip, gay party.

Âlet — Instrument.

Alın — Forehead.

Alışmak — To get accustomed to.

Alkışlamak — To applaud.

Allah — God, **-a ısmarladık:** goodbye, **-aşkına:** for God's sake, **-a şükür:** **Thank** God.

Almak — To take.

Altı — Six.

Altında — Under.

Altmış — Sixty.

Ama — But.

An — Moment.

Ana — Mother.

Anlamak — To understand.

Anlatmak — To explain, to tell.

Ara — Interval.

Araba — Cab, cart.

Aramak — To look for.

Arasında — Among.

Arkadaş — Friend.

Armut — Pear.

Arpa — Barley.

Arzu etmek — Desire, wish, want.

Asır — Century.

Asker — Soldier.

Aslan — Lion.

Asrî — Modern.

Astar — Lining.

Asya — Asia.

Aşağıda — — Downstairs, below.

At — Horse.

Atalar sözü — Proverb.

Ateş — Fire.

Atmak — To throw.

Avcı — Hunter.

Avlamak — To hunt.
Avrupa — Europe.
Avukat — Lawyer.
Ay — Month, moon.
Ayak — Foot.
Ayakta — Standing up.
Aydınlık — Light.
Ayı — Bear.
Ayırmak — To separate.
Aylık — Monthly.
Ayna — Mirror.
Ayrılmak — To leave.
Az — Little.
Âza — Member.
Azar azar — Little by little.

B

Baba — Father.
Bacak — Leg.
Bağlı — Bound. Tied.
Bağırmak — To cry, shout.
Bahsetmek — To bet, to mention, to talk about.
Bahşiş — Tip.
Bakımdan — From the point of view.
Bakır — Copper.
Bakkal — Grocer.
Bakmak — To look at, to look after.
Balık — Fish.
Banka — Bank.
Bardak — Glass.
Barsak — Intestines.
Basmak — To print.
Baston — Walking stick, cane.
Baş — Head.
Başarmak — To succeed.
Batı — West.
Batmak — To sink, set (speaking of the sun).
Bay — Mr., gentleman.
Bayan — Mrs., Miss, a lady.
Bayram — Holiday, feast.
Bazıları — Some people.
Bebek — Doll, Baby.
Beğenmek — To like.
Bekâr — Bachelor.
Bekçi — Night Watchman.
Belki — Perhaps.
Ben — I.
Benim — My. **-dir**: it is mine.
√**Benimki** — Mine.
Beniz — Complexion.
Benzemek — Resemble, to be like.
Beraber — Together.
√**Berber** — Barber.
Beri (den-) — Since.
Beste — Musical composition.
Beş — Five.
Beşinci — Fifth.
Beyaz — White.
Beyin — Brain.
Beyoğlu — Pera.
Bezelye — Peas.
Biber — Pepper.
Biçak — Knife.
Biçim — Form.
Biçmek — Cut out.
Bilânço — Balance sheet.
Bile — Even, **bir çocuk-**: even a child.
Bile bile — Knowingly, wittingly.
Bilezik — Bracelet.
Bilhassa — Especially.
Bilmek — To know, **yapa-**: to be able.
Bin — Thousand.
Bina — Building.
Binaenaleyh — Therefore, consequently.
Binicilik — Horsemanship.
Binmek — To ride.
Bir — One, **-den: suddenly.** Bir şey: Something.
Bira — Beer.
Birader — Brother.
Biraz — A little.
Birbiri — One another.
Biri — The one.
Biriktirmek — Amass, save.
Birinci — First.
Birincikânun — December.
Birinciteşrin — October.
Birkaç — A few.
Birleşik (-Devletler) — United States.
Birleşmek — To unite, to join.
Birlikte — Together.
Bitirmek — To finish, to end.
Bitmek — To end.
Bizim — Our, **-dir-** it is ours.
Bizimki — Ours.
Bıldırcın — Quail.
Bırakmak — To leave.
Bıyık — Moustache.
Boğaz — Throat.
Boğaziçi — Bosphorus.

Bol — Full, ample.
Bono — Bonus, bond.
Borç — Debt.
Boyamak — To paint, to dye, to polish (shoes).
Boynuz — Horn.
Boyun — Neck.
Boyunbağı — Tie, necktie.
Boyunca — Along.
Bozuk — Spoilt, broken, out of order, **-para:** change.
Böcek — Insect.
Börek — (flour - pie).
Bu — This.
Buçuk — Half.
Bugün — To-day.
Buğday — Wheat.
Bulaşık — Contagious.
Bulunmak — To be found, to exist.
Bulut — Cloud.
Bunlar — These.
Burada — Here.
Burun — Nose, cape.
Buyurunuz — Please come in, please sit down, help yourself.
Bütün — All.
Büyük — Big.

C

Cadde — Street, Thoroughfare.
Cam — Glass, **-dan-** made of glass.
Cambazlık — Acrobatics.
Camekân — Shop-window.
Cami — Mosque.
Cehennem — Hell.
Ceket — Jacket, coat.
Cennet — Paradise.
Cep — Pocket.
Cevap — Answer. **-vermek:** To answer.
Cidden — Really, seriously.
Ciddî — Serious.
Ciğer — Lung, **kara:** Liver.
Ciro — To endorse.
Civarında — In the neighbourhood of, near
Cuma — Friday.
Cumartesi — Saturday.
Cumhuriyet — Republic.
Cümle — Sentence.

Ç

Çabuk — Quick.
Çağırmak — To call.
Çalışkan — Laborious, Diligent.
Çalışmak — To work.
Çalmak — To ring, to steal.
Çam — Pine.
Çamur — Mud.
Çarşamba — Wednesday.
Çarşı — Market.
Çatal — Fork.
Çatmak — Frown.
Çene — Chin.
Çerçeve — Frame.
Çerçevelemek — To frame.
Çerez — Hors d'œuvre.
Çeşme — Fountain.
Çeyrek — Quarter.
Çiçek — Flower.
Çiğ — Raw.
Çiğnemek — To chew.
Çilek — Strawberry.
Çini — Faience. Chinaware.
Çirkin — Ugly.
Çizmek — Trace. **Altını-**: underline.
Çıkarmak — To extract, to omit.
Çıkmak — To go out.
Çocuk — Child.
Çok — Much.
Çorba — Soup.
Çünki — Because.

D

Dağ — Mountain.
Daha — More, yet.
Daima — Always.
Daire — Circle, circumference, apartment.
Dalgakıran — Breakwater, jetty.
Dar — Narrow.
Darbımesel — Proverb.
Davet etmek — Invite.
Defter — Note-book.
Değişmek — To change.
Delikanlı — Young man.
Demek — To say, mean. **Ne-**: mean.
Demir — Iron, **-ci:** blacksmith.
Deniz — Sea.
Dere — Stream.
Derece — Degree.
Ders — Lesson.
Devam etmek — To continue.
Devlet — State.
Diğer — Other.
Diğeri — The other.
Dikkat etmek — Pay attention.

Dikkatli — Careful, tactful.
Dikmek — To plant, to raise, **Dikiş dikmek**: to sew.
Dil — Tongue.
Dilemek — To pray, wish, to beg
Dinlemek — To listen.
Dinlenmek — To rest.
Dip — Bottom.
Diş — Tooth.
Dımağ — Brain.
Dışarıda — Outside.
Doğmak — To be born, to rise (speaking of the sun).
Doğru — Just, exact, direct.
Doğu — East, orient.
Dokunmak — To touch.
Dokuz — Nine.
Doldurmak — To fill, to stuff.
Dolma — A kind of stuffed food.
Domates — Tomatoe.
Domuz — Pig, pork.
Doymak — To have enough, to be satisfied
Dönmek — To return.
Dört — Four.
Dövmek — To beat.
Dudak — Lip.
Durdurmak — To cause to stop, to stop.
Durmadan — Continuously.
Durmak — To stop.
Duvar — Wall.
Düdük — Whistle.
Düğme — Button.
Dükkân — Shop.
Dün — Yesterday.
Düşmek — To fall.
Düşünmek — To think.
Düzelmek — To be arranged, be in order.

E

Ecnebi — Foreigner.
Eczane — Chemist's, drug-store.
Edilmek — Passive form of **etmek.**
Eğer — If.
Eğilmek — To bend.
Eğlence — Amusement, entertainment.
Ekmek — Bread.
Ekmek — To sow.
Ekseriya — Often.
Ekşi — Sour.
El — Hand.
Elbise — Clothes.
Elçi — Ambassador.
Elde etmek — To obtain.
Eldiven — Glove.
Elektrik — Electricity.
Elli — Fifty.
Elma — Apple.
Elmas — Diamond.
Elzem — Indispensable.
Emir — Order, command.
En — The most, **-az:** the least.
Enginar — Artichoke.
Ense — Nape.
Erik — Plum.
Erken — Early.
Eser — Work.
Eski — Old.
Eskiden — Formerly, in olden days.
Esmek — To blow.
Esnasında — During.
Eş — Companion, mate.
Eşek — Donkey.
Eşya — Objects, furniture.
Et — Meat.
Etli sebze — Stew with vegetables, Ragout.
Etrafında — Around.
Ev — House.
Evet — Yes.
Evlât — Children.
Evli — Married.
Evvelâ — First of all.
Eylûl — September.

F

Faaliyet — Activity.
Fabrika — Factory.
Fakat — But.
Fakir — Poor.
Fasulye — Beans.
Fatura — Bill.
Fazla — Too much.
Fena — Bad.
Fevkalâde — Extraordinary.
Fikir — Idea.
Fincan — Cup.
Fındık — Hazel nut.
Fırtına — Tempest, storm.
Fransız — French.
Frenk — Occidental, foreigner.

G

Gaga — Bill, beak.
Garp — West.

Gayet — Extremely.
Gazeteci — Journalist.
Geç — Late.
Geçen — Past, **Geçenlerde:** some time ago.
Geçirmek — To cause to pass, to pass.
Geçit — Passage, path.
Geçmek — To pass.
Gelecek — Next.
Gelmek — To come.
Gene — Again.
Genel olarak — In general.
Geniş — Large, wide.
Gerdanlık — Necklace.
Gerek — Either,... or.
Getirmek — To bring.
Gezinti — A walk, a trip.
Gezmek — To take a walk.
Gibi — Like, as.
Girmek — To enter.
Gitmek — To go.
Gittikçe — More and more.
Giyinmek — To dress up.
Giymek — To wear, to put on.
Gıda — Food.
Göğüs — Chest.
Gök — Sky.
Göksu — The Sweet Waters of Asia.
Göl — Lake.
Göndermek — To send.
Gönül — Heart.
Göre — According to.
Görmek — To see.
Göstermek — To show.
Gövde — Trunk.
Göz — Eye.
Gözbebeği — Pupil.
Gözlük — Eye-glasses.
Gurup — Sunset.
Güç — Difficult.
Güfte — The words in a musical composition.
Gül — Rose.
Gülmek — To laugh.
Gümrük — Customs, **-resmi:** customs duty.
Gündüz — Daytime.
Gündüzün — During the day-time.
Güneş — Sun.
Güney — South.
Güvenmek — To rely on, to count on.
Güzel — Beautiful.
Güzellik — Beauty.

H

Haber — News.
Hafif — Light, **-ce:** lightly.
Hafta — Week.
Hak — Right, **-lı olmak** - to be in the right, **-kı olmak** - to have the right.
Hakkında — Concerning.
Hal — State, **-inde-** in the state of.
Halbuki — Whereas.
Haliç — Golden Horn.
Halk — Populace.
Ham madde — Raw material.
Ham mayva — Unripe fruit.
Hanende — Singer.
Hangi — Which.
Hangisi — Which of.
Haniya — Well, where is it?
Hararetli — Heated, enthusiastic.
Harb — War.
Hasta — Patient, sick.
Hastalanmak — To fall ill.
Hastalık — Illness, disease.
Haşlama — Boiled, stewed.
Hatırlamak — Remember. Recall.
Hattâ — Even.
Hava — Air, **-güzeldir** -the weather is fine.
Havlu — Towel.
Hayat — Life.
Haydi — Come on.
Hayhay — Willingly.
Hayır — No.
Hayran olmak — To admire.
Hayret — Surprise.
Hayvan — Animal.
Haziran — June.
Hazırlanmak — To be prepared. To get ready.
Hediye — Present, gift.
Hekim — Doctor.
Hele — Above all.
Hemen — Immediately.
Hemen hemen — Nearly, almost.
Henüz — Already, yet.
Hep (-beraber) — All together.
Hepsi — All (pronoun).
Hiçbir kimse — No one.
Hiçbir şey — Nothing.
Hikâye — Tale.
Hizmet — Service, **-çi** -Servant.
Hıristiyan — Christian.
Hırsız — Thief.

Hıyar — Cucumber.
Horoz — Cock.
Hoş — Agreeable, **-geldiniz:** You are welcome.
Hoşlanmak — To like. To be fond of.
Hudut — Frontier, limit.
Hususî — Private.
Hüner — Sleight, skill.

İ

İçeride — Inside.
İçinde — In.
İçki — Alcoholic drink.
İçmek — To drink.
İflâs — Bankruptcy.
İğne — Needle, **Toplu-** -Pin.
İhraç etmek — To export.
İhtiyaç — Need.
İhtiyar — Old, an old man.
İhtiyarlamak — To grow old.
İki — Two.
İkincikânun (sonkânun) — January.
İkinciteşrin (sonteşrin) — November.
İklim — Climate.
İkraz etmek — To lend.
İlâç — Medicine.
İlâve etmek — To add to.
İle — With.
İliklemek — To button.
İlk — First.
İlkbahar — Spring.
İmalâthane — Workshop.
İmzalamak — To sign.
İnanmak — To believe.
İnce — Thin, **-saz** - Turkish music.
İnci — Pearl.
İncir — Fig.
İngiliz — English, Englishman.
İnmek — To descend.
İnsan — Man.
İpek — Silk.
İplik — Thread.
İptilâ — Passion.
İskambil — A game of cards.
İskele — Wharf.
İstemek — To want.
İstiklâl — Independence.
İstikraz — Loan.
İstirahat etmek — To rest.
İstiridye — Oyster.
İş — Work, business.
İşitmek — To hear.
İşkembe — Tripe.
İştah — Appetite.
İşte — Here is.
İthal etmek — To import.
İyi — Good, well.

I

Isgara — Grill.
Ismarlamak — To order.

K

Kabuk — Shell.
Kabul etmek — To accept.
Kaç — How much, many (each).
Kaçıncı — Which (number).
Kaçmak — To escape, to run away.
Kadar — Till, about, as... as.
Kadın — Woman.
Kâfi — Enough, sufficient.
Kâğıt — Paper.
Kâğıthane — The Sweet Waters of Europe.
Kahvaltı — Breakfast.
Kahve — Coffee.
Kaldırmak — To lift.
Kalem — Pencil, Pen.
Kalem ucu — Nib.
Kalın — Thick.
Kalkan — Turbot.
Kalkmak — To get up.
Kalmak — To stay, to remain.
Kalp — Heart.
Kan — Blood.
Kanun — Law.
Kap — Bowl.
Kapalı — Closed.
Kapamak — To shut.
Kapı — Door.
Kapıcı — Gate-keeper.
Kar — Snow.
Kâr — Benefit, profit.
Kara — Black.
Karaciğer — Liver.
Karanfil — Carnation.
Karanlık — Dark, **Hava-** : It is dark.
Kararmak — To get dark.
Kardeş — Brother, sister.
Karın — Stomach.
Karışmak — To interfere, to mix.
Karnabahar — Cauliflower.
Karpuz — Water-melon.
Karşılamak — To receive.
Karşılık — Answer, opposition.

Kasap — Butcher.
Kaş — Eyebrow.
Kaşık — Spoon.
Kat — Storey.
Kâtip — Secretary.
Kavun — Melon.
Kayak — Ski.
Kaybetmek — To lose.
Kaydetmek — To register.
Kayısı — Apricot.
Kaynak — Spring, source.
Kaza — Accident.
Kazanmak — To win, to earn.
Kebap — Roast.
Kedi — Cat.
Kefal — Mullet
Kel — Bald.
Kelime — Word.
Keman — Violin.
Kemik — Bone.
Kenar — Edge.
Kendi — Self.
Kere — Times, brackets.
Kereviz — Celery.
Kesmek — To cut.
Keten — Linen.
Keyifsiz — İndisposed.
Ki — That. **Zannederim-** -I think that.
Kibar — Gentle, dignified.
Kibrit — Match.
Kim — Who.
Kimse — The person.
Kiralamak — To let.
Kiraz — Cherry.
Kirpik — Eyelash.
Kişi — Person.
Kitap — Book.
Kılavuz — Guide.
Kılıç — Sword, **-balığı:** Sword-fish.
Kımıldamak — To budge.
Kır — The country.
Kırk — Forty.
Kırmak — To break.
Kırmızı — Red.
Kısa — Short.
Kısım — Part.
Kış — Winter, **-ın** - in winter.
Kıvırcık — Curly.
Kıyı — Coast.
Kıymetli — Precious, costly, valuable.
Kız — Girl.
Kızamık — Measles.
Kızcağız — Poor girl, lass.
Kızmak — To be angry.
Koklamak — To smell.
Kokmak — To smell.
Koku — Smell, scent.
Kol — Arm.
Kolay — Easy.
Koltuk — Armchair.
Komposto — Stewed fruit.
Komşu — Neighbour.
Konuşmak — To speak.
Korkmak — To be frightened.
Korkutmak — To frighten.
Korumak — Protect.
Koşmak — To run.
Koşu — Race, at **-su** - Horse-race.
Koy — Bay.
Koymak — To put.
Koyu — Dark (in colour)
Koyun — Sheep, mutton.
Köfte — Meat ball.
Kömürcü — Coalman.
Köpek — Dog.
Köprü — Bridge.
Kör — Blind.
Körfez — Gulf.
Köse — Beardless.
Köşe — Corner.
Köy — Village.
Köylü — Peasant, villager.
Kulak — Ear.
Kullanmak — To use.
Kumaş — Material, stuff-cloth.
Kurbağa — Frog.
Kurna — Basin.
Kurşunkalem — Pencil.
Kuru — Dry.
Kuruş — Piastre.
Kusur — Fault, defect.
Kuş — Bird.
Kutu — Box.
Kuyumcu — Jeweller, goldsmith.
Kuzey — North.
Kuzu — Lamb.
Küçük — Small.
Kül — Ash.
Külrengi — Grey.

L

Lâhana — Cabbage.
Lâstik — Rubber.

Lâzım — Necessary.
Levha — Sign-board.
Levrek — Bass, a kind of fish.
Liman — Port, harbour.
Lira — Pound (Turkish money).
Lokanta — Restaurant.
Lokma — Mouthful.
Lûgat — Dictionary.
Lûtfen — If you please.
Lûtfetmek — To grant with pleasure.
Lüzum — Necessity.

M

Maada — Besides, moreover.
Maalesef — Unfortunately.
Maalmemnuniye — Willingly.
Maatteessüf — Unfortunately.
Maden — Metal, mine.
Mağaza — Shop, Store.
Mahalle — Quarter.
Mahsus — Special, private, reserved.
Mal — Goods.
Malik olmak — To have, to possess.
Makarna — Macaroni.
Makas — Scissors.
Makine — Machine.
Manav — Green-grocer.
Manzara — View, panorama.
Mart — March.
Masa — Table.
Matbaa — Printing house, press.
Matlûp — Credit.
Mavi — Blue.
Mayıs — May.
Mazur görmek — To excuse.
Mecbur olmak — To be obliged.
Mecburiyet — Obligation.
Medeniyet — Civilization.
Mehtap — Moonlight.
Mektep — School.
Mektup — Letter.
Memleket — Country.
Memnun — Pleased, content.
Memur — Employee, functionary.
Mendil — Handkerchief.
Menekşe — Violet.
Merak — Hobby, worry, anxiety.
Meraklı — Amateur, curious.
Mercimek — Lentils.
Merdiven — Stair, ladder.
Merhem (melhem) — Ointment, Pomade.
Merkez — Centre.
Meselâ — For example.
Mesire — Walk (Place).
Mes'ul — Responsible.
Meşgul — Busy, occupied.
Meşhur — Famous.
Mevsim — Season.
Meyva — Fruit.
Mezkûr — Above-mentioned.
Mide — Stomach.
Miktar — Quantity.
Mimar — Architect.
Misafir — Guest, visitor.
Mısır — Egypt.
Mısır — Indian corn.
Moda — Fashion, **-sı geçmiş** — old fashioned.
Muallim — Teacher.
Muamele — Transaction.
Muayene — Examination, Inspection.
Muhaberat — Correspondance.
Muhabere etmek — To be in correspondance with, to correspond.
Muhafaza etmek — To conserve, keep, **kendini** - to preserve oneself.
Muhasip — Accountant.
Musevi — Jew.
Musiki — Music.
Muvaffak olmak — To succeed.
Muz — Banana.
Mücevher — Jewel.
Müddet — Period, time, duration, **bir-** -some time, **uzun-** a long time.
Müellif — Author.
Mühim — Important.
Mükemmel — Perfect.
Münakaşa — Discussion.
Müsabaka — Competition, contest.
Müshil — Cathartic, purgative.
Müslüman — Moslem.
Müşteri — Client.
Müthiş — Terrible.

N

Nabza bakmak — Feel the pulse.
Nasıl — How, **-bir** -What kind of.
Ne — What.
Nefis — Splendid, delicious, succulent.
Nehir — River.
Nerede — Where.
Netice — Result.
Ne vakit — When.

Ne zaman — When.
Nezle — A cold.
Niçin — Why.
Nihayet — Finally.
Nisan — April.
Nohut — Chick-peas.
Nokta — Full stop, point.

O

O — He, she, it.
Oda — Room.
Odun — Wood, log.
Oğul — Son.
Okumak — To read.
Olacak — It will be.
Olmak — To be, to become.
Olur — All right, it is possible.
Omuz — Shoulder.
Onlar — They.
Onun — His, **-dur** - it is his.
Orman — Forest.
Orta — Middle.
Ortalama — On the average.
Otel — Hotel.
Oturmak — To sit down, to live in.
Otuz — Thirty.
Oynamak — To play.
Oyun — Game.
Oyuncak — Toy, plaything.

Ö

Ödemek — To pay, to pay off.
Öğle — Noon midday, **-yemeği** - lunch.
Öğrenmek — To learn.
Öğretmek — To teach.
Öğretmen — Teacher.
Öksürmek — To cough.
Öksürük — A cough.
Öküz — Bull, ox.
Ölçü — Measure.
Ölmek — To die.
Önce — At first.
Önümüzdeki — Next, in front of us.
Önünde — In front.
Örnek — Copy, model.
Örtülü — Covered.
Öteki — The other.
Özel — Special.

P

Pahalı — Expensive.
Palto — Overcoat.
Pamuk — Cotton.
Pancar — Beetroot.
Papağan — Parrot.
Para — Money, **-nın üstünü vermek** - give the change.
Parça — Piece.
Parmak — Finger.
Patates — Potato.
Patlıcan — Egg-plant.
Pazar — Sunday.
Pazartesi — Monday.
Pencere — Window.
Perakende — In detail, retail.
Perde — Curtain.
Perhiz, Pehriz — Diet.
Perukâr — Hairdresser, Barber.
Peşin — In cash, in advance.
Peştamal — Bath towel.
Peynir — Cheese.
Piliç — Chicken.
Pirinç — Rice.
Pirzola — Cutlets.
Pırasa — Leek.
Pırlanta — Brilliant (jewel).
Plâk — Record, Disk.
Poliçа — Bill of exchange, policy.
Portakal — Orange.
Postacı — Postman.
Potin — Shoe, boot.
Prova — Fitting, rehearsal.
Pul — Stamp.

R

Rahatsız etmek — To disturb, to trouble.
Rasgelmek — To meet.
Raslamak — To meet.
Razı olmak — To consent.
Reçete — Prescription, recipe.
Refakat etmek — To accompany.
Rehber — Guide, Directory.
Rekabet — Competition, rivalry.
Renk — Colour.
Resim — Picture.
Resmî — Official, Formal.
Ressam — Painter.
Rica etmek — To pray.
Ruh — Soul, spirit.

Rumeli kıyısı — European coast.
Rüzgâr — Wind.

S

Saat — Hour, watch, clock.
Sabah — Morning.
Saç — Hair.
Sade — Simple.
Sağ — Right.
Sağır — Deaf.
Sahan — Dish.
Sahife — Page.
Sahip — Proprietor.
Sahne — Stage.
Sakal — Beard.
Saklamak — To hide.
Salata — Salad.
Salça — Sauce, gravy.
Salı — Tuesday.
Salkım — Cluster.
Sanatkârane — Artistic, artistically.
Sandalye — Chair.
Sandık — Chest, **-odası** - lumber room.
Saray — Palace.
Sarı — Yellow.
Sarılık — Jaundice.
Sarmak — To wrap, to fold.
Satıcı — Seller, vendor.
Satın almak — To buy.
Satmak — To sell.
Sayfa — Page.
Sayfiye — Summer resort.
Sayı — Number.
Saymak — To count.
Saz — Reed, music.
Sebze — Vegetable.
Seçmek — To choose.
Sefarethane — Embassy.
Sefir — Ambassador.
Sekiz — Eight.
Seksen — Eighty.
Sene — Year.
Senin — Your, yours.
Sepet — Basket.
Sergi — Exhibition, fair.
Serin — Cool.
Sermaye — Capital.
Ses — Voice, sound.
Sesli — Sonorous.
Sevimli — Amiable, lovable.
Sevinmek — To rejoice.
Sevk etmek — To dispatch.
Sevmek — To love.
Seyahat — Voyage, **-etmek** - to travel.
Seyretmek — To contemplate, to watch.
Sigara — Cigarette.
Sipariş — Order.
Sirke — Vinegar.
Siyah — Black.
Siz — You.
Sizin — Your, **-dir,** it is yours.
Sizinki — Yours.
Sıcak — Hot, warm.
Sıfır — Zero.
Sıkılmak (canı-) — To be annoyed, troubled. **Canım sıkılıyor:** I am annoyed, I feel uneasy.
Sıkıntı — Trouble.
Sık sık — Often.
Sınır — Frontier, boundary.
Sırmalı — Having a lace of gold, silver etc.
Sırt — Back.
Sıtma — Fever, malaria.
Soba — Stove.
Sofra — Table.
Soğuk — Cold.
Sohbet etmek — To chat, to talk about.
Sol — Left.
Sokak — Side- street.
Sokmak — To sting, to prick, to insert.
Solmak — To fade.
Son — Last, end.
Sonbahar — Autumn.
Sonra — Afterwards, then.
Sormak — To ask.
Soru — Question.
Söndürmek — Extinguish, to put out.
Sövüş — Stewed meat.
Söylemek — To say.
Söz — Word, speech.
Su — Water.
Sual — Question.
Sulamak — To water.
Susmak — To keep silent, to hold one's tongue.
Sürmek — To last, to continue.
Süt — Milk.
Sütlaç — Milk pudding.

Ş

Şaheser — Masterpiece.

Şahit — Witness.
Şakak — Temple.
Şapka — Hat.
Şarap — Wine.
Şark — East, orient.
Şarkı — Song.
Şaşırmak — To be astonished, to wonder, to be puzzled.
Şatranç — Chess.
Şeftali — Peach.
Şehir — Town, city.
Şehriye — Vermicelli.
Şeker — Sugar, candy.
Şekerli — Sugared, sugary.
Şekil — Form, shape.
Şemsiye — Umbrella, sun-shade.
Şey — Thing.
Şikâyet etmek — To complain.
Şilte — Mattress, sheet.
Şimdi — Now.
Şirket — Company.
Şiş — Small spit for cooking meat on the fire.
Şık — Smart.
Şu — This, that, yon, yonder, this one, that one.
Şubat — February.
Şunlar — These, those, these ones, those ones.
Şurada — There.
Şurup — Syrup.
Şükür — Allaha-: Thank God.
Şüphelenmek — To doubt, to be in doubt.
Şüphesiz — Doubtless.

T

Tabiat — Nature.
Tabii — Naturally.
Tahsilini bitirmek — To finish his study (education, schooling).
Takibetmek — To follow, to pursuit.
Takma — -saç: Wig. -diş: False tooth.
Takvim — Calendar.
Talebe — Pupil.
Tamam — Complete.
Tane — Piece, grain.
Tanımak — To recognize.
Taraf — Side.
Tarafında — On the side of.
Taraftar — Follower, partisan.
Taramak — To comb.
Tarih — History, date.
Tas — Recipient, vase, cup.
Taş — Stone.
Taşımak — To carry.
Tatil — Vacation, holiday.
Tatlı — Sweet, dessert.
Tatmak — To taste.
Tava — Pan (frying--).
Tavan — Ceiling.
Tavsiye etmek — To advise, to recommend.
Tavşan — Rabbit.
Tavuk — Hen.
Tayyare — Aeroplane.
Tebeşir — Chalk.
Tediye etmek — To pay.
Tehlike — Danger.
Teklif — Proposition, offer.
Tekrar etmek — To repeat.
Telâffuz — Pronunciation.
Tembel — Lazy.
Temiz — Clean.
Temizlemek — To clean.
Temmuz — July.
Tenkit — Criticism.
Tepe — Hill, summit.
Tepsi — Plate, tray.
Ter — Sweat, perspiration.
Terbiye — Politeness.
Tercih etmek — To prefer.
Terlemek — To perspire, to sweat.
Terzi — Tailor, dress-maker.
Tesadüf etmek — To encounter, to meet.
Teşekkür etmek — To thank.
Teşhir etmek — To exhibit, to expose.
Ticaret — Commerce.
Ticarethane — Business house, firm.
Ticari — Commercial.
Tifo — Typhoid fever.
Tiyatro — Theatre.
Tıraş olmak — To shave.
Tok — Satisfied, satiated.
Toplamak — To collect, to gather.
Toprak — Earth, land.
Toptan — Wholesale.
Toz — Dust.
Tuhaf — Strange, queer.
Turfanda — Early vegetables, fruit etc.
Turp — kırmızı-: Radish.
Tutmak — To hold, to catch.
Tutulmak — hastalığa-: To catch disease.
Tuz — Salt, -lu: salty.
Tüccar — Merchant.
Tütün — Tobacco.

Tüy — Feather.

U

Ucuz — Cheap.
Uçmak — To fly.
Ufak — Little, small, young.
Uğramak — To pass by, to put into a port. To call on.
Ummak — To expect, to hope.
Umumiyetle — Generally, in general.
Unutkan — Forgetful.
Unutmak — To forget.
Uskumru — Mackerel.
Ustura — Razor.
Uyandırmak — To wake.
Uyku — Sleep.
Uyumak — To sleep.
Uzak — Far.
Uzanmak — To lie down.
Uzatmak — To prolong, to elongate, to extend.
Uzun uzadıya — In detail, long (adv.).

Ü

Üç — Three.
Ülke — Country.
Ümit — Hope.
Üstünde — On, over.
Üşümek — To be cold, to feel cold.
Üzerinde — On, over.
Üzüm — Grapes.

V

Vade — Expiration, term, period.
Vahşi — Savage, wild.
Vakit — Time.
Var — There is (are). **-dı**: There was (were).
Varmak — To arrive.
Vasıtasile — By means of.
Ve — And.
Veresiye — On credit.
Vermek — To give.
Veznedar — Cashier.
Vişne — Morello cherry.
Vurmak — To strike, to beat.
Vücut — Body.

Y

Yabancı — Stranger, foreigner.
Yabandomuzu — Wild boar.
Yabani — Savage, wild.
Yağ — Oil, fat, grease.
Yağlı — Fat (adj.).
Yağmak (yağmur) — To rain, **Kar yağıyor**: To snow
Yağmur — Rain.
Yağmurluk — Rain-coat.
Yahut — Or, or else, otherwise.
Yaka — Collar.
Yakalamak — To catch, to get hold of.
Yakın — Near.
Yakmak — To burn.
Yakut — Ruby.
Yalan — Lie, **-söylemek**: To lie, to tell a lie.
Yalancı — Liar.
Yalnız — Only, alone.
Yanak — Cheek.
Yangın — Fire.
Yani — That is to say.
Yanında — Near by, beside.
Yanlış — Mistake, fault.
Yapmak — To do, to make.
Yaprak — Leaf.
Yara — Wound.
Yaramak — To serve, to be of use, **Neye yarar**: What is the use?
Yaramaz — Naughty.
Yardım — Help.
Yarım — Half.
Yarın — To-morrow.
Yastık — Pillow, cushion.
Yaş — Age, **Kaç yaşındasınız?**: How old are you?
Yaşamak — To live.
Yatmak — To sleep.
Yavaş — Slow.
Yavaş yavaş — Slowly.
Yavru — The young of an animal.
Yayılmak — To spread, to extend.
Yayla — Table land, plateau.
Yaz — Summer, **-ın**: in summer.
Yazıhane — Office.
Yazıkalemi — Pen.
Yazmak — To write.
Yedi — Seven.
Yelek — Waist-coat.
Yemek — To eat.
Yemek — Food.
Yeni — New.
Yer — Place, Locality.
Yerine — In place of, instead of.
Yerli — Local, native.

Yetişmek — To suffice.
Yetmiş — Seventy.
Yevmiye defteri — The journal.
Yirmi — Twenty.
Yıkamak — To wash.
Yıl — Year.
Yıldız — Star.
Yoğurt — Sour-milk, yoghurt.
Yok — There is (are) not.
Yoksa — Or, or else, otherwise.
Yokuş — Slope.
Yolcu — Traveller. **-luk:** Travel, voyage.
Yorulmak — To get tired, to become tired.
Yukarıda — Up, upstairs.
Yulaf — Oat.
Yumurta — Egg.
Yutmak — To swallow, to devour.
Yüksek — High. **-sesle:** Loudly, aloud.
Yün — Wool.
Yürek — Heart.

Z

Zalim — Cruel.
Zannetmek — To suppose, to think.
Zarar — Damage, harm.
Zavallı — Poor (fellow).
Zekâ — Intelligence.
Zeki — Intelligent.
Zengin — Rich.
Zerzevat — Vegetables.
Zevk — Pleasure.
Zeytin — Olive, **-yağı:** Olive oil.
Zira — Because.
Ziyaret etmek — To visit.
Zor — Difficult.
Zorunda olmak — To be obliged.
Zümrüt — Emerald.

VOCABULARY

English - Turkish

A

Abdomen — Karın.
About — Hakkında, etrafında, üzere, yakın.
Above — Yukarıda, üstünde.
Accept — Kabul etmek.
Accident — Kaza.
Accompany — Refakat etmek.
Accomplish — Başarmak, muvaffak olmak
According — Göre, mucibince.
Account — Hesap,
Accounting — Muhasebe.
Acrobatics — Cambazlık.
Activity — Faaliyet.
Add — Cemetmek, ilâve etmek.
Admire — Hayran olmak.
Advance — İlerlemek. **In** -Peşin, ileride.
Advise — Tavsiye etmek, nasihat etmek.
Aeroplane — Tayyare, uçak.
Aforesaid — Mezkûr.
Afraid — Korkak, **to be -of.-** korkmak.
Afterwards — Sonra.
Again — Gene, tekrar.
Age — Yaş, çağ.
Agree — Muvafakat etmek, razı olmak.
Air — Hava.
All — Bütün, hep, hepsi.
Almost — Hemen hemen.
Alone — Yalnız.
Along — Boyunca.
Aloud — Yüksek sesle.
Altogether — Hep beraber.
Always — Daima.
Amass — Biriktirmek.
Amateur — Meraklı.
Ambassador — Elçi.
Ambulant — Seyyar.
Among — Arasında.
Ample — Bol.
Ancient — Eski.
And — Ve.
Anger — Hiddet, kızgınlık.
Angry — Hiddetli, kızgın, dargın, **To get angry:** Hiddetlenmek, kızmak, darılmak.
Animal — Hayvan.
Annoy — Rahatsız etmek, **To be annoyed:** Rahatsız olmak, canı sıkılmak.
Answer (n.) — Cevap, karşılık, **(v.)** cevap vermek.
Anxiety — Merak.
Anxious — Meraklı.
Appetite — İştah. **Good:** Afiyet olsun.
Applaud — Alkışlamak.
Apple — Elma.
Apricot — Kayısı.
April — Nisan.
Architect — Mimar.
Area — Yüzölçümü.
Arm — Kol.
Armchair — Koltuk.
Armpit — Koltuk.
Around — Etrafında.
Arrive — Varmak, yetişmek.
Artichoke — Enginar.
As — Gibi, **To me-:** Bana gelince.
Ascend — Çıkmak.
Ash — Kül.
Asia — Asya.
Ask — Sormak.
Attention — Dikkat. **To pay:** Dikkat etmek.
Attentive — Dikkatli.

August — Ağustos.
Author — Müellif.
Autumn — Sonbahar.

B

Babbler — Geveze.
Baby — Bebek, yavru.
Bachelor — Bekâr.
Back — Arka, sırt.
Bad — Fena, yaramaz.
Balance — Muvazene.
Balance-sheet — Bilânço.
Bald — Kel.
Bananas — Muz.
Bank — Banka, kenar.
Bankrupt — Müflis, iflâs etmiş.
Bankruptcy — İflâs.
Barber — Berber.
Barley — Arpa.
Basket — Sepet.
Bass (fish) — Levrek.
Bath — Hamam. **-Tovel:** Peştemal.
Bay — Koy.
Be — Olmak; **Will-:** olacak. **Will not be:** Olmaz. **Wonst do-:** Olmaz.
Beak — Gaga.
Bean — Fasulye. **Kidney-:** Kuru fasulye.
Bear — Ayı.
Beard — Sakal.
Beardless — Köse.
Beat — Dövmek, vurmak.
Beautiful — Güzel.
Beauty — Güzellik.
Because — Çünkü, zira.
Become — Olmak.
Beer — Bira.
Beet — Pancar.
Begin — Başlamak.
Behind — Arkada, geride.
Believe — İnanmak.
Belong — Ait olmak.
Bend — Eğilmek.
Besides — Maada.
Bet — Bahsetmek, bahse girmek.
Between — Arasında.
Beverage — İçki.
Big — Büyük.
Bill — Fatura.
Bill of exchange — Poliça.
Bird — Kuş.
Bitter — Acı.
Black — Kara, siyah. **-Smith:** Demirci.
Blood — Kan.
Blow — Esmek, üfürmek.
Blue — Mavi.
Body — Vücut.
Boiled — Haşlama, kaynamış.
Bond — Bağ, bono.
Bone — Kemik.
Bonus — Bono.
Book — Kitap. **Note-book:** Defter. **Copy-book:** Defter:
Boot — Çizme, fotin.
Border — Kenar, hudut, sınır.
Born — Doğmuş; **To be born:** Doğmak.
Both — Her iki. **Both ....and:** Gerek ....gerekse.
Bow — Eğilmek.
Box — Kutu, sandık.
Bracelet — Bilezik.
Brain — Akıl, dimağ, beyin.
Bread — Ekmek.
Break — Kırmak.
Breakfast — Kahvaltı.
Breakwater — Dalgakıran.
Breast — Göğüs.
Brilliant (jewel) — Pırlanta.
Bring — Getirmek.
Brother — Birader, kardeş. **Elder:** Ağabey.
Building — Bina.
Burn — Yakmak.
Business — İş.
Busy — Meşgul.
But — Ama, fakat.
Butcher — Kasap.
Button (n.) — Düğme, kopça. **(v.):** İliklemek.
Buy — Satın almak.
By — Yanında, yakın, vasıtasile, tarafından.

C

Cabbage — Lâhana.
Calculation — Hesap.
Calendar — Takvim.
Call — Çağırmak.
Candy — Şeker, şekerleme.
Capital — Sermaye.
Card — Kart, oyun kâğıdı. **A game of cards:** İskambil.
Careful — Dikkatli.
Carnation — Karanfil.
Carriage — Araba.
Carry — Taşımak.

Case — Hal, vaziyet, sandık. **In case:** Halinde.
Cash — Kasa. **In cash:** Peşin, bozuk para.
Cashier — Kasadar.
Cat — Kedi.
Catch — Tutmak, yakalamak. **To-disease-** Hastalığa tutulmak.
Cauliflower — Karnabahar.
Ceiling — Tavan.
Celery — Kereviz.
Centre — Orta, merkez.
Chair — Sandalya.
Chalk — Tebeşir.
Change — Değişmek, değiştirmek. **(small money):** Bozuk para.
Chat — Sohbet etmek.
Chatter-box — Geveze.
Cheap — Ucuz.
Cheek — Yanak.
Cheese — Peynir.
Cherry — Kiraz. **Morella cherry:** Vişne.
Chess — Satranç.
Chest — Göğüs.
Chew — Çiğnemek.
Chicken — Piliç.
Chick-peas — Nohut.
Child — Çocuk.
Children — Çocuklar.
Chin — Çene.
China-ware — Çini.
Choose — Seçmek.
Chop (meat) — Pirzola.
Christ — İsa.
Christian — Hıristiyan.
Cigarette — Sigara.
Circle — Daire.
Circumference — Daire.
City — Şehir.
Civilization — Medeniyet, uygarlık.
Clean (adj.) — Temiz. **(v.):** Temizlemek.
Client — Müşteri, alıcı.
Climate — İklim.
Clock — Çalar saat.
Close — Kapamak.
Closed — Kapalı.
Cloth — Kumaş.
Clothing — Elbise.*
Cloud — Bulut.
Cluster — Salkım.
Coal — Kömür. **-man-** Kömürcü.
Coast — Kıyı, sahil.
Coat — Ceket.
Cock — Horoz.
Coffee — Kahve.
Cold — Soğuk. **To be (feel) cold:** Üşümek. **To catch cold:** Nezle olmak.
Collar — Yaka.
Collect — Toplamak.
Collier — Kömürcü.
Colour — Renk. **-of complexion-** Beniz.
Comb (n.) — Tarak. **(v.):** Taramak.
Come — Gelmek. **-in:** Buyurunuz. **-on:** Haydi.
Command — Emir.
Commerce — Ticaret.
Commercial — Ticari. **House:** Ticarethane.
Company — Şirket.
Competition — Rekabet.
Complain — Şikâyet etmek.
Complete — Tamamlamak. **(Adj.):** Tamam.
Composition (musical) — Beste.
Compote — Komposto.
Comrade — Arkadaş.
Concerning — Hakkında.
Condition — Hal, vaziyet, şart, durum.
Consent — Razı olmak.
Conserve — Muhafaza etmek.
Conserved — Mahfuz.
Contageous — Bulaşık, sari.
Contain — İhtiva etmek, içinde bulundurmak.
Content — Memnun.
Contest — Müsabaka.
Continue — Devam etmek, sürmek.
Conversation — Mükâleme.
Cool — Serin.
Copper — Bakır.
Corner — Köşe.
Correct (adj.) — Doğru. **(v.)** düzeltmek.
Correspond — Muhabere etmek.
Correspondence — Muhaberat.
Cotton — Pamuk.
Cough (n.) — Öksürük. **(v.):** Öksürmek.
Count — Saymak.
Country — Memleket, ülke.
Cover (n.) — Örtü. **(v.):** Örtmek, kapamak.
Covered — Örtülü, kapalı.
Credit — Matlûp. **On credit:** Veresiye.
Criticism — Tenkit.
Cruel — Zalim.
Crust — Kabuk, kışır.
Cucumber — Hıyar.

Cup — Fincan, taş.
Curious — Meraklı.
Curly — Kıvırcık.
Curtain — Perde.
Custom — Âdet. **-House:** Gümrük.
Customer — Müşteri.
Cut — Biçmek, kesmek.
Cutlet — Pirzola.

D

Danger — Tehlike.
Dark — Karanlık, koyu **(colour). To get dark:** Kararmak.
Date — Tarih.
Daughter — Kız evlât, kız.
Day — Gün. **By day, during the day:** Gündüz(ün). **To-day:** Bugün.
Dead — Ölü.
Deaf — Sağır.
Dear — Sevgili, pahalı, aziz.
Death — Ölüm.
Debt — Borç.
December — Birincikânun, ilkkânun.
Deep — Derin, koyu **(colour).**
Defect — Kusur.
Degree — Derece.
Delay — Gecikmek, geri kalmak.
Delicious — Nefis, enfes, lezzetli.
Department — Daire, şube, bölüm.
Descend — İnmek.
Desire — Arzu etmek.
Detail — Tafsilât, uzun uzadıya, teferruat, perakende.
Devour — Yutmak.
Diamond — Elmas.
Dictionary — Lûgat.
Die — Ölmek.
Diet — Perhiz, pehriz.
Difficult — Zor, güç.
Direction — İstikamet, doğrultu.
Directly — Doğrudan doğruya.
Directory — Rehber.
Discussion — Münakaşa.
Disk — Plâk.
Dispatch — Sevk etmek.
District — Mahalle.
Do — Yapmak, etmek.
Doctor — Doktor, hekim.
Dog — Köpek.
Doll — Bebek.
Donkey — Eşek.
Door — Kapı.
Doubt (n.) — Şüphe. **(v.):** Şüphelenmek.
Doubtless — Şüphesiz.
Down — Aşağı. **-Stairs-** Aşağıda, aşağı.
Draw — Çekmek, çizmek.
Dress (n.) — Elbise. **(v.):** Giyinmek.
Dress-maker — Terzi, kadın terzisi.
Drink (n.) — İçki. **-(v.)-**İçmek.
Dry — Kuru.
Duration — Müddet.
During — Esnasında.
Duty — Vazife, ödev, ücret, resim.

E

Each — Her, herbir.
Ear — Kulak.
Early — Erken.
Early vegetable, fruit etc. — Turfanda.
Earth — Toprak.
East — Doğu, şark.
Easy — Kolay.
Eat — Yemek yemek.
Edge — Kenar.
Egg — Yumurta.
Egg-plant — Patlıcan.
Egypt — Mısır.
Eight — Sekiz.
Eighty — Seksen.
Electricity — Elektrik.
Elongate — Uzatmak.
Embassy — Sefarethane.
Employ — İstihdam etmek, kullanmak.
Employee — Memur, işyar.
Encounter — Raslamak, rasgelmek, tesadüf etmek.
Endorsement — Ciro.
Engine — Makine.
English — İngilizce.
Englishman (woman) — İngiliz.
Enough — Kâfi.
Enter — Girmek.
Entertainment — Eğlence.
Entire — Hep, bütün.
Equal — Müsavi, eş.
Especially — Bilhassa, hele.
Europe — Avrupa.
Even (adj.) — Düz, düzgün. **(adv.) - bile,** dahi, hattâ.
Evening — Akşam.
Every — Her; **-body-** herkes; **-where -her** tarafta.
Examination — İmtihan, muayene.
Example — Misal; **for -** meselâ.

Excuse — Affetmek, mazur görmek.
Exhibition — Sergi.
Exist — Var olmak, mevcut olmak, bulunmak.
Expect — Ummak, beklemek.
Expensive — Pahalı.
Expiration — Vade sonu.
Explain — Anlatmak.
Expose — Teşhir etmek.
Extraordinary — Fevkalâde.
Extreme(ly) — Gayet.
Extinguish — Söndürmek.
Eye — Göz. **-brow:** Kaş. **-lash:** Kirpik.

F

Factory — İmalâthane, Fabrika.
Fall — Düşmek, dökülmek.
False — Yalan, yanlış. **-teeth:** Takma dişler.
Family — Aile.
Famous — Meşhur.
Far — Uzak.
Fashion — Moda.
Fasting — Oruç, perhiz.
Fat (n.) — Yağ.
Father — Baba.
Feast — Bayram, ziyafet.
Feather — Tüy.
February — Şubat.
Fever — Ateş, sıtma.
Few — Az.
Fifth — Beşinci.
Fifty — Elli.
Fig — İncir.
Fill — Dolmak, doldurmak.
Final — Son; **-ly** -nihayet.
Find — Bulmak. **To be found** - Bulunmak
Finger — Parmak.
Finish — Bitmek, bitirmek.
Fir — Çam.
Fire — Ateş, yangın.
First — Birinci, ilk. **In the -place:** Evvelâ, önce.
Fish — Balık.
Five — Beş.
Flour — Un. **Pie:** Börek.
Flow — Akmak.
Flower — Çiçek.
Fly — Uçmak.
Fold — Sarmak, katlamak.
Follow — Takibetmek.
Follower — Taraftar.
Food — Gıda, besi.
Foot — Ayak.
Forehead — Alın.
Foreign — Ecnebi, yabancı, frenk.
Forest — Orman.
Forget — Unutmak.
Forgetful — Unutkan.
Fork — Çatal.
Form — Şekil, biçim.
Formal — Resmî.
Formerly — Eskiden, evvelce.
Forty — Kırk.
Fountain — Çeşme.
Four — Dört.
Frame (n.) — Çerçeve. **(v.):** Çerçevelemek.
French — Fransızca. **Man (woman):** Fransız.
Friday — Cuma.
Frighten — Korkutmak.
Frog — Kurbağa.
Front — Ön. **In front:** Önünde.
Frontier — Hudut, sınır.
Frown — Çatmak.
Fruit — Meyva, yemiş
Functionary — Memur, işyar.
Future — Gelecek, istikbal.

G

Gain — Kazanmak.
Game — Av, oyun.
Gather — Toplamak.
Generally — Umumiyetle, genel olarak.
Get up — Kalkmak, uyanmak.
Girl — Kız. **Poor little girl:** Kızcağız.
Give — Vermek.
Glad — Sevinçli, memnun. **To b glad:** Sevinmek, memnun olmak. **Gladly:** Seve seve, maalmemnuniye, memnuniyetle.
Glass — Cam, bardak.
Glove — Eldiven.
Go — Gitmek. **-down:** İnmek. **-up:** Çıkmak.
God — Allah.
Gold — Altın. **-smith:** Kuyumcu.
Good — İyi.
Goods — Mal.
Gradually — Tedricen, gittikçe.
Grapes — Üzüm.
Gravy — Salça.
Grease — Yağ.
Grey — Kül rengi, gri.
Grill — Iskara.

Grocer — Bakkal. **Green gorcer:** Manav.
Grove — Koru.
Guest — Misafir.
Guide — Kılavuz, rehber.
Gulf — Körfez.

H

Hair — Saç.
Half — Yarım, buçuk.
Hand — El.
Hand-kerchief — Mendil.
Hang — Asmak. **To be hanged (hung):** Asılmak.
Hare — Tavşan.
Harm — Zarar.
Hat — Şapka.
Have — Malik olmak.
Hazel-nut — Fındık.
He — O.
Head — Baş.
Health — Afiyet, sıhhat, sağlık. **To be in good health:** Afiyette olmak, sıhhatte olmak.
Hear — İşitmek.
Heart — Gönül, kalp, yürek.
Heaven — Gök.
Heavy — Ağır.
Hell — Cehennem.
Help — Yardım etmek. **Yourself:** Buyurunuz.
Hen — Tavuk.
Her — Onun.
Here — Burada.
Hide — Saklamak, saklanmak.
High — Yüksek.
Hill — Tepe.
His — Onun.
Hobby — Merak.
Hold — Tutmak.
Honour (somebody) — Ağırlamak.
Hope — Ummak, ümit etmek.
Horn — Boynuz. **Golden Horn:** Haliç.
Hors d'œuvres — Çerez.
Horse — At. **-race:** At koşusu. **-manship:** Binicilik.
Hotel — Otel.
Hour — Saat.
House — Ev.
How — Nasıl. **-many:** Kaç tane, ne kadar **-many each:** Kaçar.
Hungry — Aç, acıkmış. **I am hungry:** Karnım aç.
Hunt — Avlamak, avlanmak.
Hunter — Avcı.
Hurry — Acele.
Hurt — Acıtmak.

I

I — Ben.
Idea — Fikir.
Identical — Aynı.
If — Eğer.
Ill — Hasta. **To become ill:** Hastalanmak.
Illness — Hastalık.
Immediately — Hemen, derhal.
Import — İthal etmek.
Importance — Ehemmiyet, önem.
Important — Önemli, mühim.
In — -de, -da, içinde.
Independence — İstiklâl.
India — Hindistan.
Indian corn — Mısır.
İndispensable — Elzem, gerekli.
Indisposed — Keyifsiz, rahatsız.
Indoors — İçeride, evde.
Industrious — Çalışkan.
Industry — Sanayi, çalışkanlık.
Insect — Böcek.
Insert — Sokmak, ithal etmek.
Inside — İçeride, içinde.
Inspect — Muayene etmek, teftiş etmek.
Inspection — Muayene, teftiş.
Instead — Yerine.
Instrument — Âlet.
Intelligence — Akıl, zekâ.
Intelligent — Akıllı, zeki.
Interval — Ara, fasıla.
Intestine — Barsak.
Invite — Davet etmek.
Iron — Demir.
It — O.
Its — Onun.

J

January — İkincikânun.
Jaundice — Sarılık.
Jew — Musevi, yahudi.
Jewel — Mücevher.
Journal — Yevmiye defteri.
Journalist — Gazeteci.
July — Temmuz.
June — Haziran.
Just — Doğru, tamam.

K

Keep — Muhafaza etmek, saklamak.
Kindly — Lûtfen.
Knife — Bıçak.
Know — Bilmek.
Knowingly — Bile bile.

L

Lace (of gold etc.) — Sırma.
Ladder — Merdiven.
Lady — Bayan.
Lake — Göl.
Lamb — Kuzu.
Land — Arazi, toprak.
Language — Dil, lisan.
Last (adj.) — Son. **At last:** Nihayet.
Last (v.) — Sürmek, devam etmek.
Late — Geç.
Laugh — Gülmek.
Law — Kanun, hukuk.
Lawyer — Avukat.
Lazy — Tembel.
Leaf — Yaprak.
Learn — Öğrenmek.
Leave — Ayrılmak, bırakmak.
Leek — Pırasa.
Left — Sol. **Past of leave:** Terketmek.
Leg — Bacak.
Lend — İkraz etmek, ödünç vermek. **A -hand:** Yardım etmek.
Lengthen — Uzatmak.
Lentil — Mercimek.
Lesson — Ders.
Let — Bırakmak. **Let a house:** Ev kiralamak.
Letter — Mektup, harf.
Liar — Yalancı.
Lie — Yalan söylemek, uzanmak.
Life — Hayat.
Lift — Kaldırmak.
Light (n.) — Aydınlık. **(adj.):** Ziyadar, hafif **(opp. of heavy).**
Lightly — Hafifçe.
Like (adv.) — Gibi.
Like (v.) — Hoşlanmak, sevmek. **To have a liking to:** Beğenmek.
Limit — Hudut, sınır.
Line — Çizgi. **Underline:** Altını çizmek.
Linen — Keten.
Lining — Astar.
Lion — Aslan.
Lip — Dudak.
Little — Az, bir az, küçük, ufak. **Little by little** — Azar azar.
Liver — Karaciğer.
Loan — İstikraz.
Long (adj.) — Uzun. **(adv.):** Uzun uzadıya. **No longer:** Artık.
Look — Bakmak. **-for:** Aramak.
Lose — Kaybetmek.
Loss — Zarar, kayıp.
Loudly — Yüksek sesle.
Love — Sevmek.
Lovely — Sevimli.
Low — Alçak.
Lumber-room — Sandık odası.
Lung — Ciğer, akciğer.
Lunch — Öğle yemeği.

M

Macaroni — Makarna.
Machine — Makina.
Mackerel — Uskumru.
Make — Yapmak.
Malaria — Sıtma.
Man — Adam, insan, erkek.
March — Mart.
Market — Çarşı, pazar.
Married — Evli.
Master-piece — Şaheser.
Match — Kibrit.
Mate — Eş.
Material — Madde. **Raw-material:** Ham madde.
Matter — Madde, şey.
Mattress — Şilte.
May — Mayıs.
Mean — Vasati, âdi.
Meaning — Mâna. **What does it mean?** Ne demek?
Means — Vasıta.
Measles — Kızamık.
Measure (n.) — Ölçü. **(v.):** Ölçmek.
Meat — Et.
Medicine — İlâç.
Mediterranean (the-) — Akdeniz.
Meet — Tesadüf etmek, karşılamak, raslamak, rasgelmek.
Melon — Kavun. **Musk-melon:** Kavun. **Water-melon:** Karpuz.
Member — Âza, üye.
Mention — Zikretmek.
Mentioned — Mezkûr, adı geçen.

Merchandise — Mal.
Merchant — Tacir, tüccar.
Metal — Maden.
Middle — Orta.
Milk — Süt.
Mine (pron. Poss.) — Benimki. **(n.)**: Maden.
Mirror — Ayna.
Miss — Bayan.
Mistake — Yanlışlık.
Mister — Bay.
Mix — Karışmak, karıştırmak.
Moderate — Mutedil, orta.
Modern — Asri, modern.
Moment — An.
Monday — Pazartesi.
Money — Para.
Month — Ay.
Moon — Ay. **-light**: Mehtap, ay ışığı
More — Daha, fazla. **-over**: Fazla olarak, maada.
Morello-cherry — Vişne.
Morning — Sabah.
Moslem — Müslüman.
Mosque — Cami.
Most (-of) — Ekseri, en çok.
Mother — Ana.
Mountain — Dağ.
Moustache — Bıyık.
Mouth — Ağız. **-ful**: Lokma.
Move — Hareket etmek, kımıldamak.
Mow — Biçmek.
Mrs. — Bayan.
Much — Çok.
Mud — Çamur.
Mullet (grey-) — Kefal **(fish)**.
Mumps — Kabakulak.
Music — Musiki. **Turkish music**: İnce saz. **Words of a music**: Güfte.
My — Benim.
Myself — Kendim. **I myself**: Bizzat ben, kendim bizzat.

N

Nape (of the neck) — Ense.
Narrow — Dar.
Native — Yerli.
Natural (-ly) — Tabii.
Nature — Tabiat, doğa.
Naught — Hiç.
Naughty — Yaramaz.
Near — Yakın.
Necessary — Lâzım, gerekli.
Necessity — Lüzum, mecburiyet.
Neck — Boyun. **Necklace**: Gerdanlık. **Neck-tie**: Boyunbağı.
Need — İhtiyaç.
Needle — İğne.
Neighbour — Komşu.
Neighbourhood — Komşuluk. **In the-of** Civarında, dolaylarında.
New — Yeni.
News — Haber, havadis. **-paper**: Gazete.
Next — Yanında, gelecek, önümüzdeki.
Nib — Uc; **Pen-nib**: Kalem ucu.
Night — Gece.
Nine — Dokuz.
No — Hayır.
Noble — Asîl, kibar.
Nobody — Hiçbir kimse.
Noon — Öğle.
North — Şimal, Kuzey.
Nothing — Hiç, hiçbir şey.
November — İkinciteşrin, sonteşrin.
Now — Şimdi.
Number — Sayı.

O

Oat — Yulaf.
Objects — Eşya.
Obligation — Mecburiyet.
Oblige — Mecbur etmek, mahcup etmek. **To be obliged** — Mecbur olmak, mahcup olmak, minnettar olmak.
Obtain — Elde etmek.
Occupied — Meşgul.
Occupy — İşgal etmek. **To be occupied**: Meşgul olmak.
October — Birinciteşrin, ilkteşrin.
Odour — Koku.
Offer — Teklif, takdim.
Office — Yazıhane.
Official — Resmi, memur.
Offsprings (human-) — Evlât.
Often — Ekseriya, sık sık.
Oil — Yağ.
Old — İhtiyar, eski. **To grow old**: İhtiyarlamak, eskimek. **In the old times**: Eskiden, eski zamanlarda. **How old are you?**: Kaç yaşındasın (ınız)?
Olive — Zeytin. **Oil**: Zeytinyağı.
On — Üstünde, üzerinde'
One — Bir. **-another**: Birbiri. **Someone**: Biri, birisi, bir kimse.

Only — Yalnız.
Open (adj.) — Açık. **(v.)**: Açmak.
Or — Yahut, yoksa.
Orange — Portakal.
Order — Emir, nizam, ısmarlama, sipariş.
Other — Başka, diğer, öteki.
Our — Bizim; **Ours:** Bizimki.
Out — Dışarı; **Outside:** Dışarıda.
Over — Üstünde, üzerinde.
Overcoat — Palto.
Own (v.) — Malik olmak, sahibolmak.
My own — Benim, kendi malım.
Owner — Sahip, malik.
Ox — Öküz.
Oyster — İstiridye.

P

Page — Sahife, sayfa.
Pain (to have-) — Ağrımak.
Paint (n.) — Boya. **(v.)** — Boyamak.
Painter — Ressam.
Palace — Saray.
Pan (frying-) — Tava.
Paper — Kâğıt.
Paradise — Cennet.
Parrot — Papağan.
Part — Kısım, parça.
Party (gay-) — Âlem.
Pass — Geçmek, geçirmek. **Pass by** — Uğramak.
Passage — Geçit.
Passenger — Yolcu.
Passion — İptilâ, ihtiras, tutku.
Past — Geçen, geçmiş.
Pay — Ödemek, tediye etmek.
Peach — Şeftali.
Pear — Armut.
Pearl — İnci.
Peas — Bezelya.
Peasant — Köylü.
Pen — Kalem.
Pencil — Kurşun kalemi.
People — Halk.
Pepper — Biber.
Pera — Beyoğlu.
Perfect — Mükemmel.
Perhaps — Belki.
Person — Şahıs, kimse, kişi.
Perspire — Terlemek.
Pharmacy — Eczane.
Piastre — Kuruş.
Picture — Resim.
Piece — Parça.
Pig — Domuz.
Pillow — Yastık.
Pin — Toplu iğne.
Pity — Acımak.
Place — Yer. **In - of** — Yerine.
Plant (n.) — Nebat. **(v.)** — Dikmek.
Plate — Sahan, tabak.
Play (n.) — Oyun. **(v.)** — Oyun oynamak
Plaything — Oyuncak.
Pleasant — Hoş.
Pleased — Memnun.
Pleasure — Zevk, keyif, memnuniyet.
With pleasure — Memnuniyetle, maalmemnuniye.
Plenty — Bol.
Plum — Erik.
Pocket — Cep.
Point — Nokta.
Policy — Poliça.
Politeness — Nezaket, terbiye.
Pomade — Melhem, merhem.
Poor — Fakir, zavallı. **-thing** — Zavallı.
Populace — Ahali, halk.
Porter — Kapıcı, hamal.
Possess — Malik olmak.
Postman — Postacı.
Potatoes — Patates.
Prefer — Tercih etmek.
Prepare — Hazırlamak, **To be prepared:** Hazırlanmak.
Prescription — Reçete.
Preserve (oneself) — Kendini korumak.
Preserved — Mahfuz.
Press (n.) — Basma, matbaa. **(v.)** — basmak, tabetmek.
Private — Mahsus, hususi, özel.
Product — Mahsul, ürün.
Profit — Kâr.
Pronunciation — Telâffuz.
Proposition — Teklif.
Proprietor — Sahip.
Protect — Korumak.
Proverb — Atalar sözü, darbımesel.
Pulse — Nabız. **To feel the pulse** — Nabza bakmak.
Pupil — Talebe.
Pupil (of the eye) — Göz bebeği.
Purgative — Müshil.
Pursuit — Takibetmek.
Put — Koymak. **Put into o port, a station:** Uğramak. **Put on** — Giymek.

Puzzle (n.) — Hayret, şaşma, şaşırma. (v.) Hayret etmek, şaşmak, şaşırmak.

Q

Quail — Bıldırcın.
Quantitiy — Miktar.
Quarter — Çeyrek — Mahalle.
Queer — Tuhaf.
Question — Sual, soru. **To ask a-**: Sual sormak.
Quick(ly) — Çabuk.
Quit — Ayrılmak.

R

Rabbit — Tavşan.
Race — Koşu, yarış. **Horse-race**: At koşusu, at yarışı.
Radish — Turp.
Ragout — Etli sebze.
Rain (n.) — Yağmur. (verb): Yağmur yağmak.
Rain-coat — Yağmurluk.
Raise — Kaldırmak, yükseltmek.
Ramble — Dolaşmak.
Range — Sıra. **Mountain-range**: Sıra dağlar.
Raw — Çiğ, ham. **Raw-material**: Ham madde.
Razor — Ustura.
Reach — Yetişmek.
Read — Okumak.
Ready — Hazır. **To get ready**: Hazırlanmak.
Recall — Hatırlamak.
Recipient — Kap, tas.
Recognize — Tanımak.
Red — Kırmızı.
Reed — Saz.
Register — Kaydetmek.
Rehearsal — Prova.
Relating — Ait.
Relative — Ait, akraba.
Rely — Güvenmek.
Remain — Kalmak.
Remember — Hatırlamak.
Repeat — Tekrar etmek, tekrarlamak.
Republic — Cumhuriyet.
Request — Rica etmek.
Resemble — Benzemek.
Reserved — Mahfuz, mahsus, hususî
Reside — Oturmak.
Resort (summer-) — Sayfiye.
Response — Karşılık.
Responsible — Mesul.
Rest (n.) — İstirahat. (v.): İstirahat etmek.
Restaurant — Lokanta.
Result — Netice.
Retail — Teferruat, tafsilât. **In retail**: Perakende.
Return — Dönmek.
Rice — Pirinç.
Rich — Zengin.
Ride — Binmek.
Right — Sağ, hak.
Ring (v.) — Çalmak. (n.): Yüzük, halka.
Rise — Doğmak. (speaking of the sun).
Rivalry — Rekabet.
River — Nehir.
Roast-meat — Kebap.
Room — Oda.
Rose — Gül.
Row — Sıra.
Rubber — Lâstik.
Ruby — Yakut.
Run — Koşmak.
Run away — Kaçmak.

S

Salad — Salata.
Salary (monthly) — Aylık, maaş.
Salt — Tuz; **salty**: Tuzlu.
Same — Aynı.
Satisfied — Tok (not hungry).
Satisfied — Doymak, doyurmak.
Saturday — Cumartesi.
Save — Kurtarma; **-money**: Para biriktirmek, tasarruf etmek.
Savage — Vahşi, yabani, yabanil.
Say — Söylemek, demek.
Scene — Sahne.
Scent (n.) — Koku. (v.): Koklamak.
School — Mektep, okul.
Scissors — Makas.
Sculptor — Heykeltraş.
Sea — Deniz. **-port**: Liman.
Search — Aramak.
Season — Mevsim.
Secretary — Kâtip, sekreter.
See — Görmek.
Select — Seçmek.
Sell — Satmak.
Seller — Satıcı.
Send — Göndermek.

Sentence — Cümle.
Separate — Ayırmak.
September — Eylûl.
Serious — Ciddî.
Servant — Hizmetçi.
Serve — Hizmet etmek, yaramak.
Service — Hizmet, yararlık.
Set — Batmak (**speaking of the sun**).
Seven — Yedi.
Seventy — Yetmiş.
Sew — Dikmek, dikiş dikmek.
Shave — Tıraş olmak.
She — O.
Sheep — Koyun.
Sheet — Şilte, **-of paper:** Tabaka.
Shore — Sahil, kıyı.
Shop — Dükkân. **Shop window:** Vitrin.
Short — Kısa.
Shoulder — Omuz.
Shout — Bağırmak.
Show — Göstermek.
Shut (**Adj.**) — Kapalı. (**v.**): Kapamak.
Sick — Hasta.
Sickness — Hastalık.
Side — Taraf, cihet. **On the-of:** Tarafında.
Side-street — Sokak.
Sign — İşaret. **-board:** Levha.
Silent — Sakin. sessiz. **To keep silent:** Susmak.
Silk — İpek.
Simple — Sade.
Since — Den(dan)beri. **Since last summer:** Geçen yazdan beri.
Singer — Şarkı söyliyen, hanende.
Sister — Kız kardeş. **Elder sister:** Abla.
Sit (down) — Oturmak.
Six — Altı.
Sixty — Altmış.
Ski — Kayak.
Skill — Hüner.
Sky — Gökyüzü
Sledge — Kayak.
Sleep (**n.**) — Uyku. (**v.**): Uyku uyumak.
Slope — Yokuş.
Slow — Yavaş; **slowly:** Yavaş yavaş.
Small — Küçük.
Smart — Şık.
Smell (**n.**) — Koku. (**v.**): Koklamak, kokmak.
Snow n. — Kar). (**v.**): Kar yağmak.
Soil — Toprak.
Soldier — Asker.
Some — Bazı, bir bir az. **-body:** biri, bir kimse. **-people:** bazıları. **-thing:** bir şey.
Son — Oğul.
Song — Şarkı, türkü.
Sonorous — Sesli.
Soup — Çorba.
Sour — Ekşi. **-milk:** yoğurt.
Source — Memba, kaynak.
South — Cenup, güney.
Sow (**v.**) — Ekmek, ekin ekmek.
Speak — Konuşmak. **-of:** Bahsetmek.
Special — Hususî, mahsus.
Spectacles — Gözlük.
Spill — Dökmek. **To be spilled (spilt):** dökülmek.
Spirit — Ruh.
Splendid — Nefis, enfes.
Spoiled — Bozuk, **-child:** Şımarık çocuk.
Spoon — Kaşık.
Spread — Yaymak, yayılmak.
Spring — İlkbahar.
Stable — Ahır.
Staircase — Merdiven.
Standing — Ayakta.
Star — Yıldız.
State — Devlet. hal. **The United States:** Birleşik Devletler.
Statue — Heykel.
Steal — Çalmak.
Stewed-meat — Söğüş.
Stick (**walking-**) — Baston.
Still (**adj.**) — Durgun. (**adv.**): Hâlâ.
Stomach — Mide.
Stone — Taş.
Stop — Durmak, durdurmak.
Store — Mağaza, mahzen.
Storey — Kat.
Storm — Fırtına.
Story — Hikâye.
Stove — Soba.
Strait — Boğaz.
Stranger — Yabancı, ecnebi.
Straw-berry — Çilek.
Stream — Dere.
Street — Cadde.
Strike — Dövmek, vurmak.
Student — Talebe.
Study — Derse çalışmak, tahsil etmek, mutalea etmek.
Stuff (cloth) — Kumaş, (**Food**): Dolma.
Succeed — Başarmak, muvaffak olmak.

Succulent — Nefis.
Suffice — Yetişmek, kâfi gelmek.
Sugar — Şeker; **sugared (sugary):** şekerli.
Summer — Yaz; **in summer:** yazın.
Summit — Tepe, zirve.
Sun — Güneş; **-set:** gurup.
Sunday — Pazar günü.
Supper — Akşam yemeği.
Suppose — Zannetmek.
Surety — Kefil.
Surface — Yüzölçümü.
Surprise — Hayret.
Swallow — Yutmak, kırlangıç.
Sweat (n.) — Ter.
Sweet — Tatlı.
Sword — Kılıç. **-fish:** Kılıç balığı.

T

Table — Masa, sofra. **-land:** Yayla.
Tailor — Terzi.
Take — Almak. **-off:** Çıkarmak. **-out:** Dışarı çıkarmak. **-up:** Yukarı çıkarmak.
Tale — Hikâye.
Taste (n.) — Tat, zevk. **(v.):** Tatmak.
Teach — Öğretmek.
Teacher — Muallim, öğretmen.
Terrible — Müthiş.
Thank — Şükür, teşekkür. **-God:** Allaha şükür.
That (dem. adj. and pron.) — Şu, o. **(rel, Pron and conj.):** Ki.
That is to say — Yani, demek oluyor.
There — Şurada, orada.
There is (are) — Var.
There is (are) not — Yok.
These — Bunlar.
They — Onlar.
Thick — Kalın.
Thief — Hırsız.
Thin — İnce.
Thing — Şey. **Things** — Eşya. **Some thing:** Bir şey.
Think — Düşünmek.
Thirty — Otuz.
This — Bu, şu.
Those (demons. adj. and Pron.) — Şunlar, onlar. **-who (which):** Ki.
Thought — Düşünce.
Thousand — Bin.
Three — Üç.
Throat — Boğaz.
Throw — Atmak.
Tie — Bağlamak; **tied:** Bağlı.
Tiger — Kaplan.
Time — Zaman, vakit, müddet, defa, kère.
Tip — Bahşiş.
Tired — Yorgun, yorulmuş. **To become tired:** Yorulmak.
Tobacco — Tütün.
Together — Birlikte, beraber.
Tomato — Domates.
To-morrow — Yarın.
Tongue — Dil, lisan.
Tooth — Diş. **false-tooth:** Takma diş.
Touch — Dokunmak.
Towel — Havlu. **Bath towel:** Peştamal.
Town — Şehir.
Toy — Oyuncak.
Trace (n.) — Eser, iz. **(v.):** Çizmek.
Transaction — Muamele.
Travel (n.) — Seyahat, yolculuk. **(v.):** Seyahat etmek.
Tray — Tepsi.
Trouble (n.) — Zahmet, sıkıntı.
True — Doğru, hakikî.
Truly — Hakikaten, cidden.
Try — Prova etmek, denemek,
Tuesday — Salı.
Turbot — Kalkan.
Turkish — Türkçe. **In the—way:** Alaturka
Turn (n.) — Sıra; **it is my turn:** Sıramdır, **(v.):** Dönmek.
Twenty — Yirmi.
Two — İki.
Typhoid fever — Tifo.

U

Ugly — Çirkin.
Umbrella — Şemsiye.
Under — Altında.
Understand — Anlamak.
Unfortunatley — Maalesef, maatteessüf.
Unite — Birleşmek, birleştirmek. **The United States:** Birleşik Devletler.
Unmatched — Eşsiz, misli bulunmaz.
Unripe — Ham, çiğ. **-fruit:** Ham meyva.
Until — Kadar.
Up — Yukarı.
Upstairs — Yukarıda.
Use — Kullanmak. **To be of use:** Yaramak.
Used (to get-to) — Alışmak.

V

Vacation — Tatil.

Value — Kıymet.
Vegetable — Sebze, zerzevat.
Vermicelli — Şehriye.
Vessel — Kap.
View — Manzara. **From the point of view:** bakımından.
Village — Köy.
Vinegar — Sirke.
Violet — Menekşe.
Violin — Keman.
Visit — Ziyaret etmek.
Visitor — Ziyaretçi, misafir.
Voice — Ses.
Voyage — Seyahat, yolculuk.

W

Waist-coat — Yelek.
Wake — Uyanmak, uyandırmak.
Walk (n.) — Yürüyüş, gezinti. **(n. of place:** Mesire, gezinti yeri. **(v.):** Yürümek, gezmek.
Wall — Duvar.
War — Harb.
Warm — Hararetli, sıcak.
Wash — Yıkamak.
Watch (n. instrument) — Saat. **(v.):** seyretmek.
Watchman — Bekçi. **Night watchman:** Gece bekçisi.
Water (n.) — Su. **Sweet Waters of Asia:** Göksu. **Sweet Waters of Europe:** Kâğıthane.
Weather — Hava.
Water (v.) — Sulamak.
Wednesday — Çarşamba.
Week — Hafta.
Weep — Ağlamak.
Welcome! — Hoş geldiniz!
Well — İyi.
West — Garp, batı.
Wharf — İskele.
What — Ne. **-kind of:** Nasıl bir.
Wheat — Buğday.
When — Ne zaman, ne vakit.
Where — Nerede, nereye. **-is it?:** Haniya!
Whereas — Halbuki.
Which — Hangi. **-one:** Hangisi.
White — Beyaz, ak.
Who — Kim.
Whole — Bütün.
Wholesale — Toptan.
Why — Niçin, neden.
Wide — Geniş.
Wild — Vahşi, yabani, yabanil.
Win — Kazanmak.
Wind — Rüzgâr.
Window — Pencere.
Wine — Şarap.
Wing — Kanat.
Winter — Kış.
Wish — İstemek.
With — İle, beraber, ile beraber.
Witness — Şahit.
Woman — Kadın.
Wonder — Hayret etmek, şaşırmak. **I(we) wonder:** Acaba.
Wood — Odun.
Wool — Yün.
Word — Kelime, lâf, söz.
Work (n.) — İş, eser. **-shop:** İmalâthane. **(v.):** Çalışmak.
Wound — Yara.
Wrap — Sarmak.
Write — Yazmak.
Wrong — Yanlış.

Y

Year — Sene, yıl.
Yellow — Sarı.
Yes — Evet.
Yesterday — Dün.
Yet — Henüz.
You — Sen, siz.
Young — Genç, küçük, ufak. **-man:** Genç, delikanlı.
Your — Senin, sizin.
Yours — Seninki, sizinki.
Youth — Gençlik, delikanlılık, genç.

Z

Zero — Sıfır.

CONTENTS